

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE
Grupy Kapitałowej EMC Instytut Medyczny

za rok obrotowy
zakończony 31 grudnia 2017

Wrocław, 16 marca 2018 roku

Spis treści

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE	7
Zatwierdzenie skonsolidowanego sprawozdania finansowego za okres 12 miesięcy zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku	7
SKONSOLIDOWANY RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT	8
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW	9
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ	10
SKONSOLIDOWANY RACHUNEK PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH	12
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM	13
ZASADY (POLITYKI) RACHUNKOWOŚCI ORAZ DODATKOWE NOTY OBJAŚNIAJĄCE	14
1. Informacje ogólne	14
2. Założenie kontynuacji działalności gospodarczej	14
3. Okresy za które prezentowane jest sprawozdanie	17
4. Skład organów jednostki dominującej	17
5. Skład Grupy	19
5.1 Rozliczenia nabycia nowych jednostek w Grupie	21
6. Oświadczenia Zarządu	21
7. Istotne wartości oparte na profesjonalnym osądzie i szacunkach	21
7.1 Profesjonalny osąd	21
7.2 Niepewność szacunków	22
8. Podstawa sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego	23
8.1 Oświadczenie o zgodności	23
8.2 Waluta funkcjonalna i waluta sprawozdań finansowych	24
9. Zmiany stosowanych zasad rachunkowości	24
10. Nowe standardy i interpretacje, które jeszcze nie weszły w życie i nie zostały wcześniej zastosowane przez Grupę	24
11. Korekta błędów	27
12. Zmiana szacunków	29
13. Istotne zasady rachunkowości	30
13.1 Zasady konsolidacji	30
13.2 Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych oraz wspólnych przedsięwzięciach	30
13.3 Udziały we wspólnych działaniach	31
13.4 Wycena do wartości godziwej	32
13.5 Przeliczanie pozycji wyrażonych w walucie obcej	33

13.6 Rzeczowe aktywa trwałe	33
13.7 Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży.....	34
13.8 Nieruchomości inwestycyjne.....	35
13.9 Aktywa niematerialne	35
13.9.1 Wartość firmy	36
13.10 Leasing.....	37
13.11 Utrata wartości niefinansowych aktywów trwałych	37
13.12 Koszty finansowania zewnętrznego	38
13.13 Aktywa finansowe	38
13.14 Utrata wartości aktywów finansowych	39
13.14.1 Aktywa ujmowane według zamortyzowanego kosztu	39
13.14.2 Aktywa finansowe wykazywane według kosztu.....	40
13.14.3 Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	40
13.15 Zapasy.....	40
13.16 Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności.....	41
13.17 Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych	41
13.18 Oprocentowane kredyty bankowe, pożyczki i papiery dłużne	41
13.19 Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania.....	41
13.20 Rezerwy	42
13.21 Odprawy emerytalne i nagrody jubileuszowe.....	42
13.22 Przychody	42
13.22.1 Sprzedaż towarów i produktów	43
13.22.2 Świadczenie usług	43
13.22.3 Odsetki	43
13.22.4 Dywidendy.....	43
13.22.5 Przychody z tytułu wynajmu	43
13.22.6 Dotacje rządowe.....	43
13.23 Podatki.....	43
13.23.1 Podatek bieżący.....	43
13.23.2 Podatek odroczony.....	43
13.23.3 Podatek od towarów i usług.....	44
13.24 Zysk netto na akcję.....	45
13.25 Segmenty operacyjne.....	45

---

14. Przychody i koszty	46
14.1 Przychody ze sprzedaży	46
14.2 Pozostałe przychody operacyjne	47
14.3 Pozostałe koszty operacyjne	47
14.4 Przychody finansowe.....	48
14.5 Koszty finansowe.....	48
14.6 Koszty świadczeń pracowniczych	48
15. Podatek dochodowy	48
15.1 Odroczony podatek dochodowy	49
16. Majątek socjalny oraz zobowiązania ZFŚS	50
17. Zysk przypadający na jedną akcję	51
18. Dywidendy wypłacone i zaproponowane do wypłaty.....	51
19. Aktywa niematerialne	52
20. Rzeczowe aktywa trwałe	54
21. Leasing	57
21.1 Zobowiązania z tytułu leasingu operacyjnego – Grupa jako leasingobiorca	57
21.2 Zobowiązania z tytułu umów leasingu finansowego i umów dzierżawy z opcją zakupu	57
22. Nieruchomości inwestycyjne	57
23. Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach wycenianych metodą praw własności	58
24. Połączenie jednostek i nabycia udziałów niekontrolujących	58
25. Udział we wspólnym działaniu	59
26. Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	59
27. Świadczenia pracownicze.....	59
27.1 Programy akcji pracowniczych	59
27.2 Świadczenia emerytalne oraz inne świadczenia pracownicze, w tym po okresie zatrudnienia	59
28. Zapasy	62
29. Należności z tytułu dostaw i usług, pozostałe należności oraz należności z tytułu podatku dochodowego	62
30. Pozostałe aktywa finansowe	64
31. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	64
32. Kapitał podstawowy.....	65
32.1 Kapitał podstawowy	65
32.1.1 Wartość nominalna akcji	65

32.1.2 Prawa akcjonariuszy	65
32.1.3 Konwersja obligacji na akcje serii	65
32.1.4 Akcjonariusze o znaczącym udziale	65
33. Kapitał zapasowy	66
33.1 Pozostałe kapitały	66
33.2 Niepodzielony wynik finansowy oraz ograniczenia w wypłacie dywidendy	66
33.3 Udziały niekontrolujące	67
34. Oprocentowane kredyty bankowe, pożyczki i obligacje	68
35. Rezerwy	76
35.1 Zmiany stanu rezerw	76
36. Pozostałe zobowiązania, zobowiązania z tytułu dostaw i usług i rozliczenia międzyokresowe	78
36.1 Pozostałe zobowiązania (długoterminowe)	78
36.2 Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania (krótkoterminowe)	78
36.3 Rozliczenia międzyokresowe wykazywane w pasywach	79
37. Przyczyny występowania różnic pomiędzy bilansowymi zmianami niektórych pozycji oraz zmianami wynikającymi ze sprawozdania z przepływów pieniężnych	79
38. Zobowiązania inwestycyjne	80
39. Zobowiązania warunkowe	81
39.1 Sprawy sądowe	81
39.2 Rozliczenia podatkowe	82
40. Informacje o podmiotach powiązanych	83
40.1 Jednostka dominująca całej Grupy	84
40.2 Podmiot o znaczącym wpływie na Grupę	84
40.3 Warunki transakcji z podmiotami powiązanymi	84
40.4 Inne transakcje z udziałem członków Zarządu	84
40.5 Wynagrodzenie wyższej kadry kierowniczej Grupy	84
40.5.1 Wynagrodzenie wypłacone lub należne członkom Zarządu oraz członkom Rady Nadzorczej Grupy ..	84
41. Informacje o wynagrodzeniu biegłego rewidenta lub podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych	86
42. Cele i zasady zarządzania ryzykiem finansowym	87
42.1 Ryzyko walutowe	88
42.2 Ryzyko cen towarów	88
42.3 Ryzyko kredytowe	88
42.4 Ryzyko związane z płynnością	88

---

43. Instrumenty finansowe	90
43.1 Wartości godziwe poszczególnych klas instrumentów finansowych	90
43.2 Pozycje przychodów, kosztów, zysków i strat ujęte w rachunku zysków i strat w podziale na kategorie instrumentów finansowych	91
43.3 Ryzyko stopy procentowej	92
43.4 Zmiany zobowiązań wynikających z działalności finansowej	93
44. Zarządzanie kapitałem	93
45. Struktura zatrudnienia	94
46. Zdarzenia następujące po dniu bilansowym	94

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE

Zatwierdzenie skonsolidowanego sprawozdania finansowego za okres 12 miesięcy zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone do publikacji przez Zarząd w dniu 16 marca 2018 roku.

Podpisy wszystkich członków Zarządu:

Prezes Zarządu

Rafał Szmuc .....

Członek Zarządu

Tomasz Suchowierski .....

Członek Zarządu

Maciej Piorunek .....

Wrocław, 16 marca 2018 roku

SKONSOLIDOWANY RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT
za rok zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku

RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT (wersja porównawcza)	Za rok zakończony		
	Noty	31 grudnia 2017	31 grudnia 2016 dane przekształcone*
Przychody ze sprzedaży	14.1	311 501	277 484
Przychody netto ze sprzedaży produktów		311 357	274 601
Przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów		144	2 883
Koszty działalności operacyjnej		321 248	298 884
Amortyzacja		14 909	14 241
Zużycie materiałów i energii		42 270	39 961
Usługi obce		122 541	108 790
Podatki i opłaty		1 423	1 737
Wynagrodzenia	14.6	111 469	98 883
Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	14.6	19 784	18 399
Pozostałe koszty rodzajowe		3 508	3 008
Wartość sprzedanych towarów i materiałów		115	2 341
Odpisy z tyt. utraty wartości ośrodków generujących środki pieniężne		5 229	11 524
Strata ze sprzedaży		(9 747)	(21 400)
Pozostałe przychody operacyjne	14.2	20 307	4 992
Pozostałe koszty operacyjne	14.3	5 978	1 763
Zysk z działalności operacyjnej		4 582	(18 171)
Przychody finansowe	14.4	26	309
Koszty finansowe	14.5	4 650	3 057
Strata z działalności gospodarczej		(42)	(20 919)
Zysk brutto		(42)	(20 919)
Podatek dochodowy	15	1 383	1 784
Strata netto, w tym przypadająca:		(1 425)	(22 703)
Akcjonariuszom jednostki dominującej	17	747	(22 652)
Udziałom niekontrolującym		(2 172)	(51)
Średnioważona liczba akcji		13 285 346	13 285 346
Zysk przypadająca akcjonariuszom jednostki dominującej na jedną akcję w PLN		0,0562	(1,7050)
- rozwodniony z zysku przypadającego akcjonariuszom jednostki dominującej w PLN		0,0562	(1,7050)

*Dane przekształcone zgodnie z korektą opisaną w nocie nr 11 niniejszego sprawozdania finansowego.

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW za rok zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku

Inne całkowite dochody	Za rok zakończony	
	31 grudnia 2017	31 grudnia 2016 dane przekształcone*
Strata netto	(1 425)	(22 703)
Inne całkowite dochody		
<i>Pozycje podlegające przeklasyfikowaniu do zysku/(straty) w kolejnych okresach sprawozdawczych:</i>		
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	17	11
Inne całkowite dochody netto podlegające przeklasyfikowaniu do zysku/(straty) w kolejnych okresach sprawozdawczych	17	11
<i>Pozycje nie podlegające przeklasyfikowaniu do zysku/(straty) w kolejnych okresach sprawozdawczych:</i>		
Zyski/(straty) aktuarialne dotyczące programów określonych świadczeń	(157)	229
Inne	-	(10)
Podatek dochodowy dotyczący innych całkowitych dochodów	30	(44)
Inne całkowite dochody netto nie podlegające przeklasyfikowaniu do zysku/(straty) w kolejnych okresach sprawozdawczych	(127)	185
Inne całkowite dochody netto	(110)	196
Całkowity dochód za okres	(1 535)	(22 507)
Całkowity dochód przypadający:		
Akcjonariuszom jednostki dominującej	637	(22 456)
Akcjonariuszom niekontrolującym	(2 172)	(51)
Całkowite dochody razem	(1 535)	(22 507)

*Dane przekształcone zgodnie z korektą opisaną w notcie nr 11 niniejszego sprawozdania finansowego.

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ
na dzień 31 grudnia 2017 roku

Aktywa	Nota	Stan na dzień	
		31 grudnia 2017	31 grudnia 2016 dane przekształcone*
Aktywa trwałe		244 851	230 384
Wartości niematerialne	19	32 924	32 986
Rzeczowe aktywa trwałe	20	208 899	194 037
Nieruchomości inwestycyjne	22	852	880
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	15.1	2 176	2 481
Aktywa obrotowe		46 302	46 135
Zapasy	28	3 303	3 124
Należności z tytułu dostaw i usług	29	29 452	29 812
Pozostałe należności	29	895	1 334
Należności z tytułu podatku dochodowego	29	482	108
Pozostałe aktywa finansowe		-	-
Rozliczenia międzyokresowe		491	878
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	31	11 679	10 879
Aktywa razem		291 153	276 519

*Dane przekształcone zgodnie z korektą opisaną w nocie nr 11 niniejszego sprawozdania finansowego.

Zobowiązania i kapitał własny	Nota	Stan na dzień	
		31 grudnia 2017	31 grudnia 2016 dane przekształcone*
Kapitał własny (przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej)		123 152	122 515
Kapitał podstawowy	32	53 141	53 141
Kapitał zapasowy	33	96 144	96 144
Różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	33.1	259	242
Zyski zatrzymane		(26 392)	(27 012)
Kapitały akcjonariuszy niekontrolujących	33.3	6 032	7 851
Kapitał własny ogółem		129 184	130 366
Zobowiązania długoterminowe		81 423	47 227
Rezerwy z tytułu podatku odroczonego	15.1	1 909	1 904
Rezerwy na zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	27,35	4 039	4 210
Pozostałe rezerwy	35	592	554
Kredyty i pożyczki	34	62 307	26 625
Z tytułu leasingu	21	2 138	2 657
Pozostałe zobowiązania	36.1	1 286	3 774
Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe	36.3	9 152	7 503
Zobowiązania krótkoterminowe		80 546	98 926
Rezerwy na zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	27,35	1 110	1 032
Pozostałe rezerwy krótkoterminowe	35	417	953
Kredyty i pożyczki	34	19 511	47 433
Z tytułu dostaw i usług	36.2	32 210	27 023
Z tytułu leasingu	21	2 190	2 074
Z tytułu podatku dochodowego	36.2	431	73
Pozostałe zobowiązania	36.2	19 450	16 151
Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe	36.3	5 227	4 187
Zobowiązania i kapitał własny razem		291 153	276 519

*Dane przekształcone zgodnie z korektą opisaną w nocie nr 11 niniejszego sprawozdania finansowego.

SKONSOLIDOWANY RACHUNEK PRZEPLÝWÓW PIENIĘŻNYCH
za rok zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku

POZYCJE	Nota	Za rok zakończony	
		31 grudnia 2017	31 grudnia 2016 dane przekształcone*
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej			
Strata brutto		(42)	(20 919)
Korekty razem		23 752	39 083
Amortyzacja		14 909	14 241
Zysk (strata) z tyt. różnic kursowych		3	(2)
Odsetki i udziały w zyskach (dywidendy)		3 989	2 381
Zysk (strata) z działalności inwestycyjnej		-	(15)
Zmiana stanu rezerw	37	(748)	(1 017)
Zmiana stanu zapasów	37	(179)	122
Zmiana stanu należności	37	425	936
Zmiana stanu zobowiązań krótkoterminowych z wyjątkiem pożyczek i kredytów	37	9 055	13 329
Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych	37	3 056	(1 948)
Inne korekty- prowizje od kredytów, obligacji, impairment	37	(6 075)	11 613
Podatek dochodowy zapłacony	37	(683)	(557)
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej		23 710	18 164
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej			
Wpływy		140	5 157
Zbycie aktywów niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych		140	97
Inne wpływy inwestycyjne – lokaty powyżej 3 m-cy		-	5 060
Wydatki		24 012	59 357
Nabycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych		22 875	31 219
Nabycie aktywów finansowych w jednostkach powiązanych skorygowane o nabyte środki pieniężne	37	1 137	28 138
Inne wydatki inwestycyjne – lokaty powyżej 3 m-cy		-	-
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej		(23 872)	(54 200)
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej			
Wpływy		21 277	53 808
Wpływy netto z wydania udziałów (emisji akcji) i innych instrumentów kapitałowych oraz dopłat do kapitału		-	-
Kredyty i pożyczki		21 277	53 808
Wydatki		20 312	23 245
Spląty kredytów		16 169	19 011
Wykup dłużnych papierów wartościowych		-	-
Płatności zobowiązań z tytułu umów leasingu finansowego		2 529	2 481
Odsetki		1 614	1 753
Prowizje od kredytów		-	-
Przepływy pieniężne z działalności finansowej		965	30 563
Przepływy pieniężne netto razem		803	(5 473)
Bilansowa zmiana stanu środków pieniężnych, w tym		800	(5 471)
zmiana środków pieniężnych z tyt. różnic kursowych		3	(2)
Środki pieniężne na początek okresu	31	10 879	16 350
Środki pieniężne na koniec okresu	31	11 682	10 877
o ograniczonej możliwości dysponowania			4 920

*Dane przekształcone zgodnie z korektą opisaną w nocie nr 11 niniejszego sprawozdania finansowego.

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM

	Kapitał podstawowy	Kapitał zapasowy	Różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	Zyski zatrzymane	Razem kapitał przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej	Udziały niekontrolujące	Kapitał własny ogółem
Stan na 1 stycznia 2017 roku	53 141	96 144	242	(15 502)	134 025	7 851	141 876
Korekta błęd	-	-	-	(11 510)	(11 510)	-	(11 510)
Stan na 1 stycznia 2017 roku po korekcie	53 141	96 144	242	(27 012)	122 515	7 851	130 366
wynik za okres	-	-	-	747	747	(2 172)	(1 425)
inne całkowite dochody, w tym:	-	-	17	(127)	(110)	-	(110)
różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	-	-	17	-	17	-	17
zyski/(straty) aktuarialne dotyczące programów określonych świadczeń	-	-	-	(127)	(127)	-	(127)
Inne	-	-	-	-	-	-	-
całkowity dochód za okres	-	-	17	620	637	(2 172)	(1 535)
podwyższenie kapitału w Spółce	-	-	-	-	-	353	353
koszty pozyskania kapitału	-	-	-	-	-	-	-
Stan na 31 grudnia 2017 roku	53 141	96 144	259	(26 392)	123 152	6 032	129 184

Pozycja	Kapitał podstawowy	Kapitał zapasowy	Różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	Zyski zatrzymane	Razem kapitał przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej	Udziały niekontrolujące	Kapitał własny ogółem
Stan na 1 stycznia 2016 roku	53 141	96 144	231	(4 545)	144 971	7 902	152 873
wynik za okres	-	-	-	(22 652)	(22 652)	(51)	(22 703)
inne całkowite dochody, w tym:	-	-	11	185	196	-	196
różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	-	-	11	-	11	-	11
zyski/(straty) aktuarialne dotyczące programów określonych świadczeń	-	-	-	195	195	-	195
Inne	-	-	-	(10)	(10)	-	(10)
całkowity dochód za okres	-	-	11	(22 467)	(22 456)	(51)	(22 507)
podwyższenie kapitału w Spółce	-	-	-	-	-	-	-
koszty pozyskania kapitału	-	-	-	-	-	-	-
Stan na 31 grudnia 2016 roku dane przekształcone*	53 141	96 144	242	(27 012)	122 515	7 851	130 366

*Dane przekształcone zgodnie z korektą opisaną w nocie nr 11 niniejszego sprawozdania finansowego.

ZASADY (POLITYKI) RACHUNKOWOŚCI ORAZ DODATKOWE NOTY OBJAŚNIAJĄCE

1. INFORMACJE OGÓLNE

Grupa Kapitałowa EMC Instytut Medyczny („Grupa”) składa się z EMC Instytut Medyczny SA („jednostka dominująca”, „Spółka”) i jej spółek zależnych (patrz Nota 5).

Podstawowym przedmiotem działalności Grupy jest prowadzenie działalności gospodarczej m.in. w zakresie:

- ochrony zdrowia ludzkiego,
- prac badawczo - rozwojowych w dziedzinie nauk medycznych i farmacji.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy obejmuje rok zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku oraz zawiera dane porównawcze za rok zakończony 31 grudnia 2016 roku.

Jednostka dominująca jest wpisana do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego prowadzonego przez Sąd Rejonowy dla Wrocławia - Fabrycznej, VI Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, pod numerem KRS 0000222636.

Jednostce dominującej nadano numer statystyczny REGON 933040945.

Czas trwania jednostki dominującej oraz jednostek wchodzących w skład Grupy Kapitałowej jest nieoznaczony.

Emitent jest jednostką dominującą i sporządza skonsolidowane sprawozdania finansowe.

2. ZAŁOŻENIE KONTYNUACJI DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez spółki Grupy w okresie co najmniej 12 miesięcy po dniu bilansowym, czyli po dniu 31 grudnia 2017 roku.

Jednocześnie Zarząd jednostki dominującej dostrzega istnienie istotnej niepewności, która może powodować znaczącą wątpliwość co do zdolności Grupy do kontynuacji działalności z uwagi na czynniki opisane poniżej.

Potencjalnym zagrożeniem są następujące zdarzenia:

- Grupa za okres dwunastu miesięcy zakończonych 31 grudnia 2017 roku wykazała stratę netto w kwocie 1.425 tys. PLN. Zobowiązania krótkoterminowe Grupy na koniec 2017 roku przekroczyły aktywa obrotowe o 34.244 tys. PLN.
- W umowach kredytowych zawartych przez Emitenta z bankami BGŻ BNP Paribas S.A., Bankiem Zachodnim WBK S.A. oraz Raiffeisen Bank Polska S.A. wymienione są wskaźniki finansowe, których niewypełnienie może skutkować zmianą warunków umowy lub nawet jej wypowiedzeniem. Na dzień 31 grudnia 2017 roku Emitent przekroczył zapisane w umowie z Raiffeisen Bank Polska S.A. graniczne wartości wskaźnika finansowego. Efektem niewypełnienia umowy wskaźników zobowiązania długoterminowe w kwocie 7.949 tys. PLN, wynikające z umowy kredytu inwestycyjnego, zostały zaprezentowane w pozycji krótkoterminowych zobowiązań sprawozdania z sytuacji finansowej. Kredyty nie zostały postawione w stan wymagalności. Na podstawie prowadzonych rozmów z Bankami Zarząd nie oczekuje postawienia kredytów w stan wymagalności.

Stan środków pieniężnych Grupy na dzień 31 grudnia 2017 r. wynosił 11.679 tys. PLN, co w ocenie Zarządu jest bezpiecznym poziomem patrząc na ryzyko płynności Grupy Kapitałowej.

W 2017 roku nastąpiła od dawna zapowiadana przez rząd Prawa i Sprawiedliwości reforma systemu ochrony zdrowia w Polsce. Na mocy opublikowanej w dniu 26 kwietnia 2017 roku ustawy o tzw. sieci

szpitali będącej nowelizacją ustawy z 27 kwietnia 2008 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz.U. z 2016 r. poz. 1793 ze zm.) dalej u.ś.o.z, z dniem 1 października sieć szpitali rozpoczęła swoje działanie.

Ustawa wprowadza system podstawowego szpitalnego zabezpieczenia świadczeń opieki zdrowotnej (SPSZ), w ramach którego zakłady lecznicze z danego województwa zostały zakwalifikowane do jednego z sześciu poziomów zabezpieczenia (szpitale I, II i III stopnia oraz szpitale onkologiczne lub pulmonologiczne, szpitale pediatryczne i szpitale ogólnopolskie), tworząc tzw. sieć szpitali. Dla każdego z poziomów zabezpieczenia określono odrębne profile kwalifikujące pozwalające na przyporządkowanie świadczeniodawcy.

Zgodnie z art. 95n u.ś.o.z. dyrektorzy właściwych oddziałów wojewódzkich NFZ będą publikować w Biuletynie Informacji Publicznej wykazy świadczeniodawców zakwalifikowanych do poszczególnych poziomów systemu zabezpieczenia ze wskazaniem wszystkich profili systemu zabezpieczenia oraz zakresów lub rodzajów dodatkowych, w ramach, których będą oni udzielać świadczeń opieki zdrowotnej w systemie zabezpieczenia. Wykazy te będą publikowane co 4 lata w terminie do 27 marca i obowiązać będą od 1 lipca. Wyjątek stanowi pierwszy wykaz, który został już opublikowany i będzie obowiązywał od 1 października 2017 roku do 30 czerwca 2021 roku. Wykaz ten będzie co do zasady niezmienny przez cały okres kwalifikacji.

W ramach nowego systemu udzielane będą świadczenia z zakresu leczenia szpitalnego, świadczeń wysokospecjalistycznych, ambulatoryjnej opieki specjalistycznej, ale tylko realizowane w poradniach przyszpitalnych, rehabilitacji leczniczej realizowanych w ośrodku lub oddziale dziennym lub stacjonarnym, programów lekowych, leków stosowanych w chemioterapii oraz nocnej i świątecznej opieki zdrowotnej.

Dotychczasowe umowy na świadczenia objęte SPSZ obowiązywały do 30 września 2017 roku. Od 1 października 2017 roku świadczenia zostały włączone do SPSZ, z zastrzeżeniem, że świadczeniodawcy nie muszą już spełniać wymogów określonych w swoich dotychczasowych ofertach, które przestały obowiązywać, a w ich miejsce weszła konieczność spełnienia jedynie minimalnych wymogów sprzętowych i personalnych określonych w poszczególnych rozporządzeniach koszykowych.

Jednocześnie ustawodawca wskazał, że dotychczasowe umowy na świadczenia ambulatoryjnej opieki specjalistycznej, w zakresie, który nie został włączony do sieci szpitali, będą obowiązywać maksymalnie do 30 czerwca 2018 roku - podobnie jak umowy dotyczące opieki psychiatrycznej i leczenia uzależnień oraz ratownictwa medycznego.

Szpitale zakwalifikowane do sieci mają gwarancję czteroletniej umowy z NFZ.

Podstawowym sposobem rozliczania świadczeń w ramach SPSZ ma być tzw. ryczałt systemu. Będzie on określany corocznie, przy czym w pierwszym roku podstawą obliczenia będą świadczenia sprawozdane i rozliczone przez świadczeniodawców w roku 2015, z uwzględnieniem wycen za okres 2015-2017. Ryczałt ten będzie ulegał zmianom w kolejnych okresach rozliczeniowych poprzez uwzględnienie ilości świadczeń sprawozdanych za poprzedni rok. Ryczałt będzie też uzależniony od parametrów jakościowych, przykładowo na większe finansowanie mogą liczyć placówki, które mają certyfikat Centrum Monitorowania Jakości lub własne laboratorium diagnostyczne.

Nowelizacja przewiduje obok ryczałtu systemu również możliwość wprowadzenia świadczeń rozliczanych odrębnie, na dotychczasowych zasadach. Lista tych świadczeń została określona w rozporządzeniu i obejmuje między innymi zabiegi endoprotezoplastyki, zabiegi usunięcia zaćmy, programy lekowe, chemioterapię, szpitalne oddziały ratunkowe, NOCH, świadczenia udzielane w ramach karty DiLO.

Świadczenia nocnej i świątecznej opieki zdrowotnej będą co do zasady udzielane jedynie przez świadczeniodawców zakwalifikowanych do SPSZ. Wyjątkowo, w razie braku właściwego zabezpieczenia tychże świadczeń, dopuszczalne będzie zawarcie umów na nie z innymi świadczeniodawcami w drodze konkursu ofert lub rokowań.

Wszystkie szpitale Grupy zgodnie z ogłoszoną listą z dnia 27 czerwca 2017 roku znalazły się w „sieci” i będą dalej świadczyć usług ochrony zdrowia w ramach publicznego finansowania przez Narodowy Fundusz Zdrowia, co jest pozytywnym kierunkiem zmian dla Grupy w kontekście zmieniającego się otoczenia prawnego i biznesowego.

Nowy system rozliczenia z NFZ polega w dużej mierze na ryczałcie miesięcznym za świadczone usługi. Wartość tego ryczałtu została ustalona na podstawie wysokości kontraktów z NFZ w 2015 roku plus zapłacone za 2015 rok nadwykonania. Włączenie nadwykonań zapłaconych było pozytywne dla Grupy z perspektywy nie tylko samej wartości, ale także pewności uzyskania wszystkich pieniędzy za świadczone usługi. NFZ z dużo ostrożnością i często z opóźnieniem realizował płatności za nadwykonania z grupy limitowanych, czyli nie tych które ratują życie. Wartość finansowania przez NFZ świadczonych usług w nowym systemie podniosła przychody ze sprzedaży w Grupie o około 4-5%. Zakres działalności Grupy i jej skala nie uległa istotnym zmianom po wprowadzeniu tzw. „sieci szpitali”.

Głównymi akcjonariuszami EMC Instytut Medyczny SA są:

- Fundusz Inwestycyjny Penta przez swoją spółkę celową CareUp B.V. posiadającą 70,61% akcji,
- PZU Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Aktywów Niepublicznych BIS 1 posiadający 17,81% akcji,
- PZU Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Aktywów Niepublicznych BIS 2 posiadający 10,50% akcji, zarządzane i reprezentowane przez Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych PZU SA.

Razem są właścicielami 98,92% akcji EMC Instytut Medyczny SA.

Zaangażowanie i wsparcie w szczególności finansowe głównego akcjonariusza zostało na przestrzeni ostatnich kilku lat mocno udowodnione czy to przez podnoszenie kapitału, czy też udzielanie pożyczek. Główny Akcjonariusz zamierza wspierać EMC Instytut Medyczny SA długoterminowo. CareUp B.V. udzielił Emitentowi pisemnego listu wsparcia finansowego do dnia 31 marca 2019 roku.

Grupa na bieżąco i w sposób ciągły analizuje zapadalność aktywów finansowych oraz wymagalności zobowiązań w szczególności krótkoterminowych. Emitent nie posiada aktywów finansowych utrzymywanych specjalnie dla celów zarządzania ryzykiem płynności oprócz kredytów krótkoterminowych wymienionych wraz z datami zapadalności w nocie 34 skonsolidowanych sprawozdań finansowych Emitenta za rok obrotowy 2017. Dodatkowo należy zwrócić uwagę na poczynione w sprawozdaniach finansowych ujawnienie dotyczące kwalifikacji zobowiązań długoterminowych jako krótkoterminowe ze względu na złamanie niektórych wskaźników bankowych. Należy podkreślić, że żaden z banków takiej klasyfikacji nie zastosował i żadne ze zobowiązań wobec banków i innych instytucji finansowych nie zostało i nie zostanie postawionych w stan natychmiastowej wymagalności.

W nocie 42.4 Emitent przedstawia zobowiązania Grupy na dzień 31 grudnia 2017 roku oraz na dzień 31 grudnia 2016 roku według daty zapadalności na podstawie umownych niezdyktowanych płatności.

Emitent posiada aktywa finansowe w postaci środków pieniężnych i należności krótkoterminowych zaprezentowanych w nocie 42.4. Ze względu na swój charakter zasobów krótkoterminowych są one wymagalne w okresie 12 miesięcy i bardziej szczegółowe dane związane z wiekowaniem tych aktywów nie mają wpływu na kondycję finansową i płynność Emitenta w roku finansowym 2017. Należy podkreślić, że głównym źródłem przychodów Grupy jest świadczenie usług ochrony zdrowia finansowane przez Narodowy Fundusz Zdrowia. Należności związane z takim płatnikiem jak NFZ są regulowane na bieżąco bez żadnych opóźnień w cyklach miesięcznych.

Głównym elementem zobowiązań krótkoterminowych, poza opisanymi powyżej wobec banków, są płatności za usługi lekarzy świadczone na rzecz Grupy, koszty innych pracowników Grupy, koszty materiałów medycznych i leków, koszty związane z działaniem i utrzymaniem infrastruktury szpitali i przychodni. Terminy płatności różnią się w poszczególnych zakresach i są w przedziale 14-45 dni. Emitent na bieżąco i stale analizuje wiekowanie zobowiązań i nie zdarzają się notoryczne przypadki niedotrzymania terminów płatności wyznaczonych przez umowy czy też wyrażonych na fakturach i innych dokumentach.

Zwrócić należy również uwagę na ujawniony powyżej fakt posiadania przez Emitenta listu wsparcia od większościowego akcjonariusza co przy kondycji finansowej wymienionego akcjonariusza jest najważniejszym aktywem w celu zarządzania płynnością Grupy Kapitałowej Emitenta i ryzyk z tym związanych.

Zarząd EMC Instytut Medyczny SA prowadzi ciągłe działania naprawcze skierowane ku poprawie wyników finansowych wszystkich jednostek medycznych. Działania te w głównej mierze oparte są na:

- zwiększeniu przychodów ze sprzedaży komercyjnej,
- zmianie in plus w poziomie kontraktów z NFZ na poszczególne umowy o świadczeniu usług ochrony zdrowia,
- standaryzacji wykonywania wszystkich procedur w przychodniach i szpitalach grupy ze szczególnym uwzględnieniem zdrowia i życia pacjenta,
- wdrożeniu Centrum Usług Wspólnych w poszczególnych obszarach wsparcia jednostek medycznych,
- centralizacji procesów zakupowych zarówno w działalności operacyjnej jak i inwestycyjnej,
- akwizycji nowych jednostek medycznych pomagające w znacznym zakresie pokryć istniejące w grupie koszty stałe,
- współpracy z innymi spółkami medycznymi w portfelu Penta celem wymiany najlepszych praktyk operacyjnych i ekonomii działania.

Sporządzone przez Zarząd jednostki dominującej plany finansowe na 2018 rok oraz prognozy przyszłych przepływów pieniężnych za 2018 rok nie wskazują na zagrożenie utraty płynności w okresie 12 miesięcy od dnia bilansowego, przy założeniu zrealizowania planowanych przez Grupę wyników finansowych w okresie następnym 12 miesięcy od dnia bilansowego.

3. OKRESY ZA KTÓRE PREZENTOWANE JEST SPRAWOZDANIE

Sprawozdania finansowe i porównywalne dane finansowe są prezentowane za okresy od 01.01.2017 roku do 31.12.2017 roku i od 01.01.2016 roku do 31.12.2016 roku.

4. SKŁAD ORGANÓW JEDNOSTKI DOMINUJĄCEJ

W trakcie 2017 roku oraz do dnia sporządzenia sprawozdania finansowego miały miejsce następujące zmiany w składzie Zarządu:

- z dniem 10 stycznia 2017 roku Rada Nadzorcza EMC Instytut Medyczny SA. powołała Pana Rafała Szmucę na członka Zarządu Spółki i powierzyła funkcję Prezesa Zarządu EMC Instytut Medyczny S.A., o czym Emitent poinformował w raporcie bieżącym nr 01/2017 z dnia 10 stycznia 2017 roku,
- w dniu 21 listopada 2017 roku Pan Tomasz Suchowierski złożył rezygnację z pełnienia funkcji członka Zarządu EMC Instytut Medyczny SA ze skutkiem na dzień 30 kwietnia 2018 roku, o czym Emitent poinformował w raporcie bieżącym nr 38/2017 z dnia 21 listopada 2017 roku.

Skład osobowy Zarządu na dzień 31 grudnia 2017 oraz na dzień publikacji niniejszego sprawozdania przedstawia się następująco:

• Rafał Szmuc	Prezes Zarządu
• Tomasz Suchowierski	Członek Zarządu
• Maciej Piorunek	Członek Zarządu

W trakcie 2017 roku oraz do dnia sporządzenia sprawozdania finansowego miały miejsce następujące zmiany w składzie Rady Nadzorczej:

- z dniem 26 września 2017 roku Pan Grzegorz Stępiński złożył rezygnację z pełnienia funkcji członka Rady Nadzorczej EMC Instytut Medyczny SA, o czym Emitent poinformował w raporcie bieżącym nr 23/2017 z dnia 22 sierpnia 2017 roku,
- w dniu 27 września 2017 roku Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie powołało Pana Dariusza Hołubowicza na członka Rady Nadzorczej EMC Instytut Medyczny SA, o czym Emitent poinformował w raporcie bieżącym nr 27/2017 z dnia 27 września 2017 roku,
- z dniem 5 listopada 2017 roku Pan Jędrzej Litwiniuk złożył rezygnację z pełnienia funkcji Członka Rady Nadzorczej EMC Instytut Medyczny SA, o czym Emitent poinformował w raporcie bieżącym nr 30/2017 z dnia 23 października 2017 roku,

- w dniu 6 listopada 2017 roku Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie powołało Pana Jędrzeja Sochę na Członka Rady Nadzorczej EMC Instytut Medyczny SA, o czym Emitent poinformował w raporcie bieżącym nr 35/2017 z dnia 6 listopada 2017 roku,

- w dniu 13 grudnia 2017 roku na Nadzwyczajnym Walnym Zgromadzeniu w skład Rady Nadzorczej EMC Instytut Medyczny SA powołano Pana Michała Hulbój – powołanie z dniem 13 grudnia 2017 roku oraz Pana Davida Soukup – powołanie z dniem 1 stycznia 2018 roku, o czym Emitent poinformował w raporcie bieżącym nr 43/2017 z dnia 13 grudnia 2017 roku.

Skład osobowy Rady Nadzorczej na dzień 31 grudnia 2017 roku przedstawiał się następująco:

• Vaclav Jirkú	Przewodniczący Rady Nadzorczej
• Mateusz Słabosz	Członek Rady Nadzorczej
• Attila Vegh	Członek Rady Nadzorczej
• Dariusz Hołubowicz	Członek Rady Nadzorczej
• Jędrzej Socha	Członek Rady Nadzorczej
• Michał Hulbój	Członek Rady Nadzorczej

W skład Rady Nadzorczej na dzień publikacji niniejszego sprawozdania wchodzi:

• Vaclav Jirkú	Przewodniczący Rady Nadzorczej
• Mateusz Słabosz	Członek Rady Nadzorczej
• Attila Vegh	Członek Rady Nadzorczej
• Dariusz Hołubowicz	Członek Rady Nadzorczej
• Jędrzej Socha	Członek Rady Nadzorczej
• Michał Hulbój	Członek Rady Nadzorczej
• David Soukup	Członek Rady Nadzorczej

W ramach struktury Rady Nadzorczej działa Komitet Audytu, w skład którego wchodzi:

• David Soukup	Przewodniczący Komitetu Audytu
• Michał Hulbój	Członek Komitetu Audytu
• Vaclav Jirkú	Członek Komitetu Audytu

5. SKŁAD GRUPY

Jednostkami zależnymi na dzień 31 grudnia 2017 roku były:

Spółka	Siedziba	Data nabycia udziałów	Liczba posiadanych udziałów	% udział w kapitale	% głosów na Zgromadzeniu Wspólników
Lubmed Sp. z o.o.	Lubin	styczeń 2005	4.214	100,00%	100,00%
Mikulicz Sp. z o.o.	Świebodzice	lipiec 2006	8.824	94,27%	94,27%
EMC Health Care Limited	Irlandia	kwiecień 2007	300.300	100,00%	100,00%
EMC Silesia Sp. z o.o.	Katowice	listopad 2008	12.735	65,82%	65,82%
PCZ Sp. z o.o. w Kowarach	Kowary	styczeń 2009	16.322	96,17%	96,17%
Silesia Med Serwis Sp. z o.o.	Katowice	marzec 2010	600	100,00 %	100,00 %
„EMC Piaseczno” Sp. z o.o.*	Piaseczno	listopad 2010	13.200	100,00%	100,00%
„Zdrowie” Sp. z o.o.**	Kwidzyn	maj 2013	39.832	87,59%	87,59%
Regionalne Centrum Zdrowia Sp. z o.o.	Lubin	luty 2014	51.730	100,00%	100,00%

*W dniu 8 czerwca 2017 roku nastąpiła rejestracja w Krajowym Rejestrze Sądowym podwyższenia kapitału w spółce zależnej EMC Piaseczno Sp. z o.o. Uchwała Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników o podwyższeniu kapitału zakładowego w spółce zależnej EMC Piaseczno Sp. z o.o. została podjęta w dniu 17 lutego 2017 roku. Kapitał zakładowy podwyższono o kwotę 2.600 tys. PLN poprzez utworzenie 2600 udziałów o wartości nominalnej 1 tys. PLN. Wszystkie udziały w kapitale zakładowym spółki EMC Piaseczno Sp. z o.o. objął jedyny wspólnik – EMC Instytut Medyczny SA.

**W dniu 29 grudnia 2017 roku nastąpiła rejestracja w Krajowym Rejestrze Sądowym podwyższenia kapitału w spółce zależnej Zdrowie Sp. z o.o. Uchwała Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników o podwyższeniu kapitału zakładowego w spółce zależnej Zdrowie Sp. z o.o. została podjęta w dniu 01 czerwca 2017 roku. Kapitał zakładowy podwyższono o kwotę 3.000 tys. PLN poprzez utworzenie 6000 udziałów o wartości nominalnej 500 PLN każdy. EMC Instytut Medyczny SA objęła 5.294 udziałów w kapitale zakładowym spółki Zdrowie Sp. z o.o.

W roku obrotowym, za który sporządzono sprawozdanie finansowe miało miejsce połączenie Spółek EMC Instytut Medyczny SA (przejmująca) ze spółką Centrum Medyczne „Medyk” Sp. z o.o. (przejmowana) i spółką „Q-MED” Sp. z o.o. (przejmowana) oraz spółką NZOZ Sp. z o.o. „Zawidawie” (przejmowana). Emitent jest 100% udziałowcem spółek przejmowanych.

Połączenie Spółek odbyło się na mocy art. 492 § 1 pkt. 1 w związku z art. 516 § 6 Kodeksu Spółek Handlowych, poprzez przeniesienie całego majątku spółek Centrum Medyczne „Medyk” Sp. z o.o., „Q-MED” Sp. z o.o. oraz NZOZ Sp. z o.o. „Zawidawie” na spółkę EMC Instytut Medyczny SA.

W dniu 2 sierpnia 2017 roku Sąd Rejonowy dla Wrocławia Fabrycznej VI Wydział Krajowego Rejestru Sądowego dokonał wpisu, skutkującym wejściem EMC Instytut Medyczny SA w prawa i obowiązki spółki Centrum Medyczne „Medyk” Sp. z o.o. i spółki „Q-MED” Sp. z o.o.

W dniu 27 listopada 2017 roku Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie EMC Instytut Medyczny SA podjęło uchwałę o połączeniu w drodze przejęcia przez EMC Instytut Medyczny SA spółki NZOZ Sp. z o.o. „Zawidawie” na mocy art. 492 § 1 pkt. 1 tj. poprzez przeniesienie całego majątku spółki NZOZ „Zawidawie” na EMC Instytut Medyczny SA. W dniu 14 grudnia 2017 roku Sąd Rejonowy dla Wrocławia Fabrycznej VI Wydział Krajowego Rejestru Sądowego dokonał wpisu, skutkującym wejściem EMC Instytut Medyczny SA w prawa i obowiązki spółki NZOZ „Zawidawie”.

Jednostkami zależnymi na dzień 31 grudnia 2016 roku były:

Spółka	Siedziba	Data nabycia udziałów	Liczba posiadanych udziałów	% udział w kapitale	% głosów na Zgromadzeniu Wspólników
Lubmed Sp. z o.o.	Lubin	styczeń 2005	4.214	100,00%	100,00%
Mikulicz Sp. z o.o.	Świebodzice	lipiec 2006	8.824	94,27%	94,27%
EMC Health Care Limited	Irlandia	kwiecień 2007	300.300	100,00%	100,00%
EMC Silesia Sp. z o.o.	Katowice	listopad 2008	12.735	65,82%	65,82%
PCZ Sp. z o.o. w Kowarach	Kowary	styczeń 2009	16.322	96,17%	96,17%
Silesia Med Serwis Sp. z o.o.	Katowice	marzec 2010	600	100,00 %	100,00 %
„EMC Piaseczno” Sp. z o.o.	Piaseczno	listopad 2010	10.600	100,00%	100,00%
„Zdrowie” Sp. z o.o.*	Kwidzyn	maj 2013	34.538	87,49%	87,49%
Regionalne Centrum Zdrowia Sp. z o.o.	Lubin	luty 2014	51.730	100,00%	100,00%
CM Medyk Sp. z o.o.**	Wrocław	sierpień 2016	1.300	100,00%	100,00%
NZOZ Zawidowie Sp. z o.o.**	Wrocław	sierpień 2016	2.128	100,00%	100,00%
Q-Med. Sp. z o.o.**	Oleśnica	sierpień 2016	10.050	100,00%	100,00%

* W dniu 8 kwietnia 2016 roku w wyniku realizacji umowy przedwstępnej zbycia udziałów oraz użytkowania udziałów z dnia 31 maja 2013 roku nastąpiło zawarcie umowy zbycia udziałów „Zdrowie” Sp. z o.o. z siedzibą w Kwidzynie pomiędzy Powiatem Kwidzyńskim (Sprzedający) oraz Emitentem (Kupujący).

W 2013 roku Emitent na mocy umowy przedwstępnej stał się użytkownikiem 87,4867 % udziałów „Zdrowie” Sp. z o.o., z siedzibą w Kwidzynie – udziałów będących własnością Powiatu Kwidzyńskiego, Miasta Kwidzyn, PEC sp. z o.o. w Kwidzynie, PWiK Sp. z o.o. w Kwidzynie. Na dzień zawarcia umowy przedwstępnej Zarząd EMC Instytut Medyczny SA, na podstawie przeprowadzonych analiz, stwierdził posiadanie kontroli nad spółką „Zdrowie” Sp. z o.o., w związku z czym od tego dnia jest ona konsolidowana w ramach Grupy Kapitałowej EMC Instytut Medyczny.

Przedmiotem Umowy zbycia udziałów jest nabycie przez EMC Instytut Medyczny SA łącznie 70,93% udziałów „Zdrowie” Sp. z o.o. będących własnością Sprzedającego. Cena sprzedaży udziałów Powiatu Kwidzyńskiego została ustalona w wyniku postępowania w trybie negocjacji na podstawie publicznego zaproszenia i została powiększona o sumę średniorocznego wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych za rok poprzedni ogłoszony w Monitorze Polskim przez Prezesa GUS licząc od początku każdego kolejnego roku (100,9%) i została ustalona na kwotę 6.544 tys. PLN. Na poczet ceny sprzedaży został zaliczony zadatek w postaci 15% ceny, wyliczonej na dzień zawarcia umowy przedwstępnej zbycia udziałów i umowy użytkowania udziałów. Cena udziałów w wysokości 5.571 tys. PLN została uiszczona w dniu zawarcia umowy, tj. w dniu 8 kwietnia 2016 roku, na rachunek bankowy Powiatu Kwidzyńskiego. O zawarciu umowy informowano w trybie raportu bieżącego nr 29/2016 z dnia 08 kwietnia 2016 roku.

** W dniu 01 sierpnia 2016 roku Emitent nabył 100% udziałów Spółki Q-Med Sp. z o.o. z siedzibą w Oleśnicy (Q-Med), Spółki CM Medyk Sp. z o.o. z siedzibą we Wrocławiu (CM Medyk) oraz udziałów Spółki NZOZ Zawidowie Sp. z o.o. z siedzibą we Wrocławiu (Spółka ZAWIDAWIE), spółek branży medycznej, działających pod marką Aktywne Centrum Zdrowia (ACZ).

Udziały Spółki Q-Med zostały nabyte na mocy Umowy Inwestycyjnej - umowy zbycia udziałów z dnia 28 lipca 2016 roku od MED-ART Sp. z o.o. z siedzibą w Oleśnicy.

Emitent nabył 100% udziałów Spółki Q-Med Sp. z o.o. – co stanowi 10.050 udziałów o wartości nominalnej 100 PLN każdy i łącznej wartości nominalnej 1.005 tys. PLN, za cenę 8.584 tys. PLN. O zawarciu umowy informowano w trybie raportu bieżącego nr 38/2016 z dnia 18 lipca 2016 roku, 41/2016 z dnia 25 lipca 2016 roku, 45/2016 z dnia 29 lipca 2016 roku.

Udziały Spółki CM Medyk zostały nabyte na mocy Umowy Inwestycyjnej - umowy zbycia udziałów z dnia 28 lipca 2016 roku od WG Corp. Sp. z o.o. z siedzibą w Oleśnicy.

Emitent nabył 100% udziałów Spółki CM Medyk Sp. z o.o. – co stanowi 1.300 udziałów o wartości nominalnej 500 PLN każdy, o łącznej wartości nominalnej 650 tys. PLN, za cenę 1.519 tys. PLN złotych. O zawarciu umowy informowano w trybie raportu bieżącego nr 38/2016 z dnia 18 lipca 2016 roku, nr 41/2016 z dnia 25 lipca 2016 roku, nr 45/2016 z dnia 29 lipca 2016 roku.

Udziały Spółki ZAWIDAWIE zostały nabyte na mocy Umowy Inwestycyjnej - umowy zbycia udziałów z dnia 25 lipca 2016 roku od SUNZI Sp. z o.o. z siedzibą w Legnicy.

Emitent nabył 100 % udziałów Spółki NZOZ Zawidawie Sp. z o.o. – co stanowi 2.128 udziałów w kapitale zakładowym Spółki o wartości nominalnej 645,00 PLN każdy, o łącznej wartości nominalnej 1.373 tys. PLN za cenę 16.902 tys. PLN.

O zawarciu umowy informowano w trybie raportu bieżącego nr 38/2016 z dnia 18 lipca 2016 roku i 40/2016 z dnia 25 lipca 2016 roku.

Wszystkie spółki podlegają konsolidacji metodą pełną.

5.1 Rozliczenia nabycia nowych jednostek w Grupie

W okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2017 roku Emitent nie dokonał nabycia nowej spółki.

6. OŚWIADCZENIA ZARZĄDU

Zarząd jednostki dominującej w składzie:

- Rafał Szmuc – Prezes Zarządu,
- Tomasz Suchowierski – Członek Zarządu,
- Maciej Piorunek – Członek Zarządu.

oświadcza, że podmiot uprawniony do badań sprawozdań finansowych, dokonujący badania skonsolidowanego rocznego sprawozdania finansowego został wybrany zgodnie z przepisami prawa oraz że podmiot ten oraz biegły rewident dokonujący badania tego sprawozdania, spełniał warunki do wyrażenia bezstronnej i niezależnej opinii o badanym rocznym sprawozdaniu finansowym, zgodnie z obowiązującymi przepisami i normami zawodowymi.

Ponadto Zarząd Emitenta oświadcza, że według jego najlepszej wiedzy roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe i dane porównywalne sporządzone zostały zgodnie z obowiązującymi zasadami rachunkowości i że w sposób prawidłowy, rzetelny i jasny odzwierciedlają sytuację majątkową i finansową Grupy Kapitałowej Emitenta oraz jej wynik finansowy oraz że sprawozdanie z działalności Emitenta zawiera prawdziwy obraz rozwoju, osiągnięć oraz sytuacji emitenta, w tym opis podstawowych zagrożeń i ryzyka.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone do publikacji przez Zarząd jednostki dominującej w dniu 16 marca 2018 roku.

7. ISTOTNE WARTOŚCI OPARTE NA PROFESJONALNYM OSĄDZIE I SZACUNKACH

7.1 Profesjonalny osąd

W procesie stosowania zasad (polityki) rachunkowości największe znaczenie, oprócz szacunków księgowych, miał profesjonalny osąd kierownictwa. Uzyskane w wyniku tego wartości często nie pokrywają się z rzeczywistymi rezultatami. Pośród założeń i oszacowań największe znaczenie przy wycenie i ujęciu aktywów i zobowiązań oraz przychodów i kosztów mają:

Szacunki dotyczące wysokości odpisów na nadwykonania usług medycznych.

Kierownictwo Grupy szacuje na podstawie własnego osądu, bazując na doświadczeniach z przeszłości oraz bieżących negocjacjach z NFZ, wysokość odpisów na nadwykonania usług medycznych zakwalifikowanych jako przychody. Nadwykonania to usługi medyczne wykonane powyżej wartości podpisanych kontraktów z Narodowym Funduszem Zdrowia. W rachunku zysków i strat nadwykonania prezentowane są jako składowa pozycja przychody netto ze sprzedaży produktów tj. przychody ze sprzedaży produktów minus odpisy na nadwykonania.

Poniższa tabela przedstawia dokonane na dzień 31 grudnia 2017 roku odpisy aktualizujące na nadwykonania wygenerowane w 2017 roku:

Spółka	Nadwykonania	Odpis	Netto w przychodach
EMC Instytut Medyczny SA	2 080	261	1 819
EMC Piaseczno Sp. z o.o.	719	210	509
Lubmed Sp. z o. o.	17	2	15
Mikulicz Sp. z o. o.	220	93	127
PCZ Sp. z o. o. w Kowarach	269	109	160
EMC Silesia Sp. z o. o.	21	5	16
Zdrowie Sp. z o.o.	52	41	11
Regionalne Centrum Zdrowia Sp. z o.o.	1 401	169	1 232
Razem	4 779	890	3 889

Kierując się zasadą ostrożności Zarządy spółek Grupy dokonały na nadwykonania, co do których istnieje niepewność otrzymania zapłaty od NFZ, powyższych odpisów aktualizujących.

Założenia dotyczące prognoz finansowych.

Kierownictwo Grupy przyjmuje na podstawie własnego osądu i posiadanej wiedzy założenia do prognoz w celu sporządzania testów na utratę wartości aktywów firmy. Dla potrzeb prognoz przygotowywane są pięcioletnie plany bazujące na prognozowanych przepływach i oczekiwanych wzrostach biznesu.

Klasyfikacja umów leasingowych

Grupa dokonuje klasyfikacji leasingu jako operacyjnego lub finansowego w oparciu o ocenę, w jakim zakresie ryzyko i korzyści z tytułu posiadania przedmiotu leasingu przypadają w udziale leasingodawcy, a w jakim leasingobiorcy. Ocena ta opiera się na treści ekonomicznej każdej transakcji.

7.2 Niepewność szacunków

Poniżej omówiono podstawowe założenia dotyczące przyszłości i inne kluczowe źródła niepewności występujące na dzień bilansowy, z którymi związane jest istotne ryzyko znaczącej korekty wartości bilansowych aktywów i zobowiązań w następnym roku finansowym.

Utrata wartości aktywów

Grupa przeprowadza testy na utratę wartości środków trwałych i wartości niematerialnych, jeśli istnieją przesłanki wskazujące na utratę wartości, a w przypadku wartości firmy corocznie. Wymaga to oszacowania wartości użytkowej ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego należą te środki trwałe i wartości niematerialne. Oszacowanie wartości użytkowej polega na ustaleniu przyszłych przepływów pieniężnych generowanych przez ośrodek wypracowujący środki pieniężne i wymaga ustalenia stopy dyskontowej do zastosowania w celu obliczenia bieżącej wartości tych przepływów.

Relacje z pacjentami

Przy nabyciu spółek zależnych, które prowadzą działalność gospodarczą w zakresie ochrony zdrowia ludzkiego, realizowaną w ramach prowadzenia przychodni, Zarząd podjął decyzję o wycenie relacji z pacjentami, w tym celu ustalono bazę istniejących pacjentów o charakterze trwałej współpracy, dla których możliwe było potwierdzenie wielkości uzyskiwanych obrotów, a także ustalenie udziału tych obrotów w całości uzyskiwanych przez spółkę przychodni. Powyższe kryteria spełniała grupa pacjentów związana ze spółką deklaracjami na świadczenie usług medycznych w ramach Podstawowej Opieki Zdrowotnej (POZ). Relacje, które spółki zbudowały w okresie swojej działalności przed dniem nabycia mogą mieć znaczący wpływ na przyszłe wyniki Grupy.

Rezerwy na odprawy emerytalne i podobne

Rezerwy z tytułu świadczeń pracowniczych zostały oszacowane za pomocą metod aktuarialnych. Ustalenie kwot tych rezerw jest oparte na założeniach, zarówno co do warunków makroekonomicznych jak i założeniach dotyczących rotacji pracowników, ryzyka śmierci i innych.

Składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego

Grupa rozpoznaje składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego bazując na założeniu, że w przyszłości zostanie osiągnięty zysk podatkowy pozwalający na jego wykorzystanie. Pogorszenie uzyskiwanych wyników podatkowych w przyszłości mogłoby spowodować, że założenie to stałoby się nieuzasadnione.

Stawki amortyzacyjne

Wysokość stawek amortyzacyjnych ustalana jest na podstawie przewidywanego okresu ekonomicznej użyteczności składników rzeczowego majątku trwałego oraz aktywów niematerialnych. Grupa corocznie dokonuje weryfikacji przyjętych okresów ekonomicznej użyteczności na podstawie oceny stanu technicznego środków trwałych i bieżących szacunków.

8. PODSTAWA SPORZĄDZENIA SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone na podstawie sprawozdań finansowych jednostki dominującej i jednostek zależnych i zestawione w taki sposób, jakby Grupa stanowiła jedną jednostkę.

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z zasadą kosztu historycznego.

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe jest przedstawione w złotych („PLN”), a wszystkie wartości, o ile nie wskazano inaczej, podane są w tysiącach PLN.

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez spółki Grupy w dającej się przewidzieć przyszłości. Opis zagrożeń kontynuacji działalności i podjętych środków zaradczych Zarząd jednostki dominującej przedstawił w nocy 2 zasad (polityki) rachunkowości oraz dodatkowych not objaśniających.

8.1 Oświadczenie o zgodności

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej („MSSF”) zatwierdzonymi przez UE („MSSF UE”).

MSSF obejmują standardy i interpretacje zaakceptowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości („RMSR”) oraz Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej („KIMS”).

Grupa prowadzi swoje księgi rachunkowe zgodnie z polityką (zasadami) rachunkowości określoną przez Ustawę z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (tekst jednolity, Dz. U. z 2017 roku poz. 2342) („Ustawa”) z wydanymi na jej podstawie przepisami („polskie standardy rachunkowości”). Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zawiera korekty nie zawarte w księgach rachunkowych

jednostek Grupy wprowadzone w celu doprowadzenia sprawozdań finansowych tych jednostek do zgodności z MSSF.

8.2 Waluta funkcjonalna i waluta sprawozdań finansowych

Walutą funkcjonalną jednostki dominującej i większości spółek uwzględnionych w niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym oraz walutą sprawozdawczą niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego jest PLN. Walutą funkcjonalną spółki zależnej EMC Health Care Ltd. jest EUR.

9. ZMIANY STOSOWANYCH ZASAD RACHUNKOWOŚCI

Zasady (polityki) rachunkowości zastosowane do sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego są spójne z tymi, które zastosowano przy sporządzaniu skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy za rok zakończony 31 grudnia 2016 roku, za wyjątkiem przedstawionych poniżej. Poniższe zmiany do MSSF, zostały zastosowane w niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym zgodnie z ich datą wejścia w życie, jednak nie miały one istotnego wpływu na zaprezentowane i ujawnione informacje finansowe lub nie miały zastosowania do transakcji zawieranych przez Grupę:

- **Zmiany do MSR 12 *Ujmowanie aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego w odniesieniu do niezrealizowanych strat***
Zmiany doprecyzowują kwestie związane z powstawaniem ujemnych różnic przejściowych w przypadku instrumentów dłużnych wycenianych według wartości godziwej, oszacowaniem prawdopodobnego przyszłego dochodu do opodatkowania oraz oceną, czy wypracowany dochód pozwoli na zrealizowanie ujemnych różnic przejściowych. Zmiany mają zastosowanie retrospektywne.
- **Zmiany do MSR 7 *Inicjatywa dotycząca ujawniania informacji***
Zmiany zobowiązują jednostkę do ujawnienia informacji, które umożliwiają użytkownikom sprawozdań finansowych ocenę zmian zobowiązań wynikających z działalności finansowej. Nie jest wymagane przedstawienie informacji porównawczych za poprzednie okresy.
- **Zmiany MSSF 12 *Ujawnianie informacji na temat udziałów w innych jednostkach* będące częścią *Zmian wynikających z przeglądu MSSF 2014-2016***
Zmiany doprecyzowują, że wymogi określone w standardzie mają zastosowanie także do udziałów jednostki w jednostkach zależnych, wspólnych ustaleniach umownych (tj. wspólnych działaniach lub wspólnych przedsięwzięciach), jednostkach stowarzyszonych lub jednostkach strukturyzowanych niepodlegających konsolidacji, które zostały sklasyfikowane (lub włączone do grupy do zbycia, która została sklasyfikowana) jako przeznaczone do sprzedaży lub jako działalność zaniechana zgodnie z MSSF 5 *Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży oraz działalność zaniechana*.

Grupa nie zdecydowała się na wcześniejsze zastosowanie żadnego innego standardu, interpretacji lub zmiany, które zostały opublikowane, lecz dotychczas nie weszły w życie w świetle przepisów Unii Europejskiej.

10. NOWE STANDARDY I INTERPRETACJE, KTÓRE JESZCZE NIE WESZŁY W ŻYCIE I NIE ZOSTAŁY WCZEŚNIEJ ZASTOSOWANE PRZEZ GRUPĘ

W niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupa nie zdecydowała o wcześniejszym zastosowaniu następujących opublikowanych standardów, interpretacji lub poprawek do istniejących standardów przed ich datą wejścia w życie:

- **MSSF 9 *Instrumenty Finansowe*** (opublikowano dnia 24 lipca 2014 roku) – mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub później,
- **MSSF 14 *Regulacyjne rozliczenia międzyokresowe*** (opublikowano dnia 30 stycznia 2014 roku) – zgodnie z decyzją Komisji Europejskiej proces zatwierdzania standardu w wersji wstępnej nie zostanie zainicjowany przed ukazaniem się standardu w wersji ostatecznej - do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzony przez UE – mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2016 roku lub później,

- **MSSF 15 Przychody z umów z klientami** (opublikowano dnia 28 maja 2014 roku), obejmujący zmiany do MSSF 15 *Data wejścia w życie MSSF 15* (opublikowano dnia 11 września 2015 roku) – mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub później,
- Zmiany do MSSF 10 i MSR 28 *Transakcje sprzedaży lub wniesienia aktywów pomiędzy inwestorem a jego jednostką stowarzyszoną lub wspólnym przedsięwzięciem* (opublikowano dnia 11 września 2014 roku) – prace prowadzące do zatwierdzenia niniejszych zmian zostały przez UE odłożone bezterminowo - termin wejścia w życie został odroczony przez RMSR na czas nieokreślony,
- **MSSF 16 Leasing** (opublikowano dnia 13 stycznia 2016 roku) - mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2019 roku lub później,
- Zmiany do MSSF 4 *Stosowanie MSSF 9 Instrumenty finansowe łącznie z MSSF 4 Umowy ubezpieczeniowe* (opublikowano 12 września 2016 roku) - mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub później,
- Wyjaśnienia do MSSF 15 *Przychody z umów z klientami* (opublikowano dnia 12 kwietnia 2016 roku) – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub później,
- Zmiany do MSSF 2 *Klasyfikacja i wycena transakcji płatności na bazie akcji* (opublikowano dnia 20 czerwca 2016 roku) – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub później,
- Zmiany do MSR 28 *Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach* będące częścią *Zmian wynikających z przeglądu MSSF 2014-2016* (opublikowano dnia 8 grudnia 2016 roku) – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub później,
- Zmiany do MSSF 1 *Zastosowanie Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej po raz pierwszy* będące częścią *Zmian wynikających z przeglądu MSSF 2014-2016* (opublikowano dnia 8 grudnia 2016 roku) – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub później,
- KIMSF 22 *Transakcje w walucie obcej i zaliczki* (opublikowano dnia 8 grudnia 2016 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE – mająca zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub później,
- Zmiany do MSR 40: *Przeniesienie nieruchomości inwestycyjnej* (opublikowano dnia 8 grudnia 2016 roku) – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub później,
- **MSSF 17 Umowy ubezpieczeniowe** (opublikowano dnia 18 maja 2017 roku) - do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzony przez UE - mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2021 roku lub później,
- **KIMSF 23 Niepewność związana z ujmowaniem podatku dochodowego** (opublikowano dnia 7 czerwca 2017 roku) - do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzony przez UE - mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2019 roku lub później,
- Zmiany do MSSF 9 *Kontrakty z cechami przedpłat z ujemną rekompensatą* (opublikowano dnia 12 października 2017 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2019 roku lub później,
- Zmiany do MSR 28 *Udziały długoterminowe w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach* (opublikowano dnia 12 października 2017 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2019 roku lub później,
- *Zmiany wynikające z przeglądu MSSF 2015-2017* (opublikowano dnia 12 grudnia 2017 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2019 roku lub później,
- Zmiany do MSR 19 *Zmiana, ograniczenie lub rozliczenie programu* (opublikowano dnia 7 lutego 2018 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2019 roku lub później.

Daty wejścia w życie są datami wynikającymi z treści standardów ogłoszonych przez Radę ds. Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej. Daty stosowania standardów w Unii Europejskiej

mogą różnić się od dat stosowania wynikających z treści standardów i są ogłaszane w momencie zatwierdzenia do stosowania przez Unię Europejską.

Poniżej przedstawiono wpływ nowych regulacji na przyszłe skonsolidowane sprawozdania Grupy Kapitałowej:

MSSF 9 Instrumenty finansowe

W lipcu 2014 roku Rada Międzynarodowych Standardów Rachunkowości opublikowała Międzynarodowy Standard Sprawozdawczości Finansowej 9 Instrumenty finansowe („MSSF 9”). MSSF 9 obejmuje trzy aspekty związane z instrumentami finansowymi: klasyfikację i wycenę, utratę wartości oraz rachunkowość zabezpieczeń. MSSF 9 obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku.

W 2017 roku Spółki Grupy przeprowadziły szczegółową ocenę wpływu wprowadzenia MSSF 9 na stosowane przez Grupę zasady (politykę) rachunkowości w odniesieniu do działalności Grupy lub jej wyników finansowych. Niniejsza ocena jest oparta na aktualnie dostępnych informacjach i może podlegać zmianom wynikającym z pozyskania racjonalnych i możliwych do udokumentowania dodatkowych informacji w okresie, kiedy Spółka zastosuje MSSF 9 po raz pierwszy.

Ponieważ Grupa nie stosuje rachunkowości zabezpieczeń, w tym zakresie standard MSSF 9 nie ma do niej zastosowania.

Przeprowadzona analiza standardu wskazuje, że zmiany dotyczą głównie zasad szacowania i ujmowania odpisów z tytułu utraty wartości aktywów finansowych (przejście z modelu straty poniesionej na model straty oczekiwanej) dla należności z tytułu dostaw i usług Grupa będzie szacowała oczekiwane straty kredytowe na podstawie analizy prawdopodobieństwa poniesienia strat kredytowych w poszczególnych przedziałach wiekowania. Ponieważ głównym odbiorcą usług Grupy (w 2017 roku 87,66%) jest NFZ, z którym spółki Grupy mają zawarte umowy wg zasad opisanych szerzej w pkt. 2 niniejszego sprawozdania finansowego, a podstawowym sposobem rozliczania świadczeń w ramach SPSZ jest tzw. ryczałt systemu, Grupa ocenia, iż nowy standard nie ma istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe Grupy.

MSSF 15 Przychody z umów z klientami

Międzynarodowy Standard Sprawozdawczości Finansowej 15 Przychody z umów z klientami („MSSF 15”), który został wydany w maju 2014 roku, a następnie zmieniony w kwietniu 2016 roku, ustanawia tzw. Model Pięciu Kroków rozpoznawania przychodów wynikających z umów z klientami. Zgodnie z MSSF 15 przychody ujmuje się w kwocie wynagrodzenia, które – zgodnie z oczekiwaniem jednostki – przysługuje jej w zamian za przekazanie przyrzeczonych dóbr lub usług klientowi.

Nowy standard zastąpi wszystkie dotychczasowe wymogi dotyczące ujmowania przychodów zgodnie z MSSF. Standard ma zastosowanie w odniesieniu do rocznych okresów sprawozdawczych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku i później.

Grupa dokonała analizy umów w celu identyfikacji czy zapisy potencjalnie mogłyby mieć wpływ na moment rozpoznania przychodów oraz ich wysokość w danym okresie sprawozdawczym.

Grupa prowadzi działalność medyczną, a głównym odbiorcą usług jest Narodowy Fundusz Zdrowia (w 2017 roku przychód stanowił 87,66 %), a obecnie przychody z tych umów ujmowane są w momencie, w którym stają się one należne tj. wykonania usługi i rozliczane są w okresach miesięcznych.

W ocenie Grupy nowy standard nie wpływa na moment rozpoznawania przychodu oraz na jego wysokość.

11. KOREKTA BŁĘDU

Grupa w 2017 roku dokonała korekty błędów lat ubiegłych zaprezentowane w sprawozdaniu za pierwszy kwartał 2017 roku i opublikowane w raporcie bieżącym nr 21/2017 z dnia 11 sierpnia 2017 roku.

- a) Korekta wartości relacji z pacjentami (ze względu na błąd matematyczny) rozpoznanych w wyniku wyceny przy nabyciu spółki

Q-Med Sp. z o.o. na dzień objęcia kontroli, tj. 01 sierpnia 2016 roku

Wartość firmy	690 (zwiększenie)
Relacje z pacjentami	852 (zmniejszenie)
Rezerwa z tytułu podatku odroczonego	162 (zmniejszenie)

- b) Korekta amortyzacji relacji z pacjentami wyodrębnionych w wyniku wyceny przy nabyciu spółki

Q-Med Sp. z o.o. za okres 5 miesięcy 2016 roku

Amortyzacja	17 (zmniejszenie)
Relacje z pacjentami	17 (zwiększenie)
Rezerwa z tytułu podatku odroczonego	3 (zwiększenie)
Zyski zatrzymane	14 (zwiększenie)

- c) W celu skorygowania kwestii będącej przedmiotem zastrzeżenia wyrażonego przez biegłego rewidenta w opinii z badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy za rok zakończony 31 grudnia 2016, Grupa dokonała korekty danych porównawczych na dzień 31 grudnia 2016 roku. Zastrzeżenie dotyczyło braku ujęcia w tym sprawozdaniu finansowym odpisów z tytułu utraty wartości rzeczowych aktywów trwałych na dzień 31 grudnia 2016 roku.

Dokonane zmiany miały na celu uwzględnienie zastrzeżenia biegłego rewidenta, a także prawidłowe odzwierciedlenie informacji o wynikach i sytuacji finansowej istotnej z punktu widzenia czytelnika.

Na dzień 31 grudnia 2016 roku Zarząd Spółki, w wyniku występujących przesłanek, przeprowadził testy na utratę wartości niektórych ośrodków generujących środki pieniężne. Ze względu na jednorodność prowadzonej działalności testy zostały przeprowadzone na poziomie spółek i wykazały, że wartość odzyskiwalna ośrodków generujących środki pieniężne jest niższa niż wartości bilansowe ich aktywów o kwotę 11.524 tys. zł. W skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy Zarząd nie ujął ustalonego w wyniku testu odpisu z tytułu utraty wartości na dzień 31 grudnia 2016 roku.

Zgodnie z MSR 8 „Zasady (polityka) rachunkowości, zmiany wartości szacunkowych i korygowanie błędów”, skorygowano dane porównawcze w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej Grupy na dzień 31 grudnia 2016 roku:

Wybrane dane w tys. zł

	Stan na 31.12.2016 r.		
	Dane przed korektą	Korekta	Dane po korekcie
Aktywa trwałe	242 053	(11 669)	230 384
Wartości niematerialne	33 131	(145)	32 986
Rzeczowe aktywa trwałe	205 561	(11 524)	194 037
Nieruchomości inwestycyjne	880	-	880
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	2 481	-	2 481
Aktywa obrotowe	46 135	-	46 135
Zapasy	3 124	-	3 124
Należności z tytułu dostaw i usług	29 812	-	29 812
Pozostałe należności	1 334	-	1 334
Należności z tytułu podatku dochodowego	108	-	108
Pozostałe aktywa finansowe	-	-	-
Rozliczenia międzyokresowe	878	-	878
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	10 879	-	10 879
AKTYWA RAZEM	288 188	(11 669)	276 519
Kapitał własny (przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej)	134 025	(11 510)	122 515
Kapitał podstawowy	53 141	-	53 141
Kapitał zapasowy	96 144	-	96 144
Różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	242	-	242
Zyski zatrzymane	(15 502)	(11 510)	(27 012)
Kapitały akcjonariuszy niekontrolujących	7 851	-	7 798
Kapitał własny ogółem	141 876	(11 510)	130 366
Zobowiązania długoterminowe	47 386	(159)	47 227
Zobowiązania krótkoterminowe	98 926	-	98 926
ZOBOWIĄZANIA I KAPITAŁ WŁASNY RAZEM	288 188	(11 669)	276 519

Poniżej zaprezentowano również wpływ korekt na:

- Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów Grupy za rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku (opublikowane dnia 10 marca 2017 roku);

Opisane powyżej korekty nie mają wpływu na dane finansowe na dzień 1 stycznia 2016 roku oraz na dane za poszczególne kwartały roku 2016.

Przekształcone skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów Grupy za rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 r. – wybrane dane

Dane w tys. zł

	Za rok zakończony 31.12.2016 r.		
	Dane przed korektą	Korekta	Dane po korekcie
Przychody ze sprzedaży	277 484	-	277 484
Przychody netto ze sprzedaży produktów	274 601	-	274 601
Przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów	2 883	-	2 883
Koszty działalności operacyjnej	287 377	11 507	298 884
Strata ze sprzedaży	(9 893)	(11 507)	(21 400)
Pozostałe przychody operacyjne	4 992	-	4 992
Pozostałe koszty operacyjne	1 763	-	1 763
Strata z działalności operacyjnej	(6 664)	(11 507)	(18 171)
Przychody finansowe	309	-	309
Koszty finansowe	3 057	-	3 057
Strata z działalności gospodarczej	(9 412)	(11 507)	(20 919)
Strata brutto	(9 412)	(11 507)	(20 919)
Podatek dochodowy	1 781	3	1 784
Strata netto	(11 193)	(11 510)	(22 703)
Inne całkowite dochody netto	196	-	196
Całkowity dochód za okres	(10 997)	(11 510)	(22 507)
Strata netto przypadająca:			
Akcjonariuszom jednostki dominującej	(11 142)	(11 510)	(22 652)
Akcjonariuszom niekontrolującym	(51)	-	(51)
Całkowity dochód przypadający:			
Akcjonariuszom jednostki dominującej	(10 946)	(11 510)	(22 456)
Akcjonariuszom niekontrolującym	(51)	-	(51)
Strata przypadająca akcjonariuszom jednostki dominującej na jedną akcję w PLN	(0,84)	(0,86)	(1,70)

W okresie 12 miesięcy zakończonym dnia 31 grudnia 2017 roku, poza wyżej wymienionymi, nie dokonano korekty błędów ani zmiany klasyfikacji w stosunku do zasad przyjętych w sprawozdaniu za rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku.

12. ZMIANA SZACUNKÓW

W omawianym okresie nie miały miejsca istotne zmiany dotyczące obszarów i metod przyjmowanych założeń.

13. ISTOTNE ZASADY RACHUNKOWOŚCI

13.1 Zasady konsolidacji

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe obejmuje sprawozdanie finansowe spółki EMC Instytut Medyczny SA oraz sprawozdania finansowe jej jednostek zależnych sporządzone za rok zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku. Sprawozdania finansowe jednostek zależnych po uwzględnieniu korekt doprowadzających do zgodności z MSSF sporządzane są za ten sam okres sprawozdawczy co sprawozdanie jednostki dominującej, przy wykorzystaniu spójnych zasad rachunkowości, w oparciu o jednolite zasady rachunkowości zastosowane dla transakcji i zdarzeń gospodarczych o podobnym charakterze. W celu eliminacji jakichkolwiek rozbieżności w stosowanych zasadach rachunkowości wprowadza się korekty.

Wszystkie znaczące salda i transakcje pomiędzy jednostkami Grupy, w tym niezrealizowane zyski wynikające z transakcji w ramach Grupy, zostały w całości wyeliminowane. Niezrealizowane straty są eliminowane, chyba że dowodzą wystąpienia utraty wartości.

Jednostki zależne podlegają konsolidacji w okresie od dnia objęcia nad nimi kontroli przez Grupę, a przestają być konsolidowane od dnia ustania kontroli.

Sprawowanie kontroli przez jednostkę dominującą ma miejsce wtedy, gdy:

- posiada władzę nad danym podmiotem,
- podlega ekspozycji na zmienne zwroty lub posiada prawa do zmiennych zwrotów z tytułu swojego zaangażowania w danej jednostce,
- ma możliwość wykorzystania władzy w celu kształtowania poziomu generowanych zwrotów.

Spółka weryfikuje fakt sprawowania kontroli nad innymi jednostkami, jeżeli wystąpiła sytuacja wskazująca na zmianę jednego lub kilku z wyżej wymienionych warunków sprawowania kontroli.

W sytuacji, gdy spółka posiada mniej niż większość praw głosów w danej jednostce, ale posiadane prawa głosu są wystarczające do jednostronnego kierowania istotnymi działaniami tej jednostki, oznacza to, że sprawuje nad nią władzę. W momencie oceny czy prawa głosu w danej jednostce są wystarczające dla zapewnienia władzy, Spółka analizuje wszystkie istotne okoliczności, w tym:

- wielkość posiadanego pakietu praw głosu w porównaniu do rozmiaru udziałów i stopnia rozproszenia praw głosu posiadanych przez innych udziałowców;
- potencjalne prawa głosu posiadane przez Spółkę, innych udziałowców lub inne strony;
- prawa wynikające z innych ustaleń umownych; a także
- dodatkowe okoliczności, które mogą dowodzić, że Spółka posiada lub nie posiada możliwości kierowania istotnymi działaniami w momentach podejmowania decyzji, w tym schematy głosowania zaobserwowane na poprzednich zgromadzeniach udziałowców.

Zmiany w udziale własnościowym jednostki dominującej, które nie skutkują utratą kontroli nad jednostką zależną są ujmowane jako transakcje kapitałowe. W takich przypadkach w celu odzwierciedlenia zmian we względnych udziałach w jednostce zależnej Grupa dokonuje korekty wartości bilansowej udziałów kontrolujących oraz udziałów niekontrolujących. Wszelkie różnice pomiędzy kwotą korekty udziałów niekontrolujących a wartością godziwą kwoty zapłaconej lub otrzymanej odnoszone są na kapitał własny i przypisywane do właścicieli jednostki dominującej.

13.2 Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych oraz wspólnych przedsięwzięciach

Jednostki stowarzyszone są to jednostki, na które jednostka dominująca bezpośrednio lub poprzez spółki zależne wywiera znaczący wpływ i które nie są ani jej jednostkami zależnymi, ani wspólnymi przedsięwzięciami. Wspólne przedsięwzięcia to ustalenia umowne na mocy, których dwie lub więcej stron podejmuje działalność gospodarczą podlegającą współkontrolce.

Inwestycje Grupy w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach są ujmowane w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym metodą praw własności. Zgodnie z metodą praw własności inwestycję w jednostce stowarzyszonej lub wspólnym przedsięwzięciu ujmuje się początkowo według kosztu, a następnie koryguje w celu uwzględnienia udziału Grupy w wyniku finansowym i innych całkowitych dochodach jednostki stowarzyszonej lub wspólnego przedsięwzięcia.

Jeżeli udział Grupy w stratach jednostki stowarzyszonej lub wspólnego przedsięwzięcia przekracza wartość jej udziałów w tym podmiocie, Grupa zaprzestaje ujmowania swojego udziału w dalszych stratach. Dodatkowe straty ujmuje się wyłącznie w zakresie odpowiadającym prawnym lub zwyczajowym zobowiązaniom przyjętym przez Grupę lub płatnościom wykonanym w imieniu jednostki stowarzyszonej lub wspólnego przedsięwzięcia.

Inwestycję w jednostce stowarzyszonej lub wspólnym przedsięwzięciu ujmuje się metodą praw własności od dnia, w którym dany podmiot uzyskał status wspólnego przedsięwzięcia lub jednostki stowarzyszonej. W dniu dokonania inwestycji w jednostkę stowarzyszoną lub we wspólne przedsięwzięcie kwotę, o jaką koszty inwestycji przekraczają wartość udziału Grupy w wartości godziwej netto możliwych do zidentyfikowania aktywów i zobowiązań tego podmiotu, ujmuje się jako wartość firmy i włącza w wartość bilansową tej inwestycji. Kwotę, o jaką udział Grupy w wartości godziwej netto w możliwych do zidentyfikowania aktywach i zobowiązaniach przekracza koszty inwestycji, ujmuje się bezpośrednio w wyniku finansowym w okresie, w którym dokonano tej inwestycji.

Przy ocenie konieczności ujęcia utraty wartości inwestycji Grupy w jednostce stowarzyszonej lub wspólnym przedsięwzięciu stosuje się wymogi MSR 39. W razie potrzeby całość kwoty bilansowej inwestycji testuje się na utratę wartości zgodnie z MSR 36 „Utrata wartości aktywów” jako pojedynczy składnik aktywów, porównując jego wartość odzyskiwalną z wartością bilansową. Ujęta utrata wartości stanowi część wartości bilansowej inwestycji. Odwrócenie tej utraty wartości ujmuje się zgodnie z MSR 36 w stopniu odpowiadającym późniejszemu zwiększeniu wartości odzyskiwalnej inwestycji.

Grupa przestaje stosować metodę praw własności w dniu, kiedy dana inwestycja przestaje być jej jednostką stowarzyszoną lub wspólnym przedsięwzięciem oraz w sytuacji, gdy zostaje sklasyfikowana jako przeznaczona do sprzedaży. Różnicę między wartością bilansową jednostki stowarzyszonej lub wspólnego przedsięwzięcia na dzień zaprzestania stosowania metody praw własności a wartością godziwą zatrzymanych udziałów i wpływów ze zbycia części udziałów w tym podmiocie uwzględnia się przy obliczaniu zysku lub straty ze zbycia danej jednostki stowarzyszonej lub wspólnego przedsięwzięcia.

Grupa kontynuuje stosowanie metody praw własności, jeżeli inwestycja w jednostkę stowarzyszoną staje się inwestycją we wspólne przedsięwzięcie lub odwrotnie: jeżeli inwestycja we wspólne przedsięwzięcie staje się inwestycją w jednostkę stowarzyszoną. W przypadku takich zmian udziałów właścicielskich nie dokonuje się przeszacowania wartości.

Jeżeli Grupa zmniejsza udział w jednostce stowarzyszonej lub we wspólnym przedsięwzięciu, ale nadal rozlicza go metodą praw własności, przenosi na wynik finansowy część zysku lub straty uprzednio ujmowaną w pozostałych całkowitych dochodach, odpowiadającą zmniejszeniu udziału, jeżeli ten zysk lub strata podlega reklasyfikacji na wynik finansowy w chwili zbycia związanych z nim aktywów lub zobowiązań.

13.3 Udziały we wspólnych działaniach

Wspólne działania to rodzaj wspólnego ustalenia umownego, w którym strony sprawujące współkontrolę mają prawa do aktywów netto oraz obowiązki wynikające z zobowiązań tego ustalenia. Współkontrola to określony w umowie podział kontroli nad działalnością gospodarczą, który ma miejsce, gdy strategiczne decyzje finansowe i operacyjne związane z tą działalnością wymagają wspólnej zgody stron posiadających współkontrolę.

Jeśli jednostka będąca częścią Grupy prowadzi działalność w ramach wspólnych działań, to Grupa jako strona tego działania ujmuje w związku z posiadaniem w nim udziału następujące pozycje:

- Aktywa, w tym swój udział w aktywach stanowiących współwłasność;
- Zobowiązania, w tym swój udział we wspólnie podjętych zobowiązaniach;
- Przychody ze sprzedaży swojego udziału w produktach wytwarzanych przez wspólne działanie;
- Swój udział w przychodach ze sprzedaży produktów wspólnego działania;
- Poniesione koszty, w tym swój udział w kosztach ponoszonych wspólnie.

Grupa rozlicza aktywa, zobowiązania przychody i koszty związane ze swoimi udziałami we wspólnych działaniach zgodnie z odpowiednimi MSSF dotyczącymi poszczególnych składników aktywów, zobowiązań, przychodów i kosztów.

Jeżeli jednostka należąca do Grupy zawiera transakcje ze wspólnym działaniem, którego stroną jest inna jednostka nie należąca do grupy, uznaje się, że Grupa zawarła transakcję z innymi stronami wspólnego działania, a zyski i straty jakie wynikają z tej transakcji ujmują się w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy tylko w zakresie dotyczącym udziału drugiej strony we wspólnym działaniu.

W przypadku, gdy jednostka należąca do Grupy zawiera transakcję ze wspólnym działaniem, w którym inna jednostka należąca do Grupy jest stroną, Grupa nie ujmuje swojego udziału w zyskach i stratach do momentu odsprzedaży tych aktywów stronie trzeciej.

W omawianym okresie sprawozdawczym Grupa nie brała udziału we wspólnych przedsięwzięciach.

13.4 Wycena do wartości godziwej

Grupa wycenia instrumenty finansowe takie jak instrumenty dostępne do sprzedaży oraz instrumenty pochodne w wartości godziwej na każdy dzień bilansowy.

Wartość godziwa jest rozumiana jako cena, która byłaby otrzymana ze sprzedaży składnika aktywów, bądź zapłacona w celu przeniesienia zobowiązania w transakcji przeprowadzonej na zwykłych warunkach zbycia składnika aktywów między uczestnikami rynku na dzień wyceny w aktualnych warunkach rynkowych. Wycena wartości godziwej opiera się na założeniu, że transakcja sprzedaży składnika aktywów lub przeniesienia zobowiązania odbywa się albo:

- na głównym rynku dla danego składnika aktywów bądź zobowiązania,
- w przypadku braku głównego rynku, na najkorzystniejszym rynku dla danego składnika aktywów lub zobowiązania.

Zarówno główny jak i najbardziej korzystny rynek muszą być dostępne dla Grupy.

Wartość godziwa składnika aktywów lub zobowiązania jest mierzona przy założeniu, że uczestnicy rynku przy ustalaniu ceny składnika aktywów lub zobowiązania działają w swoim najlepszym interesie gospodarczym.

Wycena wartości godziwej składnika aktywów niefinansowych uwzględnia zdolność uczestnika rynku do wytworzenia korzyści ekonomicznych poprzez jak największe i najlepsze wykorzystanie składnika aktywów lub jego zbycie innemu uczestnikowi rynku, który zapewniłby jak największe i jak najlepsze wykorzystanie tego składnika aktywów.

Grupa stosuje techniki wyceny, które są odpowiednie do okoliczności i w przypadku których są dostępne dostateczne dane do wyceny wartości godziwej, przy maksymalnym wykorzystaniu odpowiednich obserwowalnych danych wejściowych i minimalnym wykorzystaniu nieobserwowalnych danych wejściowych.

Wszystkie aktywa oraz zobowiązania, które są wyceniane do wartości godziwej lub ich wartość godziwa jest ujawniana w sprawozdaniu finansowym są klasyfikowane w hierarchii wartości godziwej w sposób opisany poniżej na podstawie najniższego poziomu danych wejściowych który jest istotny dla wyceny do wartości godziwej traktowanej jako całość:

- Poziom 1 – Notowane (nieskorygowane) ceny rynkowe na aktywnym rynku dla identycznych aktywów lub zobowiązań,
- Poziom 2 – Techniki wyceny dla których najniższy poziom danych wejściowych, który jest istotny dla wyceny do wartości godziwej jako całości jest bezpośrednio bądź pośrednio obserwowalny,
- Poziom 3 - Techniki wyceny dla których najniższy poziom danych wejściowych, który jest istotny dla wyceny do wartości godziwej jako całości jest nieobserwowalny.

Na każdą datę bilansową, w przypadku aktywów i zobowiązań występujących na poszczególne daty bilansowe w sprawozdaniu finansowym Grupa ocenia, czy miały miejsce transfery między poziomami hierarchii poprzez ponowną ocenę klasyfikacji do poszczególnych poziomów, kierując istotnością danych wejściowych z najniższego poziomu, który jest istotny dla wyceny do wartości godziwej traktowanej jako całość.

13.5 Przeliczanie pozycji wyrażonych w walucie obcej

Transakcje wyrażone w walutach innych niż polski złoty są przeliczane na złote polskie przy zastosowaniu kursu obowiązującego w dniu zawarcia transakcji.

Na dzień bilansowy aktywa i zobowiązania pieniężne wyrażone w walutach innych niż polski złoty są przeliczane na złote polskie przy zastosowaniu odpowiednio obowiązującego na koniec okresu sprawozdawczego średniego kursu ustalonego dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski. Powstałe z przeliczenia różnice kursowe ujmowane są odpowiednio w pozycji przychodów (kosztów) finansowych lub w przypadkach określonych zasadami (polityką) rachunkowości, kapitalizowane w wartości aktywów. Aktywa i zobowiązania niepieniężne ujmowane według kosztu historycznego wyrażonego w walucie obcej są wykazywane po kursie historycznym z dnia transakcji. Aktywa i zobowiązania niepieniężne ujmowane według wartości godziwej wyrażonej w walucie obcej są przeliczane po kursie z dnia dokonania wyceny do wartości godziwej.

Następujące kursy zostały przyjęte dla potrzeb wyceny bilansowej:

	31 grudnia 2017	31 grudnia 2016
EUR	4,1709 PLN	4,4240 PLN

Walutą funkcjonalną zagranicznej jednostki zależnej jest EUR. Na dzień bilansowy aktywa i zobowiązania tej jednostki zależnej są przeliczane na walutę prezentacji Grupy po kursie obowiązującym na dzień bilansowy, a ich sprawozdania z całkowitych dochodów są przeliczane po średnim kursie stanowiącym średnią arytmetyczną średnich kursów na dzień kończący każdy miesiąc okresu obrotowego. Różnice kursowe powstałe w wyniku takiego przeliczenia są ujmowane w innych całkowitych dochodach i akumulowane w oddzielnej pozycji kapitału własnego. W momencie zbycia podmiotu zagranicznego, odroczone różnice kursowe zakumulowane w kapitale własnym, dotyczące danego podmiotu zagranicznego, są ujmowane w rachunku zysków i strat.

Średnie kursy wymiany na dzień kończący każdy miesiąc okresu obrotowego kształtowały się następująco:

2017		2016	
<u>Data tabeli</u>	<u>kurs średni</u>	<u>Data tabeli</u>	<u>kurs średni</u>
31.01.2017	4,3308	29.01.2016	4,4405
28.02.2017	4,3166	29.02.2016	4,3589
31.03.2017	4,2198	31.03.2016	4,2684
28.04.2017	4,2170	29.04.2016	4,4078
31.05.2017	4,1737	31.05.2016	4,3820
30.06.2017	4,2265	30.06.2016	4,4255
31.07.2017	4,2545	29.07.2016	4,3684
31.08.2017	4,2618	31.08.2016	4,3555
29.09.2017	4,3091	30.09.2016	4,3120
31.10.2017	4,2498	31.10.2016	4,3267
30.11.2017	4,2055	30.11.2016	4,4384
29.12.2017	4,1709	30.12.2016	4,4240
średni za rok	4,2447	średni za rok	4,3757

13.6 Rzeczowe aktywa trwałe

Rzeczowe aktywa trwałe wykazywane są według ceny nabycia/ kosztu wytworzenia pomniejszych o umorzenie oraz odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Wartość początkowa środków trwałych obejmuje ich cenę nabycia powiększoną o wszystkie koszty bezpośrednio związane z zakupem i przystosowaniem składnika majątku do stanu zdatnego do używania. W skład kosztu wchodzi również koszt wymiany części składowych maszyn i urządzeń w momencie poniesienia, jeśli spełnione są kryteria rozpoznania. W przypadku transakcji nieodpłatnego nabycia środków trwałych w ramach dotacji Grupa rozlicza nabycie zgodnie z MSR 20.

Jeżeli darowizna dotyczy składnika aktywów, wówczas jej wartość godziwa jest ujmowana na koncie przychodów przyszłych okresów, a następnie stopniowo, drogą równych odpisów rocznych, ujmowana w zysku lub stracie przez szacowany okres użytkowania związanego z nią składnika aktywów.

Koszty poniesione po dacie oddania środka trwałego do używania, takie jak koszty konserwacji i napraw, obciążają zysk lub stratę w momencie ich poniesienia.

Środki trwałe w momencie ich nabycia zostają podzielone na części składowe będące pozycjami o istotnej wartości, dla których można przyporządkować odrębny okres ekonomicznej użyteczności. Częścią składową są również koszty generalnych remontów.

Amortyzacja jest naliczana metodą liniową przez szacowany okres użytkowania danego składnika aktywów.

Przyjęte stawki amortyzacji wynoszą odpowiednio:

Typ	Stawka
Budynki i budowle	2,5% - 10%
Maszyny i urządzenia techniczne	7% - 33,33 %
Środki transportu	20% - 33,33%
Komputery	33 %
Inne środki trwałe	10% - 50%
Inwestycje w obcych środkach trwałych	10 %

Wartość końcową, okres użytkowania oraz metodę amortyzacji składników aktywów weryfikuje się corocznie, i w razie konieczności – koryguje z efektem od początku roku obrachunkowego.

Dana pozycja rzeczowych aktywów trwałych może zostać usunięta z bilansu po dokonaniu jej zbycia lub w przypadku, gdy nie są spodziewane żadne ekonomiczne korzyści wynikające z dalszego użytkowania takiego składnika aktywów. Wszelkie zyski lub straty wynikające z usunięcia danego składnika aktywów z bilansu (obliczone jako różnica pomiędzy ewentualnymi wpływami ze sprzedaży netto a wartością bilansową danej pozycji) są ujmowane w zysku lub stracie okresu, w którym dokonano takiego usunięcia.

Inwestycje rozpoczęte dotyczą środków trwałych będących w toku budowy lub montażu i są wykazywane według cen nabycia lub kosztu wytworzenia, pomniejszonych o ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości. Środki trwałe w budowie nie podlegają amortyzacji do czasu zakończenia budowy i przekazania środka trwałego do używania.

13.7 Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży

Aktywa trwałe i ich grupy do sprzedaży uznaje się za przeznaczone do sprzedaży, w sytuacji, gdy ich wartość bilansowa zostanie odzyskana raczej w wyniku transakcji sprzedaży niż w wyniku ich dalszego użytkowania. Ten warunek może być spełniony tylko, kiedy wystąpienie transakcji sprzedaży jest wysoce prawdopodobne, a składnik aktywów jest dostępny do natychmiastowej sprzedaży w swoim obecnym stanie. Klasyfikacja składnika aktywów jako przeznaczonego do sprzedaży zakłada zamiar kierownictwa spółki do dokonania transakcji sprzedaży w ciągu roku od momentu dokonania klasyfikacji. Aktywa trwałe sklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży wycenia się po niższej spośród dwóch wartości:

wartości bilansowej lub wartości godziwej, pomniejszonej o koszty związane ze sprzedażą.

Jeśli Grupa chce dokonać transakcji zbycia, w wyniku której utraciłaby kontrolę nad swoją jednostką zależną, wszystkie aktywa i zobowiązania tej jednostki zależnej są klasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży niezależnie od tego, czy Grupa zachowa udziały niedające kontroli po tej transakcji.

Jeżeli Grupa jest zobowiązana do realizacji planu sprzedaży, polegającego na sprzedaży inwestycji we wspólne przedsięwzięcie lub jednostkę stowarzyszoną lub części takiej inwestycji, inwestycję lub jej część przeznaczoną do sprzedaży klasyfikuje się jako przeznaczoną do sprzedaży po spełnieniu w/w kryteriów, a Grupa zaprzestaje stosowania metody praw własności do rozliczania części inwestycji sklasyfikowanej jako przeznaczona do sprzedaży. Pozostała część inwestycji w jednostkę stowarzyszoną lub wspólne przedsięwzięcie, niesklasyfikowana jako przeznaczona do sprzedaży, nadal jest rozliczana metodą praw własności. Grupa zaprzestaje stosowania metody praw własności

w chwili zbycia, jeżeli transakcja zbycia powoduje utratę znaczącego wpływu na jednostkę stowarzyszoną lub wspólne przedsięwzięcie.

Po dokonaniu transakcji sprzedaży Grupa rozlicza zachowane udziały zgodnie z MSR 39, chyba że udziały te umożliwiają dalszą klasyfikację tego podmiotu jako jednostki stowarzyszonej lub wspólnego przedsięwzięcia; w takim przypadku Grupa nadal stosuje metodę praw własności.

13.8 Nieruchomości inwestycyjne

Nieruchomości inwestycyjne są ujmowane według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia z uwzględnieniem kosztów transakcyjnych. Po początkowym ujęciu wartość nieruchomości inwestycyjnych pomniejszana jest o umorzenie i odpisy z tytułu utraty wartości.

Nieruchomości inwestycyjne są usuwane z bilansu w przypadku ich zbycia lub w przypadku stałego wycofania danej nieruchomości inwestycyjnej z użytkowania, gdy nie są spodziewane żadne przyszłe korzyści z jej sprzedaży. Wszelkie zyski lub straty wynikające z usunięcia nieruchomości inwestycyjnej z bilansu są ujmowane w zysku lub stracie w tym okresie, w którym dokonano takiego usunięcia.

Przeniesienia aktywów do nieruchomości inwestycyjnych dokonuje się tylko wówczas, gdy następuje zmiana sposobu ich użytkowania potwierdzona przez zakończenie użytkowania składnika aktywów przez właściciela lub zawarcie umowy leasingu operacyjnego. Jeżeli składnik aktywów wykorzystywany przez właściciela - Grupę staje się nieruchomością inwestycyjną, Grupa stosuje zasady opisane w części Rzeczowe aktywa trwałe aż do dnia zmiany sposobu użytkowania tej nieruchomości.

13.9 Aktywa niematerialne

Aktywa niematerialne nabyte w oddzielnej transakcji lub wytworzone (jeżeli spełniają kryteria rozpoznania dla kosztów prac rozwojowych) wycenia się przy początkowym ujęciu odpowiednio w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia. Cena nabycia aktywów niematerialnych nabytych w transakcji połączenia jednostek jest równa ich wartości godziwej na dzień połączenia. Po ujęciu początkowym, aktywa niematerialne są wykazywane w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia pomniejszonym o umorzenie i odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Nakłady poniesione na aktywa niematerialne wytworzone we własnym zakresie, z wyjątkiem aktywowanych nakładów poniesionych na prace rozwojowe, nie są aktywowane i są ujmowane w kosztach okresu, w którym zostały poniesione.

Grupa ustala, czy okres użytkowania aktywów niematerialnych jest określony czy nieokreślony. Aktywa niematerialne o określonym okresie użytkowania są amortyzowane przez okres użytkowania oraz poddawane testom na utratę wartości każdorazowo, gdy istnieją przesłanki wskazujące na utratę ich wartości. Okres i metoda amortyzacji aktywów niematerialnych o określonym okresie użytkowania są weryfikowane przynajmniej na koniec każdego roku obrotowego. Zmiany w oczekiwanym okresie użytkowania lub oczekiwanym sposobie konsumowania korzyści ekonomicznych pochodzących z danego składnika aktywów są ujmowane poprzez zmianę odpowiednio okresu lub metody amortyzacji, i traktowane jak zmiany wartości szacunkowych. Odpis amortyzacyjny składników aktywów niematerialnych o określonym okresie użytkowania ujmuje się w zysku lub stracie w ciężar tej kategorii, która odpowiada funkcji danego składnika aktywów niematerialnych.

Aktywa niematerialne o nieokreślonym okresie użytkowania oraz te, które nie są użytkowane, są corocznie poddawane testowi na utratę wartości, w odniesieniu do poszczególnych aktywów lub na poziomie ośrodka wypracowującego środki pieniężne.

Okresy użytkowania są poddawane corocznej weryfikacji, a w razie potrzeby, korygowane z efektem od początku bieżącego roku.

Koszty prac badawczych i rozwojowych

Koszty prac badawczych są ujmowane w zysku lub stracie w momencie poniesienia. Nakłady poniesione na prace rozwojowe wykonane w ramach danego przedsięwzięcia są przenoszone na kolejny okres, jeżeli można uznać, że zostaną one w przyszłości odzyskane. Po początkowym ujęciu nakładów na prace rozwojowe, stosuje się model kosztu historycznego wymagający, aby składniki aktywów były ujmowane według cen nabycia/ kosztów wytworzenia pomniejszonych o umorzenie i skumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Skapitalizowane nakłady są

amortyzowane przez przewidywany okres uzyskiwania przychodów ze sprzedaży z danego przedsięwzięcia.

Podsumowanie zasad stosowanych w odniesieniu do aktywów niematerialnych Grupy przedstawia się następująco:

	Patenty i licencje	Relacje z klientami	Oprogramowanie komputerowe
Okresy użytkowania	Dla patentów i licencji użytkowanych na podstawie umowy zawartej na czas określony, przyjmuje się ten okres uwzględniając dodatkowy okres, na który użytkowanie może być przedłużone.	20 lat	2 lata
Wykorzystana metoda amortyzacji	Amortyzowane przez okres umowy	20 lat metodą liniową	2 lata metodą liniową
Wewnętrznie wytworzone lub nabyte	Nabyte	Nabyte	Nabyte
Test na utratę wartości	Coroczna ocena czy nie wystąpiły przesłanki wskazujące na utratę wartości.	Coroczna ocena czy nie wystąpiły przesłanki wskazujące na utratę wartości	Coroczna ocena czy wystąpiły przesłanki świadczące o wystąpieniu utraty wartości.

Zyski lub straty wynikające z usunięcia aktywów niematerialnych z bilansu są kalkulowane jako różnica pomiędzy wpływami ze sprzedaży netto a wartością bilansową danego składnika aktywów i są ujmowane w zysku lub stracie w momencie ich usunięcia z bilansu.

13.9.1 Wartość firmy

Wartość firmy z tytułu przejęcia jednostki jest początkowo ujmowana według ceny nabycia stanowiącej kwotę nadwyżki

- sumy:
  - (I) przekazanej zapłaty,
  - (II) kwoty wszelkich niekontrolujących udziałów w jednostce przejmowanej oraz
  - (III) w przypadku połączenia jednostek realizowanego etapami wartości godziwej na dzień przejęcia udziału w kapitale jednostki przejmowanej, należącego poprzednio do jednostki przejmującej.
- nad wartością godziwą netto ustaloną na dzień przejęcia wartości możliwych do zidentyfikowania nabytych aktywów i przejętych zobowiązań.

Po początkowym ujęciu, wartość firmy jest wykazywana według ceny nabycia pomniejszonej o wszelkie skumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Test na utratę wartości przeprowadza się raz na rok lub częściej, jeśli wystąpią ku temu przesłanki. Wartość firmy nie podlega amortyzacji.

Na dzień przejęcia nabyta wartość firmy jest alokowana do każdego z ośrodków wypracowujących środki pieniężne, które mogą skorzystać z synergii połączenia. Każdy ośrodek lub zespół ośrodków, do którego została przypisana wartość firmy:

- odpowiada najniższemu poziomowi w Grupie, na którym wartość firmy jest monitorowana na wewnętrzne potrzeby zarządcze oraz
- jest nie większy niż jeden segment operacyjny określony zgodnie z MSSF 8 Segmenty operacyjne.

Odpis z tytułu utraty wartości ustalany jest poprzez oszacowanie odzyskiwalnej wartości ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego została alokowana dana wartość firmy. W przypadku, gdy odzyskiwalna wartość ośrodka wypracowującego środki pieniężne jest niższa niż wartość bilansowa, ujęty zostaje odpis z tytułu utraty wartości. W przypadku, gdy wartość firmy stanowi część ośrodka wypracowującego środki pieniężne i dokonana zostanie sprzedaż części działalności w ramach tego ośrodka, przy ustalaniu zysków lub strat ze sprzedaży takiej działalności wartość firmy

związana ze sprzedaną działalnością zostaje włączona do jej wartości bilansowej. W takich okolicznościach sprzedana wartość firmy jest ustalana na podstawie względnej wartości sprzedanej działalności i wartości zachowanej części ośrodka wypracowującego środki pieniężne.

13.10 Leasing

Grupa jako leasingobiorca:

Umowy leasingu finansowego, które przenoszą na Grupę zasadniczo całe ryzyko i korzyści wynikające z posiadania przedmiotu leasingu, są ujmowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej na dzień rozpoczęcia leasingu według niższej z następujących dwóch wartości: wartości godziwej środka trwałego stanowiącego przedmiot leasingu lub wartości bieżącej minimalnych opłat leasingowych. Opłaty leasingowe są rozdzielane pomiędzy koszty finansowe i zmniejszenie salda zobowiązania z tytułu leasingu, w sposób umożliwiający uzyskanie stałej stopy odsetek od pozostałego do spłaty zobowiązania. Koszty finansowe są ujmowane w zysku lub stracie, chyba że spełnione są wymogi kapitalizacji.

Środki trwale użytkowane na mocy umów leasingu finansowego są amortyzowane przez dłuższy z dwóch okresów: szacowany okres użytkowania środka trwałego lub okres leasingu.

Umowy leasingowe, zgodnie, z którymi leasingodawca zachowuje zasadniczo całe ryzyko i wszystkie pożytki wynikające z posiadania przedmiotu leasingu, zaliczane są do umów leasingu operacyjnego. Opłaty leasingowe z tytułu leasingu operacyjnego oraz późniejsze raty leasingowe ujmowane są jako koszty operacyjne w zysku lub stracie metodą liniową przez okres trwania leasingu.

Warunkowe opłaty leasingowe są ujmowane jako koszt w okresie, w którym stają się należne.

13.11 Utrata wartości niefinansowych aktywów trwałych

Na każdy dzień bilansowy Grupa ocenia, czy istnieją jakiegokolwiek przesłanki wskazujące na to, że mogła nastąpić utrata wartości któregoś ze składników niefinansowych aktywów trwałych. W razie stwierdzenia, że przesłanki takie zachodzą, lub w razie konieczności przeprowadzenia corocznego testu sprawdzającego, czy nastąpiła utrata wartości, Grupa dokonuje oszacowania wartości odzyskiwalnej danego składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego dany składnik aktywów należy.

Wartość odzyskiwalna składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne odpowiada wartości godziwej pomniejszonej o koszty doprowadzenia do sprzedaży tego składnika aktywów lub odpowiednio ośrodka wypracowującego środki pieniężne, lub jego wartości użytkowej, zależnie od tego, która z nich jest wyższa. Wartość odzyskiwalną ustala się dla poszczególnych aktywów, chyba że dany składnik aktywów nie generuje samodzielnie wpływów pieniężnych, które są w większości niezależne od generowanych przez inne aktywa lub grupy aktywów. Jeśli wartość bilansowa składnika aktywów jest wyższa niż jego wartość odzyskiwalna, ma miejsce utrata wartości i dokonuje się wówczas odpisu do ustalonej wartości odzyskiwalnej. Przy szacowaniu wartości użytkowej prognozowane przepływy pieniężne są dyskontowane do ich wartości bieżącej przy zastosowaniu stopy dyskontowej przed uwzględnieniem skutków opodatkowania odzwierciedlającej bieżące rynkowe oszacowanie wartości pieniądza w czasie oraz ryzyko typowe dla danego składnika aktywów. Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości składników majątkowych używanych w działalności kontynuowanej ujmują się jako oddzielną linię w odpowiednim rodzaju kosztów.

Na każdy dzień bilansowy Grupa ocenia, czy występują przesłanki wskazujące na to, że odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości, który był ujęty w okresach poprzednich w odniesieniu do danego składnika aktywów jest zbędny, lub czy powinien zostać zmniejszony. Jeżeli takie przesłanki występują, Grupa szacuje wartość odzyskiwalną tego składnika aktywów. Poprzednio ujęty odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości ulega odwróceniu wtedy i tylko wtedy, gdy od momentu ujęcia ostatniego odpisu aktualizującego nastąpiła zmiana wartości szacunkowych stosowanych do ustalenia wartości odzyskiwalnej danego składnika aktywów. W takim przypadku, podwyższa się wartość bilansową składnika aktywów do wysokości jego wartości odzyskiwalnej. Podwyższona kwota nie może przekroczyć wartości bilansowej składnika aktywów, jaka zostałaby ustalona (po uwzględnieniu umorzenia), gdyby w ubiegłych latach nie ujęto odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości w odniesieniu do tego składnika aktywów. Odwrócenie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości składnika aktywów ujmuje się niezwłocznie jako przychód. Po odwróceniu odpisu aktualizującego, w kolejnych okresach odpis amortyzacyjny dotyczący danego składnika jest korygowany w sposób, który pozwala w ciągu pozostałego okresu użytkowania tego składnika aktywów dokonywać

systematycznego odpisania jego zweryfikowanej wartości bilansowej pomniejszonej o wartość końcową.

13.12 Koszty finansowania zewnętrznego

Koszty finansowania zewnętrznego (zarówno finansowania ogólnego jak i specyficznego), które można bezpośrednio przyporządkować do nabycia, budowy lub wytworzenia dostosowywanego składnika aktywów tj. takiego który wymaga znacznego czasu niezbędnego do przygotowania go do zamierzonego użytkowania lub sprzedaży, są aktywowane jako część ceny nabycia lub kosztu wytworzenia do momentu, gdy zasadniczo wszystkie działania niezbędne do przygotowania dostosowywanego składnika aktywów do zamierzonego użytkowania lub sprzedaży zostaną zakończone.

Przychody z tytułu tymczasowego zainwestowania środków pożyczonych specjalnie w celu sfinansowania pozyskania dostosowywanego składnika aktywów pomniejszają koszty finansowania zewnętrznego, które podlegają aktywowaniu.

Pozostałe koszty finansowania zewnętrznego ujmowane są jako koszty okresu, w którym zostały poniesione.

13.13 Aktywa finansowe

Aktywa finansowe dzielone są na następujące kategorie:

- Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności,
- Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,
- Pożyczki i należności,
- Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży,

Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności są to notowane na aktywnym rynku aktywa finansowe niebędące instrumentami pochodnymi, o określonych lub możliwych do określenia płatnościach oraz ustalonym terminie wymagalności, które Grupa zamierza i ma możliwość utrzymać w posiadaniu do tego czasu, inne niż:

- wyznaczone przy początkowym ujęciu jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,
- wyznaczone jako dostępne do sprzedaży,
- spełniające definicję pożyczek i należności.

Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności wyceniane są według zamortyzowanego kosztu przy użyciu metody efektywnej stopy procentowej. Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności kwalifikowane są jako aktywa długoterminowe, jeżeli ich zapadalność przekracza 12 miesięcy od dnia bilansowego.

Składnikiem aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy jest składnik spełniający jeden z poniższych warunków:

- a) jest klasyfikowany jako przeznaczony do obrotu. Składniki aktywów finansowych kwalifikuje się jako przeznaczone do obrotu, jeśli są:
  - nabyte głównie w celu sprzedaży w krótkim terminie,
  - częścią portfela określonych instrumentów finansowych zarządzanych łącznie i co do których istnieje prawdopodobieństwo uzyskania zysku w krótkim terminie,
  - instrumentami pochodnymi, z wyłączeniem instrumentów pochodnych będących elementem rachunkowości zabezpieczeń oraz umów gwarancji finansowych,
- b) został zgodnie z MSR 39 zakwalifikowany do tej kategorii w momencie początkowego ujęcia.

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy są wyceniane w wartości godziwej uwzględniając ich wartość rynkową na dzień bilansowy bez uwzględnienia kosztów transakcji sprzedaży. Zmiany wartości tych instrumentów finansowych ujmowane są w rachunku zysków i strat jako przychody lub koszty finansowe. Jeżeli kontrakt zawiera jeden lub więcej wbudowanych instrumentów pochodnych, cały kontrakt może zostać zakwalifikowany do kategorii

aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy. Nie dotyczy to przypadków, gdy wbudowany instrument pochodny nie wpływa istotnie na przepływy pieniężne z kontraktu lub jest rzeczą oczywistą bez przeprowadzania lub po pobieżnej analizie, że gdyby podobny hybrydowy instrument byłby najpierw rozważany, to oddzielenie wbudowanego instrumentu pochodnego byłoby zabronione. Aktywa finansowe mogą być przy pierwotnym ujęciu zakwalifikowane do kategorii wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy, jeżeli poniższe kryteria są spełnione: (i) taka kwalifikacja eliminuje lub znacząco obniża niespójność w zakresie ujmowania lub wyceny (niedopasowanie księgowe); lub (ii) aktywa są częścią grupy aktywów finansowych, które są zarządzane i oceniane w oparciu o wartość godziwą, zgodnie z udokumentowaną strategią zarządzania ryzykiem; lub (iii) aktywa finansowe zawierają wbudowane instrumenty pochodne, które powinny być oddzielnie ujmowane.

Pożyczki i należności to niezaliczane do instrumentów pochodnych aktywa finansowe o ustalonych lub możliwych do ustalenia płatnościach, nienotowane na aktywnym rynku. Zalicza się je do aktywów obrotowych, o ile termin ich wymagalności nie przekracza 12 miesięcy od dnia bilansowego. Pożyczki udzielone i należności o terminie wymagalności przekraczającym 12 miesięcy od dnia bilansowego zalicza się do aktywów trwałych.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży są to aktywa finansowe niebędące instrumentami pochodnymi, które zostały zaklasyfikowane jako dostępne do sprzedaży lub nienależące do żadnej z wcześniej wymienionych trzech kategorii aktywów. Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży są ujmowane według wartości godziwej, powiększonej o koszty transakcji, które mogą być bezpośrednio przypisane do nabycia lub emisji składnika aktywów finansowych. W przypadku braku notowań giełdowych na aktywnym rynku i braku możliwości wiarygodnego określenia ich wartości godziwej metodami alternatywnymi, aktywa finansowe dostępne do sprzedaży wyceniane są w cenie nabycia skorygowanej o odpis z tytułu utraty wartości. Dodatnią i ujemną różnicę pomiędzy wartością godziwą aktywów dostępnych do sprzedaży (jeśli istnieje cena rynkowa ustalona na aktywnym rynku albo których wartość godziwa może być ustalona w inny wiarygodny sposób), a ich ceną nabycia, po pomniejszeniu o podatek odroczone, ujmuje się w innych całkowitych dochodach. Spadek wartości aktywów dostępnych do sprzedaży spowodowany utratą wartości ujmuje się jako koszt finansowy.

Nabycie i sprzedaż aktywów finansowych rozpoznawane są na dzień dokonania transakcji. W momencie początkowego ujęcia składnik aktywów finansowych wycenia się w wartości godziwej, powiększonej, w przypadku składnika aktywów niekwalifikowanego jako wyceniany w wartości godziwej przez wynik finansowy, o koszty transakcji, które mogą być bezpośrednio przypisane do nabycia.

Składnik aktywów finansowych zostaje usunięty z bilansu, gdy Grupa traci kontrolę nad prawami umownymi składającymi się na dany instrument finansowy; zazwyczaj ma to miejsce w przypadku sprzedaży instrumentu lub gdy wszystkie przepływy środków pieniężnych przypisane danemu instrumentowi przechodzą na niezależną stronę trzecią.

W sytuacji, gdy Grupa:

- posiada ważny tytuł prawny do dokonania kompensaty ujętych kwot oraz
- zamierza rozliczyć się w kwocie netto albo jednocześnie zrealizować składnik aktywów i wykonać zobowiązanie

składnik aktywów finansowych i zobowiązanie finansowe kompensuje się i wykazuje w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w kwocie netto.

Porozumienie ramowe opisane w MSR 32.50 nie stanowi podstawy do kompensaty, jeżeli nie zostaną spełnione obydwa kryteria opisane powyżej.

13.14 Utrata wartości aktywów finansowych

Na każdy dzień bilansowy Grupa ocenia czy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych.

13.14.1 Aktywa ujmowane według zamortyzowanego kosztu

Jeżeli istnieją obiektywne przesłanki na to, że została poniesiona strata z tytułu utraty wartości pożyczek udzielonych i należności wycenianych według zamortyzowanego kosztu, to kwota odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości równa się różnicy pomiędzy wartością bilansową składnika aktywów finansowych a wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych

(z wyłączeniem przyszłych strat z tytułu nieściągnięcia należności, które nie zostały jeszcze poniesione), zdyskontowanych z zastosowaniem pierwotnej (tj. ustalonej przy początkowym ujęciu) efektywnej stopy procentowej. Wartość bilansową składnika aktywów obniża się poprzez zastosowanie konta odpisów aktualizujących. Kwotę straty ujmuje się w zysku lub stracie.

Grupa ocenia najpierw, czy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości poszczególnych aktywów finansowych, które indywidualnie są znaczące, a także przesłanki utraty wartości aktywów finansowych, które indywidualnie nie są znaczące. Jeżeli z przeprowadzonej analizy wynika, że nie istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości indywidualnie ocenianego składnika aktywów finansowych, niezależnie od tego, czy jest on znaczący, czy też nie, to Grupa włącza ten składnik do grupy aktywów finansowych o podobnej charakterystyce ryzyka kredytowego i łącznie ocenia pod kątem utraty wartości. Aktywa, które indywidualnie są oceniane pod kątem utraty wartości i dla których ujęto odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości lub uznano, że dotychczasowy odpis nie ulegnie zmianie, nie są brane pod uwagę przy łącznej ocenie grupy aktywów pod kątem utraty wartości.

Jeżeli w następnym okresie odpis z tytułu utraty wartości zmniejszył się, a zmniejszenie to można w obiektywny sposób powiązać ze zdarzeniem następującym po ujęciu odpisu, to uprzednio ujęty odpis odwraca się. Późniejsze odwrócenie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości ujmuje się w zysku lub stracie w zakresie, w jakim na dzień odwrócenia wartość bilansowa składnika aktywów nie przewyższa jego zamortyzowanego kosztu.

13.14.2 Aktywa finansowe wykazywane według kosztu

Jeżeli występują obiektywne przesłanki, że nastąpiła utrata wartości nienotowanego instrumentu kapitałowego, który nie jest wykazywany według wartości godziwej, gdyż jego wartości godziwej nie można wiarygodnie ustalić, albo instrumentu pochodnego, który jest powiązany i musi zostać rozliczony poprzez dostawę takiego nienotowanego instrumentu kapitałowego, to kwotę odpisu z tytułu utraty wartości ustala się jako różnicę pomiędzy wartością bilansową składnika aktywów finansowych oraz wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych przy zastosowaniu bieżącej rynkowej stopy zwrotu dla podobnych aktywów finansowych.

13.14.3 Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Jeżeli występują obiektywne przesłanki, że nastąpiła utrata wartości składnika aktywów finansowych dostępnego do sprzedaży, to kwota stanowiąca różnicę pomiędzy ceną nabycia tego składnika aktywów (pomniejszona o wszelkie spłaty kapitału i amortyzację) i jego bieżącą wartością godziwą, pomniejszoną o wszelkie odpisy z tytułu utraty wartości tego składnika uprzednio ujęte w zysku lub stracie, zostaje wyksięgowana z kapitału własnego i przekwalifikowana do zysku lub straty. Nie można ujmować w zysku lub stracie odwrócenia odpisu z tytułu utraty wartości instrumentów kapitałowych kwalifikowanych jako dostępne do sprzedaży. Jeżeli w następnym okresie wartość godziwa instrumentu dłużnego dostępnego do sprzedaży wzrośnie, a wzrost ten może być obiektywnie łączy ze zdarzeniem następującym po ujęciu odpisu z tytułu utraty wartości w zysku lub stracie, to kwotę odwracanego odpisu ujmuje się w zysku lub stracie.

13.15 Zapasy

Zapasy są wyceniane według niższej z dwóch wartości: ceny nabycia/ kosztu wytworzenia i możliwej do uzyskania ceny sprzedaży netto.

Koszty poniesione na doprowadzenie każdego składnika zapasów do jego aktualnego miejsca i stanu – zarówno w odniesieniu do bieżącego, jak i poprzedniego roku – są ujmowane w następujący sposób:

Materiały	• w cenie nabycia ustalonej metodą „pierwsze weszło-pierwsze wyszło”
Towary	• w cenie nabycia ustalonej metodą „pierwsze weszło-pierwsze wyszło”

Ceną sprzedaży netto możliwą do uzyskania jest szacowana cena sprzedaży dokonywanej w toku zwykłej działalności gospodarczej, pomniejszona o koszty wykończenia i szacowane koszty niezbędne do doprowadzenia sprzedaży do skutku.

13.16 Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności

Należności z tytułu dostaw i usług są ujmowane i wykazywane według kwot pierwotnie zafakturowanych, z uwzględnieniem odpisu na wątpliwe należności. Odpis na należności oszacowywany jest wtedy, gdy ściągnięcie pełnej kwoty należności przestało być prawdopodobne.

W przypadku, gdy wpływ wartości pieniądza w czasie jest istotny, wartość należności jest ustalana poprzez zdyskontowanie prognozowanych przyszłych przepływów pieniężnych do wartości bieżącej, przy zastosowaniu stopy dyskontowej odzwierciedlającej aktualne oceny rynkowe wartości pieniądza w czasie. Jeżeli zastosowana została metoda polegająca na dyskontowaniu, zwiększenie należności w związku z upływem czasu jest ujmowane jako przychody finansowe.

Zaliczki są prezentowane zgodnie z charakterem aktywów, do jakich się odnoszą – odpowiednio jako aktywa trwałe lub obrotowe. Jako aktywa niepieniężne zaliczki nie podlegają dyskontowaniu.

Należności budżetowe prezentowane są w ramach pozostałych należności, z wyjątkiem należności z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych, które stanowią w bilansie odrębną pozycję.

13.17 Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych

Środki pieniężne i lokaty krótkoterminowe wykazane w bilansie obejmują środki pieniężne w banku i w kasie oraz lokaty krótkoterminowe o pierwotnym okresie zapadalności nieprzekraczającym trzech miesięcy.

Saldo środków pieniężnych i ich ekwiwalentów wykazane w skonsolidowanym sprawozdaniu z przepływów pieniężnych składa się z określonych powyżej środków pieniężnych i ich ekwiwalentów.

13.18 Oprocentowane kredyty bankowe, pożyczki i papiery dłużne

W momencie początkowego ujęcia, wszystkie kredyty bankowe, pożyczki i papiery dłużne są ujmowane według wartości godziwej, pomniejszonej o koszty związane z uzyskaniem kredytu lub pożyczki.

Po początkowym ujęciu oprocentowane kredyty, pożyczki i papiery dłużne są wyceniane według zamortyzowanego kosztu, przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej.

Przy ustalaniu zamortyzowanego kosztu uwzględnia się koszty związane z uzyskaniem kredytu lub pożyczki oraz dyskonta lub premie uzyskane w związku ze zobowiązaniem.

Przychody i koszty są ujmowane w zysku lub stracie z chwilą usunięcia zobowiązania z bilansu, a także w wyniku rozliczenia metodą efektywnej stopy procentowej.

13.19 Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania

Zobowiązania krótkoterminowe z tytułu dostaw i usług wykazywane są w kwocie wymagającej zapłaty.

Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy obejmują zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu oraz zobowiązania finansowe pierwotnie zakwalifikowane do kategorii wycenianych do wartości godziwej przez wynik finansowy. Zobowiązania finansowe są klasyfikowane jako przeznaczone do obrotu, jeżeli zostały nabyte dla celów sprzedaży w niedalekiej przyszłości. Instrumenty pochodne, włączając wydzielone instrumenty wbudowane, są również klasyfikowane jako przeznaczone do obrotu, chyba że są uznane za efektywne instrumenty zabezpieczające. Zobowiązania finansowe mogą być przy pierwotnym ujęciu zakwalifikowane do kategorii wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy, jeżeli poniższe kryteria są spełnione: (i) taka kwalifikacja eliminuje lub znacząco obniża niespójność traktowania, gdy zarówno wycena jak i zasady rozpoznawania strat lub zysków podlegają innym regulacjom; lub (ii) zobowiązania są częścią grupy zobowiązań finansowych, które są zarządzane i oceniane w oparciu o wartość godziwą, zgodnie z udokumentowaną strategią zarządzania ryzykiem; lub (iii) zobowiązania finansowe zawierają wbudowane instrumenty pochodne, które powinny być oddzielnie ujmowane.

Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy są wyceniane w wartości godziwej, uwzględniając ich wartość rynkową na dzień bilansowy bez uwzględnienia kosztów transakcji sprzedaży. Zmiany w wartości godziwej tych instrumentów są ujmowane w zysku lub stracie jako koszty lub przychody finansowe.

Inne zobowiązania finansowe, niebędące instrumentami finansowymi wycenianymi w wartości godziwej przez wynik finansowy, są wyceniane według zamortyzowanego kosztu przy użyciu metody efektywnej stopy procentowej.

Grupa wyłącza ze swojego bilansu zobowiązanie finansowe, gdy zobowiązanie wygasło – to znaczy, kiedy obowiązek określony w umowie został wypełniony, umorzony lub wygasł. Zastąpienie dotychczasowego instrumentu dłużnego przez instrument o zasadniczo różnych warunkach dokonywane pomiędzy tymi samymi podmiotami Grupa ujmuje jako wygaśnięcie pierwotnego zobowiązania finansowego i ujęcie nowego zobowiązania finansowego. Podobnie znaczące modyfikacje warunków umowy dotyczącej istniejącego zobowiązania finansowego Grupa ujmuje jako wygaśnięcie pierwotnego i ujęcie nowego zobowiązania finansowego. Powstające z tytułu zamiany różnice odnośnych wartości bilansowych wykazuje się w zysku lub stracie.

Pozostałe zobowiązania niefinansowe obejmują w szczególności zobowiązania wobec urzędu skarbowego z tytułu podatku od towarów i usług, podatku dochodowego od osób fizycznych, zobowiązania wobec ZUS oraz zobowiązania z tytułu otrzymanych zaliczek, które będą rozliczone poprzez dostawę towarów, usług lub środków trwałych. Pozostałe zobowiązania niefinansowe ujmowane są w kwocie wymagającej zapłaty.

13.20 Rezerwy

Rezerwy tworzone są wówczas, gdy na Grupie ciąży istniejący obowiązek (prawny lub zwyczajowo oczekiwany) wynikający ze zdarzeń przeszłych, i gdy prawdopodobne jest, że wypełnienie tego obowiązku spowoduje konieczność wypływu korzyści ekonomicznych oraz można dokonać wiarygodnego oszacowania kwoty tego zobowiązania. Jeżeli Grupa spodziewa się, że koszty objęte rezerwą zostaną zwrócone, wówczas zwrot ten jest ujmowany jako odrębny składnik aktywów, ale tylko wtedy, gdy jest rzeczą praktycznie pewną, że zwrot ten rzeczywiście nastąpi. Koszty dotyczące danej rezerwy są wykazane w rachunku zysków i strat po pomniejszeniu o wszelkie zwroty.

W przypadku, gdy wpływ wartości pieniądza w czasie jest istotny, wielkość rezerwy jest ustalana poprzez zdyskontowanie prognozowanych przyszłych przepływów pieniężnych do wartości bieżącej, przy zastosowaniu stopy dyskontowej odzwierciedlającej aktualne oceny rynkowe wartości pieniądza w czasie oraz ewentualnego ryzyka związanego z danym zobowiązaniem. Jeżeli zastosowana została metoda polegająca na dyskontowaniu, zwiększenie rezerwy w związku z upływem czasu jest ujmowane jako koszty finansowe.

13.21 Odprawy emerytalne i nagrody jubileuszowe

Zgodnie z zakładowymi systemami wynagradzania pracownicy niektórych spółek Grupy mają prawo do nagród jubileuszowych oraz wszystkich spółek do odpraw emerytalnych. Nagrody jubileuszowe są wypłacane pracownikom po przepracowaniu określonej liczby lat. Odprawy emerytalne są wypłacane jednorazowo, w momencie przejścia na emeryturę. Wysokość odpraw emerytalnych i nagród jubileuszowych zależy od stażu pracy oraz średniego wynagrodzenia pracownika. Grupa tworzy rezerwę na przyszłe zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych i nagród jubileuszowych w celu przyporządkowania kosztów do okresów, których dotyczą. Według MSR 19 nagrody jubileuszowe są innymi długoterminowymi świadczeniami pracowniczymi, natomiast odprawy emerytalne są programami określonych świadczeń po okresie zatrudnienia. Wartość bieżąca tych zobowiązań na każdy dzień bilansowy jest obliczona metodą aktuarialną. Naliczone zobowiązania są równe zdyskontowanym płatnościom, które w przyszłości zostaną dokonane, z uwzględnieniem rotacji zatrudnienia i dotyczą okresu do dnia bilansowego. Informacje demograficzne oraz informacje o rotacji zatrudnienia oparte są o dane historyczne. Zyski i straty z obliczeń aktuarialnych są ujmowane w innych całkowitych dochodach i nie podlegają późniejszej reklasyfikacji do zysku lub straty. Koszty bieżącego i przeszłego zatrudnienia ujmowane są w zysku lub stracie.

13.22 Przychody

Przychody są ujmowane w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, że Grupa uzyska korzyści ekonomiczne związane z daną transakcją oraz gdy kwotę przychodów można wycenić w wiarygodny sposób. Przychody są rozpoznawane w wartości godziwej zapłaty otrzymanej lub należnej, po pomniejszeniu o podatek od towarów i usług (VAT) oraz rabaty. Przy ujmowaniu przychodów obowiązują również kryteria przedstawione poniżej.

13.22.1 Sprzedaż towarów i produktów

Przychody są ujmowane, jeżeli znaczące ryzyko i korzyści wynikające z prawa własności do towarów i produktów zostały przekazane nabywcy oraz gdy kwotę przychodów można wycenić w wiarygodny sposób.

13.22.2 Świadczenie usług

Przychody z tytułu świadczenia usług są ujmowane w momencie ich wykonania wg ceny wynikającej z umowy lub kontraktu.

W przypadku wykonania usługi medycznej w wysokości wyższej od kontraktu z NFZ (czyli tak zwanego nadwykonania) wartość nadwykonania, kalkulowana po stawkach definiowanych katalogiem produktów NFZ., jest ujmowana w przychodach ze sprzedaży.

Na powstałe z tego tytułu wątpliwe należności, tworzone są odpisy aktualizacyjne, pomniejszające wartość skalkulowanego przychodu.

13.22.3 Odsetki

Przychody z tytułu odsetek są ujmowane sukcesywnie w miarę ich naliczania (z uwzględnieniem metody efektywnej stopy procentowej, stanowiącej stopę dyskontującą przyszłe wpływy pieniężne przez szacowany okres życia instrumentów finansowych) w stosunku do wartości bilansowej netto danego składnika aktywów finansowych.

13.22.4 Dywidendy

Dywidendy są ujmowane w momencie ustalenia praw akcjonariuszy lub udziałowców do ich otrzymania.

13.22.5 Przychody z tytułu wynajmu

Przychody z tytułu wynajmu nieruchomości inwestycyjnych ujmowane są metodą liniową przez okres wynajmu w stosunku do otwartych umów.

13.22.6 Dotacje rządowe

Jeżeli istnieje uzasadniona pewność, że dotacja zostanie uzyskana oraz spełnione zostaną wszystkie związane z nią warunki, wówczas dotacje rządowe są ujmowane według ich wartości godziwej.

Jeżeli dotacja dotyczy danej pozycji kosztowej, wówczas jest ona ujmowana jako przychód w sposób współmierny do kosztów, które dotacja ta ma w zamierzeniu kompensować. Jeżeli dotacja dotyczy składnika aktywów, wówczas jej wartość godziwa jest ujmowana na koncie przychodów przyszłych okresów, a następnie stopniowo, drogą równych odpisów rocznych, ujmowana w zysku lub stracie przez szacowany okres użytkowania związanego z nią składnika aktywów.

13.23 Podatki

13.23.1 Podatek bieżący

Zobowiązania i należności z tytułu bieżącego podatku za okres bieżący i okresy poprzednie wycenia się w wysokości kwot przewidywanej zapłaty na rzecz organów podatkowych (podlegających zwrotowi od organów podatkowych) z zastosowaniem stawek podatkowych i przepisów podatkowych, które prawnie lub faktycznie już obowiązywały na dzień bilansowy.

13.23.2 Podatek odroczony

Na potrzeby sprawozdawczości finansowej, podatek odroczony jest obliczany metodą zobowiązań bilansowych w stosunku do różnic przejściowych występujących na dzień bilansowy między wartością podatkową aktywów i zobowiązań a ich wartością bilansową wykazaną w sprawozdaniu finansowym.

Rezerwa na podatek odroczony ujmowana jest w odniesieniu do wszystkich dodatnich różnic przejściowych:

- z wyjątkiem sytuacji, gdy rezerwa na podatek odroczony powstaje w wyniku początkowego ujęcia wartości firmy lub początkowego ujęcia składnika aktywów bądź zobowiązania przy transakcji nie stanowiącej połączenia jednostek i w chwili jej zawierania nie mającej wpływu ani na wynik finansowy brutto, ani na dochód do opodatkowania czy stratę podatkową oraz

- w przypadku dodatnich różnic przejściowych wynikających z inwestycji w jednostkach zależnych lub stowarzyszonych i udziałów we wspólnych przedsięwzięciach – z wyjątkiem sytuacji, gdy terminy odwracania się różnic przejściowych podlegają kontroli inwestora i gdy prawdopodobne jest, iż w dającej się przewidzieć przyszłości różnice przejściowe nie ulegną odwróceniu.

Aktywa z tytułu podatku odroczonego ujmowane są w odniesieniu do wszystkich ujemnych różnic przejściowych, jak również niewykorzystanych ulg podatkowych i niewykorzystanych strat podatkowych przeniesionych na następne lata, w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, że zostanie osiągnięty dochód do opodatkowania, który pozwoli wykorzystać ww. różnice, aktywa i straty:

- z wyjątkiem sytuacji, gdy aktywa z tytułu odroczonego podatku dotyczące ujemnych różnic przejściowych powstają w wyniku początkowego ujęcia składnika aktywów bądź zobowiązania przy transakcji nie stanowiącej połączenia jednostek i w chwili jej zawierania nie mają wpływu ani na wynik finansowy brutto, ani na dochód do opodatkowania czy stratę podatkową oraz
- w przypadku ujemnych różnic przejściowych z tytułu inwestycji w jednostkach zależnych lub stowarzyszonych oraz udziałów we wspólnych przedsięwzięciach, składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku jest ujmowany w bilansie jedynie w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, iż w dającej się przewidzieć przyszłości ww. różnice przejściowe ulegną odwróceniu i osiągnięty zostanie dochód do opodatkowania, który pozwoli na potrącenie ujemnych różnic przejściowych.

Wartość bilansowa składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku jest weryfikowana na każdy dzień bilansowy i ulega stosownemu obniżeniu o tyle, o ile przestało być prawdopodobne osiągnięcie dochodu do opodatkowania wystarczającego do częściowego lub całkowitego zrealizowania składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego. Nieujęty składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego podlega ponownej ocenie na każdy dzień bilansowy i jest ujmowany do wysokości odzwierciedlającej prawdopodobieństwo osiągnięcia w przyszłości dochodów do opodatkowania, które pozwolą na odzyskanie tego składnika aktywów.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego oraz rezerwy na podatek odroczone wyceniane są z zastosowaniem stawek podatkowych, które według przewidywań będą obowiązywać w okresie, gdy składnik aktywów zostanie zrealizowany lub rezerwa rozwiązana, przyjmując za podstawę stawki podatkowe (i przepisy podatkowe) obowiązujące na dzień bilansowy lub takie, których obowiązywanie w przyszłości jest pewne na dzień bilansowy.

Podatek dochodowy dotyczący pozycji ujmowanych poza zyskiem lub stratą jest ujmowany poza zyskiem lub stratą; w innych całkowitych dochodach dotyczący pozycji ujętych w innych całkowitych dochodach lub bezpośrednio w kapitale własnym dotyczący pozycji ujętych bezpośrednio w kapitale własnym.

Grupa kompensuje ze sobą aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego z rezerwami z tytułu odroczonego podatku dochodowego wtedy i tylko wtedy, gdy posiada możliwości do wyegzekwowania tytuł prawny do przeprowadzenia kompensat należności ze zobowiązaniami z tytułu bieżącego podatku i odroczonego podatku dochodowego ma związek z tym samym podatnikiem i tym samym organem podatkowym.

13.23.3 Podatek od towarów i usług

Przychody, koszty, aktywa i zobowiązania są ujmowane po pomniejszeniu o wartość podatku od towarów i usług, z wyjątkiem:

- gdy podatek od towarów i usług zapłacony przy zakupie aktywów lub usług nie jest możliwy do odzyskania od organów podatkowych; wtedy jest on ujmowany odpowiednio jako część ceny nabycia składnika aktywów lub jako część pozycji kosztowej oraz
- należności i zobowiązań, które są wykazywane z uwzględnieniem kwoty podatku od towarów i usług.

Kwota netto podatku od towarów i usług możliwa do odzyskania lub należna do zapłaty na rzecz organów podatkowych jest ujęta w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako część pozostałych należności niefinansowych lub pozostałych zobowiązań niefinansowych.

13.24 Zysk netto na akcję

Zysk netto na akcję dla każdego okresu jest obliczony poprzez podzielenie zysku netto za dany okres przez średnią ważoną liczbę akcji w danym okresie sprawozdawczym.

Nie występują rozważające potencjalne akcje zwykłe.

13.25 Segmenty operacyjne

Działalność Grupy Kapitałowej EMC Instytut Medyczny jest jednolita z punktu widzenia rodzaju sprzedawanych usług (sprzedaż usług ochrony zdrowia), różni się natomiast formą świadczenia usług. Zgodnie z tym kryterium wyróżniono segmenty sprawozdawcze – Opieka szpitalna, Opieka ambulatoryjna, Badania kliniczne oraz do końca 2016 roku – Apteka.

Głównym decydującym operacyjnym, odpowiedzialnym za alokację zasobów oraz ocenę wyników poszczególnych segmentów jest Kierownictwo Grupy, które analizuje wyniki poszczególnych szpitali i przychodni na poziomie szczegółowości, który pozwala na zagregowanie ich do wyżej wymienionych segmentów.

Za okres 01.01.2017 - 31.12.2017	Opieka szpitalna	Opieka ambulatoryjna	Apteka	Badania kliniczne	Działalność ogółem
Przychody segmentu, w tym:	256 303	54 155	-	1 043	311 501
Koszty segmentu ogółem, w tym:	266 557	53 099	-	1 593	321 248
Amortyzacja	12 609	2 289	-	11	14 909
Zysk operacyjny	5 780	(655)	-	(544)	4 582
EBITDA*	18 390	1 634	-	(533)	19 491
Przychody / koszty finansowe netto	(4 132)	(440)	-	(52)	(4 624)
Uznanie / obciążenie z tytułu podatku dochodowego	1 284	104	-	(5)	1 383
Zysk/ Strata	364	(1 199)	-	(591)	(1 425)
Aktywa segmentu	244 033	46 839	-	281	291 153
Zobowiązania segmentu	126 435	34 719	-	814	161 969

*EBITDA rozumiany jako zysk/strata operacyjna skorygowana o wartość amortyzacji

Za okres 01.01.2016 - 31.12.2016 dane przekształcone*	Opieka szpitalna	Opieka ambulatoryjna	Apteka	Badania kliniczne	Działalność ogółem
Przychody segmentu, w tym:	236 014	39 128	1 941	401	277 484
Koszty segmentu ogółem, w tym:	257 555	38 178	2 373	777	298 884
Amortyzacja	12 445	1 753	36	8	14 241
Zysk operacyjny	(17 919)	465	(336)	(381)	(18 171)
EBITDA**	(5 476)	2 218	(300)	(373)	(3 930)
Przychody / koszty finansowe netto	(2 948)	258	(48)	(10)	(2 748)
Uznanie / obciążenie z tytułu podatku dochodowego	1 328	455	1	-	1 784
Zysk/ Strata	(22 196)	268	(385)	(391)	(22 703)
Aktywa segmentu	230 316	45 978	135	90	276 519
Zobowiązania segmentu	131 545	13 685	806	116	146 153

*Dane przekształcone zgodnie z korektą opisaną w notcie nr 11 niniejszego sprawozdania finansowego.

**EBITDA rozumiany jako zysk/strata operacyjna skorygowana o wartość amortyzacji

14. PRZYCHODY I KOSZTY

14.1 Przychody ze sprzedaży

Pozycja	za okres			
	I-XII 2017		I-XII 2016	
NFZ	273 059	87,66%	240 719	86,75%
Klienci komercyjni	31 475	10,11%	28 366	10,22%
Towarzystwa ubezpieczeniowe	3 621	1,16%	2 798	1,01%
Pozostałe przychody	3 346	1,07%	5 601	2,02%
Ogółem	311 501	100,00%	277 484	100,00%

14.2 Pozostałe przychody operacyjne

Pozostałe przychody operacyjne	Rok zakończony	
	31 grudnia 2017	31 grudnia 2016
Zysk ze sprzedaży środków trwałych	41	98
Dotacje	1 671	794
Rozwiązane rezerwy	13	445
Darowizny	183	234
Nadwyżki inwentaryzacyjne	95	97
Przedawnione / spisane zobowiązania	-	3
Otrzymane odszkodowania, zwrot kar	3 477	234
Refundacje Ministerstwa Zdrowia, Urzędu Pracy itp.	1 912	1 897
Refundacja PFRON	389	428
Otrzymane nieodpłatnie środki trwałe	482	487
Zwrot nadpłaty ZUS	-	28
Korekta roczna podatku VAT	-	45
Zwrot podatku PIT	5	9
Czynsz dzierżawny otrzymany z góry	-	34
Impairment-okresowa weryfikacja	11 524	-
Inne	515	159
Razem	20 307	4 992

14.3 Pozostałe koszty operacyjne

Pozostałe koszty operacyjne	Rok zakończony	
	31 grudnia 2017	31 grudnia 2016
Strata ze zbycia środków trwałych	-	(3)
Aktualizacja wartości niefinansowych	2 827	99
Inne koszty operacyjne, w tym:	3 151	1 667
Rezerwy na odprawy emerytalne	1	-
Rezerwy na inne zobowiązania	253	723
Odszkodowania, kary	1 821	201
Spisane należności	104	162
Spisane przeterminowane leki	77	33
Darowizny	-	12
Koszty likwidacji środków trwałych	135	91
Niedobory inwentaryzacyjne	121	91
Korekta roczna podatku VAT	67	-
Zaniechane inwestycje	-	-
Koszty spraw sądowych i egzekucji zobowiązań	226	170
Inne	346	184
Razem	5 978	1 763

14.4 Przychody finansowe

Przychody finansowe	Rok zakończony	
	31 grudnia 2017	31 grudnia 2016
Nadwyżka dodatnich różnic kursowych nad ujemnymi	-	2
Odsetki	18	44
Odwrocenie wyceny zobowiązania w związku z wykupem udziałów w spółce zależnej Zdrowie Sp. z o.o.	-	256
Inne	8	7
Razem	26	309

14.5 Koszty finansowe

Koszty finansowe	Rok zakończony	
	31 grudnia 2017	31 grudnia 2016
Odsetki od kredytów i pożyczek	3 797	2 186
Pozostałe odsetki	355	54
Prowizje od kredytów i leasingów	98	89
Koszty obsługi GPW	91	83
Nadwyżka ujemnych różnic kursowych nad dodatnimi	33	4
Odsetki od leasingu	192	196
Koszty z tytułu poręczeń kredytów i obligacji	1	-
Dyskonto kredytów i obligacji	-	132
Inne koszty finansowe	83	313
Razem	4 650	3 057

14.6 Koszty świadczeń pracowniczych

Koszty świadczeń pracowniczych	Rok zakończony	
	31 grudnia 2017	31 grudnia 2016
Wynagrodzenia	110 655	98 243
Koszty ubezpieczeń społecznych	18 613	16 947
Koszty świadczeń emerytalnych i podobnych	814	640
Pozostałe koszty świadczeń pracowniczych	1 171	1 452
Koszty świadczeń pracowniczych ogółem, w tym:	131 253	117 282

15. PODATEK DOCHODOWY

	Rok zakończony	
	31 grudnia 2017	31 grudnia 2016 dane przekształcone*
A. Zysk /Strata brutto	(42)	(20 919)
B. Podatek bieżący	1 041	532
C. Podatek odroczoney	342	1 252
D. Inne obowiązkowe zmniejszenia	-	-
Podatek dochodowy razem	1 383	1 784
Efektywna stawka podatku dochodowego (B+C) /A	(3293%)**	(9%)

*Dane przekształcone zgodnie z korektą opisaną w nocie nr 11 niniejszego sprawozdania finansowego.

**Na efektywną stopę procentową miało zasadniczy wpływ odwrócenie impairmentu z roku 2016 w kwocie 11.524 tys. PLN oraz związane z dokonaną na dzień bilansowy 31 grudnia 2017 weryfikacją wartości aktywów trwałych dokonanie impairmentu w kwocie 5.229 tys. PLN, co zostało szerzej opisane w nocie nr 20. Efektywna stopa procentowa bez uwzględnienia powyższych transakcji w wyniku roku 2017 wynosiłaby -22%.

Różnica wynika ze stosowania przez jednostki kwalifikacji do kosztów i przychodów podatkowych lub nie podatkowych zgodnie z obowiązującym prawem.

Brak odniesienia do utrwalonych regulacji prawnych w Polsce powoduje występowanie w obowiązujących przepisach niejasności i niespójności. Często występujące różnice w opiniach co do interpretacji prawnej przepisów podatkowych zarówno wewnątrz organów państwowych, jak i pomiędzy organami państwowymi i przedsiębiorstwami, powodują powstawanie obszarów niepewności i konfliktów. Zjawiska te powodują, że ryzyko podatkowe w Polsce jest znacząco wyższe niż istniejące zwykle w krajach o bardziej rozwiniętym systemie podatkowym.

Rozliczenia podatkowe mogą być przedmiotem kontroli przez okres pięciu lat, począwszy od końca roku, w którym nastąpiła zapłata podatku. W wyniku przeprowadzanych kontroli dotychczasowe rozliczenia podatkowe Emitenta mogą zostać powiększone o dodatkowe zobowiązania podatkowe. Zdaniem Emitenta na dzień 31 grudnia 2017 r. utworzono odpowiednie rezerwy na rozpoznane i policzalne ryzyko podatkowe.

15.1 Odroczonego podatek dochodowy

Odroczony podatek dochodowy wynika z następujących pozycji:

poz.	Aktywa z tytułu odroczonego podatku	Bilans		Rachunek zysków i strat		Sprawozdanie z całkowitych dochodów	
		31 grudnia 2017	31 grudnia 2016	01.01.2017 - 31.12.2017	01.01.2016 - 31.12.2016 dane przekształcone*	01.01.2017 - 31.12.2017	01.01.2016 - 31.12.2016
1.	Odpisy aktualizacyjne na nadwykonania	1 127	2 032	906	(53)	-	-
2.	Niezapłacony ZUS	795	816	21	(311)	-	-
3.	Wycena aportu	764	806	42	-	-	-
4.	Odsetki od zobowiązań bieżących	17	-	(17)	-	-	-
5.	Rezerwa na odprawy emerytalne i podobne	1 422	1 438	16	175	-	47
6.	Odsetki od pożyczek	10	19	9	(7)	-	-
7.	Odpisy aktualizujące należności	548	74	(474)	5	-	-
8.	Straty podatkowe	35	81	46	33	-	-
9.	Sprawy sądowe	34	199	165	112	-	-
10.	Przeterminowane zobowiązania	51	-	(51)	396	-	-
11.	Nieodpłatnie otrzymane środki trwałe	239	307	68	44	-	-
12.	Odpis na ZFŚS nie pokryty wkładem pieniężnym	49	21	(28)	10	-	-
13.	Rezerwa na zobowiązania	182	40	(142)	180	-	-
14.	Nadwyżka amortyzacji bilansowej nad podatkową	323	326	3	(8)	-	-
15.	Czynsz za dzierżawę nieruchomości otrzymany z góry	51	69	18	17	-	-
16.	Inne	-	10	10	3	-	-
	Razem aktywa brutto	5 647	6 238	592	596	-	47
	Razem aktywa netto	2 176	2 481	4 063	4 353	-	47

*Dane przekształcone zgodnie z korektą opisaną w nocie nr 11 niniejszego sprawozdania finansowego.

poz.	Rezerwy z tytułu odroczonego podatku	Bilans		Rachunek zysków i strat		Sprawozdanie z całkowitych dochodów	
		31 grudnia 2017	31 grudnia 2016 dane przekształcone*	01.01.2017 - 31.12.2017	01.01.2016 - 31.12.2016 dane przekształcone*	01.01.2017 - 31.12.2017	01.01.2016 - 31.12.2016
1.	Odsetki od pożyczek	-	22	(22)	16	-	-
2.	Nadwyżka amortyzacji podatkowej nad bilansową	2 465	2 377	88	373	-	-
3.	Należności z tyt. nadwykonań	1 251	2 091	(839)	348	-	-
4.	Wycena kredytów	1	-	1	(26)	-	-
5.	Wartość relacji z pacjentami	979	1 040	(31)	(28)	30	-
6.	Koszty finansowania zewnętrznego	176	113	63	-	-	-
7.	Niezapłacone kary	492	-	492	-	-	-
8.	Inne	16	18	(2)	(27)	-	-
Razem rezerwy brutto		5 380	5 661	(250)	656	30	-
Razem rezerwy netto		1 909	1 904	(3 721)	(3 101)	-	-
Podatek odroczony w rachunku zysków i strat				342	1 252	-	47

*Dane przekształcone zgodnie z korektą opisaną w nocie nr 11 niniejszego sprawozdania finansowego.

	2017	2016 dane przekształcone*
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego:		
- przypadające do realizacji po upływie 12 miesięcy	3 979	4 659
- przypadające do realizacji w ciągu 12 miesięcy	1 668	1 579
Razem aktywa brutto	5 647	6 238
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego:		
- przypadające do realizacji po upływie 12 miesięcy	5 367	5 625
- przypadające do realizacji w ciągu 12 miesięcy	13	36
Razem rezerwy brutto	5 380	5 661

*Dane przekształcone zgodnie z korektą opisaną w nocie nr 11 niniejszego sprawozdania finansowego.

Aktywa i rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego są nettowane na poziomie spółek Grupy.

Zmiany aktywa i rezerwy na odroczony podatek dochodowy zmniejszyły wynik finansowy Grupy za 2017 rok o kwotę 342 tys. PLN.

16. MAJĄTEK SOCJALNY ORAZ ZOBOWIĄZANIA ZFŚS

Ustawa z dnia 4 marca 1994 roku o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych z późniejszymi zmianami stanowi, że Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych tworzą pracodawcy zatrudniający powyżej 20 pracowników na pełne etaty. Niektóre spółki Grupy tworzą taki fundusz i dokonują okresowych odpisów w wysokości odpisu podstawowego. Celem Funduszu jest finansowanie działalności socjalnej, pożyczek udzielonych jej pracownikom oraz pozostałych kosztów socjalnych.

Grupa skompensowała aktywa Funduszu ze swoimi zobowiązaniami wobec Funduszu, ponieważ aktywa te nie stanowią oddzielnych aktywów Grupy. W związku z powyższym, saldo netto na dzień 31 grudnia 2017 roku wynosi 291 tysięcy PLN (na dzień 31 grudnia 2016 roku 266 tysięcy PLN).

17. ZYSK PRZYPADAJĄCY NA JEDNĄ AKCJĘ

Zysk podstawowy przypadający na jedną akcję oblicza się poprzez podzielenie zysku netto za okres przypadającego na zwykłych akcjonariuszy jednostki dominującej przez średnią ważoną liczbę wyemitowanych akcji zwykłych występujących w ciągu okresu.

Zysk rozwodniony na akcję jest analogiczny do zysku podstawowego, ponieważ nie występują rozwadniające potencjalne akcje zwykłe.

Poniżej przedstawione zostały dane dotyczące zysku oraz akcji, które posłużyły do wyliczenia podstawowego i rozwodnionego zysku na jedną akcję:

Zysk (strata) na jedną akcję:	Rok zakończony	
	31 grudnia 2017	31 grudnia 2016
Zysk /strata netto przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej	747	(22 652)
Średnioważona liczba akcji	13 285 346	13 285 346
Zysk / strata na jedną akcję w PLN	(0,0562)	(1,7050)
- rozwodniony z zysku przypadającego akcjonariuszom jednostki dominującej w PLN	(0,0562)	(1,7050)

W okresie między dniem bilansowym, a dniem sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie wystąpiły żadne inne transakcje dotyczące akcji zwykłych lub potencjalnych akcji zwykłych.

18. DYWIDENDY WYPŁACONE I ZAPROPONOWANE DO WYPŁATY

Dywidenda z akcji zwykłych za rok zakończony 31 grudnia 2017 roku oraz za rok zakończony 31 grudnia 2016 roku nie była wypłacana.

19. AKTYWA NIEMATERIALNE

Za rok zakończony 31 grudnia 2017

Poz.	Wyszczególnienie	Wartość firmy	Relacje z pacjentami	Nabyte koncesje, patenty, licencje i inne		Aktywa niematerialne razem
				ogółem	w tym programy komputerowe	
I.	Wartość brutto aktywów niematerialnych na początek okresu	24 499	5 939	6 434	6 401	36 872
1.	Zwiększenia w tym z tytułu:	-	-	1 277	1 275	1 277
a)	nabycia	-	-	1 277	1 275	1 277
b)	nabycie spółki zależnej	-	-	-	-	-
c)	reklasyfikacje	-	-	-	-	-
d)	inne- korekty	-	-	-	-	-
2.	Zmniejszenia	-	-	21	84	21
II.	Wartość brutto aktywów niematerialnych na koniec okresu	24 499	5 939	7 690	7 592	38 128
III.	Skumulowana amortyzacja (umorzenie) na początek okresu	-	634	3 252	3 291	3 886
1.	Amortyzacja za okres w tym z tytułu:	-	319	999	922	1 318
a)	umorzenie bieżące-zwiększenia	-	319	1 015	1 001	1 334
b)	umorzenie-zmniejszenia-sprzedaż	-	-	-	-	-
c)	umorzenie -zmniejszenia - likwidacja	-	-	15	15	15
d)	umorzenie zmniejszenia-inne	-	-	1	64	1
IV.	Skumulowana amortyzacja (umorzenie) na koniec okresu	-	953	4 251	4 213	5 204
V.	Odpisy z tytułu trwałej utraty wartości na początek okresu	-	-	-	-	-
VI.	Odpisy z tytułu trwałej utraty wartości na koniec okresu	-	-	-	-	-
VII.	Wartość netto aktywów niematerialnych na koniec okresu	24 499	4 986	3 439	3 379	32 924

W okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2017 roku Emitent nabył system Macrologic do obsługi HR. Na dzień bilansowy wdrożenie nie zostało zakończone. Wartość projektu na dzień 31 grudnia 2017 roku wynosi 880 tys. PLN. W 2017 roku rozpoczęto również projekt mający na celu uruchomienie systemu informatycznego HIS - służącego do obsługi pacjenta oraz procesów medycznych i administracyjnych w placówkach medycznych. Wartość projektu na dzień 31 grudnia 2017 roku wynosi 126 tys. PLN.

Opis dokonanych testów na utratę wartości firmy został przedstawiony w nocie 24.

Za rok zakończony 31 grudnia 2016*

Poz.	Wyszczególnienie	Wartość firmy	Relacje z pacjentami	Nabyte koncesje, patenty, licencje i inne		Aktywa niematerialne razem
				ogółem	w tym programy komputerowe	
I	Wartość brutto aktywów niematerialnych na początek okresu	4 403	2 400	5 533	5 515	12 336
1.	Zwiększenia w tym z tytułu:	20 096	3 539	1 281	1 266	24 916
a)	nabycia	-	-	323	274	323
b)	nabycie spółki zależnej	20 096	3 539	904	904	24 539
c)	reklasyfikacje	-	-	23	61	23
d)	inne - korekty	-	-	31	27	31
2.	Zmniejszenia	-	-	380	380	380
II.	Wartość brutto aktywów niematerialnych na koniec okresu	24 499	5 939	6 434	6 401	36 872
III.	Skumulowana amortyzacja (umorzenie) na początek okresu	-	480	2 323	2 402	2 803
1.	Amortyzacja za okres w tym z tytułu:	-	154	929	889	1 083
a)	umorzenie bieżące – zwiększenia	-	154	966	959	1 120
b)	umorzenie-zmniejszenia-sprzedaż i likwidacja	-	-	40	40	40
c)	umorzenie -zmniejszenia -inne	-	-	(3)	30	(3)
IV.	Skumulowana amortyzacja (umorzenie) na koniec okresu	-	634	3 252	3 291	3 886
V.	Odpisy z tytułu trwałej utraty wartości na początek okresu	-	-	-	-	-
VI.	Odpisy z tytułu trwałej utraty wartości na koniec okresu	-	-	-	-	-
VII.	Wartość netto aktywów niematerialnych na koniec okresu	24 499	5 305	3 182	3 110	32 986

*Dane przekształcone zgodnie z korektą opisaną w notcie nr 11 niniejszego sprawozdania finansowego.

20. RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE**Rok zakończony 31 grudnia 2017**

Poz.	wyszczególnienie	grunty (w tym prawo wieczystego użytkowania)	budynki, lokale i obiekty użyteczności publicznej	urządzenia techniczne i maszyny	środki transportu	inne środki trwałe	środki trwałe w budowie	zaliczki na środki trwałe w budowie	rzeczowe aktywa trwałe razem
I.	wartość brutto na początek okresu	13 412	157 886	14 192	1 641	60 293	31 979	95	279 498
1.	zwiększenia z tytułu	74	35 446	5 295	17	7 402	18 510	1 269	68 013
a)	Nabycia	74	211	810	17	3 005	16 977	1 269	22 363
b)	transfery	-	34 989	4 229	-	4 205	1 103	-	44 526
c)	reklasyfikacje	-	246	240	-	41	429	-	956
d)	inne	-	-	16	-	151	1	-	168
2.	zmniejszenia z tytułu	55	514	60	10	1 885	43 672	1 109	47 305
a)	sprzedaży	-	-	12	-	918	-	-	930
b)	likwidacji	55	-	37	-	615	-	-	707
c)	transfery	-	-	-	-	-	43 417	1 109	44 526
d)	reklasyfikacje	-	424	11	-	269	252	-	956
e)	inne	-	90	-	10	83	3	-	186
II.	wartość brutto środków trwałych na koniec okresu	13 431	192 818	19 427	1 648	65 810	6 817	255	300 206
III.	skumulowana amortyzacja (umorzenie) na początku okresu	-	26 122	8 270	618	38 859	-	-	73 869
1.	amortyzacja za okres z tytułu:	-	5 054	1 685	235	4 998	(1)	-	11 971
a)	umorzenie bieżące - zwiększenie	-	5 120	1 670	243	6 514	-	-	13 547
b)	umorzenie bieżące - zwiększenie inne	-	-	-	-	1	-	-	1
c)	umorzenie - zmniejszenie	-	-	12	-	815	-	-	827
d)	umorzenie - sprzedaż	-	-	-	-	-	-	-	-
e)	umorzenie - zmniejszenie- likwidacja	-	1	31	-	572	-	-	604
f)	umorzenie - zmniejszenie-inne	-	(1)	-	1	2	-	-	2
g)	korekty	-	(66)	58	(7)	(128)	(1)	-	(144)
IV.	skumulowana amortyzacja (umorzenie na koniec okresu)	-	31 176	9 955	853	43 857	(1)	-	85 840
V.	Odpisy z tytułu trwałej utraty wartości na początek okresu	-	9 644	466	35	1 447	-	-	11 592
1.	zwiększenia	274	4 596	86	-	443	-	-	5 399
2.	zmniejszenia- impairment	-	9 576	466	35	1 447	-	-	11 524
VI.	Odpisy z tytułu trwałej utraty wartości na koniec okresu	274	4 664	86	-	443	-	-	5 467
VII.	Wartość netto środków trwałych na koniec okresu	13 157	156 978	9 386	795	21 510	6 818	255	208 899

W związku z wystąpieniem przesłanek wskazujących na możliwą utratę wartości składników aktywów trwałych wypracowujących środki pieniężne w spółce zależnej EMC Silesia, Zarząd Grupy podjął decyzję o przeprowadzeniu na 31.12.2017 roku testu na utratę wartości, w celu oszacowania ich wartości użytkowej.

Z uwagi na fakt, że spółka EMC Silesia stanowi spójny organizm gospodarczy, a usługi realizowane na rzecz klientów zewnętrznych mają jednorodny charakter, nie istnieje zdaniem Zarządu, potrzeba wyodrębniania dodatkowych, tj. w obrębie Spółki, ośrodków wypracowujących przepływy środków pieniężnych, a następnie testowanie ich pod kątem utraty wartości.

Poniżej przedstawiono główne założenia przyjęte w testach na utratę wartości aktywów trwałych:

- długoterminowa stopa wzrostu przychodów	2,50%
- długoterminowa marża EBIT	10,80%
- nakłady inwestycyjne w okresie rezydualnym	do wysokości amortyzacji
- stopa dyskonta(WACC)	8,75%
- zmiana kapitału obrotowego	(-) 17

W oparciu o przeprowadzony szacunek przyszłych przepływów i dyskonto wartości do wartości bieżącej uzyskano wartość użytkową testowanych aktywów trwałych na poziomie 20.111 tys. PLN.

Uzyskana wartość jest niższa od wartości bilansowej testowanych aktywów skorygowanej o wartość kapitału obrotowego spółki: (25.538 tys. PLN – 198 tys. PLN=25.340 tys. PLN).

20.111 tys. PLN - 25.340 tys. PLN = -5.229 tys. PLN

Wynik przeprowadzonego testu wskazał, iż zachodzi przesłanka do utworzenia odpisu na utratę wartości składników aktywów trwałych w kwocie 5.229 tys. PLN.

Stosowna korekta została ujęta w sprawozdaniu za rok 2017 oraz w powyższej nocie.

Na dzień 31 grudnia 2017 roku Zarząd Jednostki dominującej, przeprowadził okresową weryfikację potencjalnej utraty wartości ośrodków generujących środki pieniężne u Emitenta. Przeprowadzone testy wykazały, że wartość odzyskiwalna ośrodków generujących środki pieniężne jest wyższa na dzień bilansowy 31.12.2017 niż ich wartość bilansowa. W związku z powyższym Zarząd Emitenta podjął decyzję o odwróceniu utworzonego na dzień 31.12.2016 odpisu w kwocie 11.524 tys. PLN.

Rok zakończony 31 grudnia 2016*

Poz.	wyszczególnienie	grunty (w tym prawo wieczystego użytkowania)	budynki, lokale i obiekty użyteczności publicznej	urządzenia techniczne i maszyny	środki transportu	inne środki trwałe	środki trwałe w budowie	zaliczki na środki trwałe w budowie	rzeczowe aktywa trwałe razem
I.	wartość brutto na początek okresu	13 412	148 704	13 137	1 262	55 499	14 602	-	246 616
1.	zwiększenia z tytułu	-	13 688	1 301	651	6 339	32 142	112	54 233
a)	Nabycia, w tym:	-	234	501	647	5 451	27 684	112	34 629
	-nabycie spółek zależnych	-	227	-	195	1 389	14	-	1 825
b)	transfery	-	13 223	448	-	835	-	-	14 506
c)	reklasyfikacje	-	177	341	-	2	4 458	-	4 978
d)	inne	-	54	11	4	51	-	-	120
2.	zmniejszenia z tytułu	-	4 506	246	272	1 545	14 765	17	21 351
a)	sprzedaży i likwidacji	-	48	239	268	1 531	47	-	2 133
b)	transfery	-	-	-	-	-	14 489	17	14 506
c)	reklasyfikacje	-	4 458	-	-	-	202	-	4 660
d)	inne	-	-	7	4	14	27	-	52
II.	wartość brutto na koniec okresu	13 412	157 886	14 192	1 641	60 293	31 979	95	279 498
III.	skumulowana amortyzacja (umorzenie) na początku okresu	-	21 400	6 917	663	33 723	-	-	62 703
1.	amortyzacja za okres z tytułu:	-	4 722	1 353	(45)	5 136	-	-	11 166
a)	umorzenie bieżące - zwiększenie	-	4 692	1 559	223	6 620	-	-	13 094
b)	umorzenie bieżące - zwiększenie inne	-	-	-	-	-	-	-	-
c)	umorzenie - zmniejszenie	-	6	209	268	1 515	-	-	1 998
d)	umorzenie - zmniejszenie inne	-	2	6	4	10	-	-	22
e)	korekty	-	38	9	4	41	-	-	92
IV.	skumulowana amortyzacja (umorzenie) na koniec okresu	-	26 122	8 270	618	38 859	-	-	73 869
V.	Odpisy z tytułu trwałej utraty wartości na początek okresu	-	68	-	-	-	-	-	68
1.	Zwiększenia	-	9 576	466	35	1 447	-	-	11 524
VI.	Odpisy z tytułu trwałej utraty wartości na koniec okresu	-	9 644	466	35	1 447	-	-	11 592
VII.	Wartość netto na koniec okresu	13 412	122 120	5 456	988	19 987	31 979	95	194 037

*Dane przekształcone zgodnie z korektą opisaną w nocie nr 11 niniejszego sprawozdania finansowego.

Na dzień 31 grudnia 2017 roku środki trwałe o wartości netto 5.727 tys. PLN były użytkowane na podstawie umów leasingu finansowego (na dzień 31 grudnia 2016 roku odpowiednio 5.534 tys. PLN).

Koszty obsługi zobowiązań zaciągniętych w celu finansowania środków trwałych w budowie ujęte w koszcie ich wytworzenia (cenie nabycia) w bieżącym roku obrotowym wyniosły 17 tys. PLN (w 2016 roku odpowiednio 236 tys. PLN).

Informacja o środkach trwałych objętych hipoteką ujawniona jest w nocie nr 34.

Ponadto na dzień 31 grudnia 2017 roku oraz na 31 grudnia 2016 roku Grupa użytkowała środki trwałe na podstawie umów najmu i dzierżawy.

21. LEASING**21.1 Zobowiązania z tytułu leasingu operacyjnego – Grupa jako leasingobiorca**

Na dzień 31 grudnia 2017 roku oraz 31 grudnia 2016 roku Grupa nie posiadała zobowiązań z tytułu leasingu operacyjnego.

21.2 Zobowiązania z tytułu umów leasingu finansowego i umów dzierżawy z opcją zakupu

Na dzień 31 grudnia 2017 roku oraz na dzień 31 grudnia 2016 roku przyszłe minimalne opłaty leasingowe z tytułu tych umów oraz wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych netto przedstawiają się następująco:

	31 grudnia 2017		31 grudnia 2016	
	Opłaty minimalne	Wartość bieżąca opłat	Opłaty minimalne	Wartość bieżąca opłat
W okresie 1 roku	2 354	2 190	2 257	2 074
W okresie od 1 do 5 lat	2 223	2 103	2 761	2 657
Powyżej 5 lat	36	35	-	-
Minimalne opłaty leasingowe ogółem	4 613	4 328	5 018	4 731
Minus koszty finansowe	285	-	287	-
Wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych, w tym:	4 328	4 328	4 731	4 731
Krótkoterminowe	2 190	2 190	2 074	2 074
Długoterminowe	2 138	2 138	2 657	2 657

Wartość nowych umów leasingu finansowego zawartych w 2017 roku wyniosła 2.112 tys. PLN, zakupy dotyczyły wyłącznie aparatury i urządzeń medycznych.

22. NIERUCHOMOŚCI INWESTYCYJNE

Za rok zakończony 31 grudnia 2017 roku

Poz.	Wyszczególnienie	Nieruchomości inwestycyjne
I.	Wartość brutto na początek okresu	973
1.	Zwiększenia	-
2.	Zmniejszenia	-
II.	Wartość brutto na koniec okresu	973
III.	Umorzenie na początku okresu	93
1.	Amortyzacja za okres	28
a)	Umorzenie bieżące - zwiększenie	28
IV.	Umorzenie na koniec okresu	121
V.	Wartość netto na koniec okresu	852

Za rok zakończony 31 grudnia 2016 roku

Poz.	Wyszczególnienie	Nieruchomości inwestycyjne
I.	Wartość brutto na początek okresu	973
1.	Zwiększenia	-
2.	Zmniejszenia	-
II.	Wartość brutto na koniec okresu	973
III.	Umorzenie na początku okresu	66
1.	Amortyzacja za okres	27
a)	Umorzenie bieżące - zwiększenie	27
IV.	Umorzenie na koniec okresu	93
V.	Wartość netto na koniec okresu	880

Nieruchomości inwestycyjne wyceniane są według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia z uwzględnieniem kosztów transakcji, jak opisano w pkt 13.8.

23. INWESTYCJE W JEDNOSTKACH STOWARZYSZONYCH I WSPÓLNYCH PRZEDSIĘWZIĘCIACH WYCENIANYCH METODĄ PRAW WŁASNOŚCI

Na dzień 31 grudnia 2017 roku oraz na dzień 31 grudnia 2016 roku nie było prowadzonych inwestycji w jednostkach stowarzyszonych wycenianych metodą praw własności.

24. POŁĄCZENIE JEDNOSTEK I NABYCIA UDZIAŁÓW NIEKONTROLUJĄCYCH

Wartość bilansowa wartości firmy powstała na nabyciu następujących jednostek:

Spółka	Stan na dzień	
	31 grudnia 2017	31 grudnia 2016
Lubmed Sp. z o.o.	94	94
Mikulicz Sp. z o.o.	37	37
ZP Formica	935	935
Silesia Med Serwis Sp. z o.o.	85	85
Regionalne Centrum Zdrowia Sp. z o.o.	3 252	3 252
NZOZ Zawidawie	12 193	12 193
CM Medyk	1 212	1 212
Q-Med.	6 691	6 691
Razem	24 499	24 499

	Za okres 12 miesięcy zakończony dnia	
	31 grudnia 2017	31 grudnia 2016 dane przekształcone*
Wartość firmy	24 499	4 403
Zwiększenia wartości firmy w wyniku nabycia spółek:		
NZOZ Zawidawie Sp. z o.o.	-	12 193
CM Medyk Sp. z o.o.	-	1 212
Q-Med. Sp. z o.o.	-	6 691
Razem wartość bilansowa na koniec okresu	24 499	24 499

*Dane przekształcone zgodnie z korektą opisaną w nocie nr 11 niniejszego sprawozdania finansowego.

W trakcie 2017 roku w Grupie nie rozpoznano powstania wartości firmy.

Wartość firmy, powstała we wcześniejszych okresach w wyniku nabycia udziałów w jednostkach zależnych, została alokowana do ośmiu ośrodków wypracowujących środki pieniężne („OWŚP”) wskazanych w tabeli powyżej.

Na dzień przejścia nabyta wartość firmy jest alokowana do każdego z ośrodków wypracowujących środki pieniężne, które mogą skorzystać z synergii połączenia. Każdy ośrodek lub zespół ośrodków, do którego została przypisana wartość firmy odpowiada najniższemu poziomowi w Grupie, na którym wartość firmy jest monitorowana na wewnętrzne potrzeby zarządcze oraz jest nie większy niż jeden segment operacyjny określony zgodnie z MSSF 8 Segmenty operacyjne.

Na dzień 31 grudnia 2017 roku Grupa przeprowadziła test na utratę wartości każdego z OWŚP.

Wartość odzyskiwalna została określona na podstawie kalkulacji wartości użytkowej metodą zdyskontowanych przepływów pieniężnych. Obliczeń wartości użytkowej dokonano na podstawie analizy prognozowanych przepływów pieniężnych opierających się na założeniach zatwierzonego przez Radę Nadzorczą budżetu na przyszły rok oraz 5-letniego biznesplanu dla poszczególnych OWŚP.

Poniżej przedstawiono główne założenia przyjęte w testach na utratę wartości aktywów trwałych:

- długoterminowa stopa wzrostu przychodów	2,50%
- długoterminowa stopa wzrostu kosztów	1,60%
- nakłady inwestycyjne w okresie rezydualnym	do wysokości amortyzacji
- stopa dyskonta (WACC)	8,34%

Wyniki przeprowadzonych testów wskazują, iż wartość użytkowa testowanych OWŚP jest wyższa od bilansowej wartości firmy, wobec czego nie zachodzi przesłanka do utworzenia odpisu na trwałą utratę wartości aktywów.

Wartość użytkowa jest wrażliwa na poziom zmian marży brutto, poziom stopy wzrostu w okresie rezydualnym oraz stopę dyskontową. W przypadku oszacowania wartości użytkowej testowanych OWŚP, kierownictwo jest przekonane, iż żadna racjonalnie możliwa zmiana jakiegokolwiek kluczowego założenia określonego powyżej nie spowoduje, że wartość bilansowa tego ośrodka znacząco przekroczy jego wartość odzyskiwalną.

25. UDZIAŁ WE WSPÓLNYM DZIAŁANIU

Grupa nie posiada udziałów we wspólnych działaniach.

26. AKTYWA FINANSOWE DOSTĘPNE DO SPRZEDAŻY

Grupa nie posiada aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży

27. ŚWIADCZENIA PRACOWNICZE

27.1 Programy akcji pracowniczych

Grupa nie realizuje programów akcji pracowniczych.

27.2 Świadczenia emerytalne oraz inne świadczenia pracownicze, w tym po okresie zatrudnienia

Zgodnie z zakładowymi systemami wynagradzania pracownicy niektórych spółek Grupy mają prawo do nagród jubileuszowych oraz wszystkich spółek do odpraw emerytalnych. Nagrody jubileuszowe są wypłacane pracownikom po przepracowaniu określonej liczby lat. Odprawy emerytalne są wypłacane jednorazowo, w momencie przejścia na emeryturę. Wysokość odpraw emerytalnych i nagród jubileuszowych zależy od stażu pracy oraz średniego wynagrodzenia pracownika.

Główne założenia przyjęte na dzień bilansowy do wyliczenia kwoty zobowiązania są następujące:

	31 grudnia 2017	31 grudnia 2016
Stopa dyskontowa (%)	3,25	3,59
Mobilność/ wskaźnik rotacji pracowników (%) umowy na czas nieokreślony	3,9 - 8,5	3,1 - 8,7
umowy czasowe	4,5 – 19,9	3,1 - 16,2
Przewidywana stopa wzrostu wynagrodzeń (%)	0,0 – 1,6	0,1 – 1,5

POZYCJA / ŚWIADCZENIE	odprawa emerytalna	nagroda jubileuszowa	niewykorzystane urlopy
wartość bieżąca zobowiązania na 1 stycznia 2017 roku	2 633	2 609	2 445
nabycie nowej jednostki	-	-	-
koszty bieżącego zatrudnienia	222	189	645
odsetki netto od zobowiązania netto	86	86	-
zyski lub straty aktuarialne	157	(19)	-
koszty przeszłego zatrudnienia	-	-	-
wypłacone świadczenia	(328)	(486)	-
wartość bieżąca zobowiązania na 31 grudnia 2017 roku	2 770	2 379	3 090
<i>w tym:</i>			
część krótkoterminowa	573	537	3 090
część długoterminowa	2 197	1 842	-

POZYCJA / ŚWIADCZENIE	odprawa emerytalna	nagroda jubileuszowa	niewykorzystane urlopy
wartość bieżąca zobowiązania na 1 stycznia 2016 roku	2 129	3 788	2 821
nabycie nowej jednostki	72	-	346
koszty bieżącego zatrudnienia	173	260	(722)
odsetki netto od zobowiązania netto	58	105	-
zyski lub straty aktuarialne	(239)	(200)	-
koszty przeszłego zatrudnienia	556	(852)	-
wypłacone świadczenia	(116)	(492)	-
wartość bieżąca zobowiązania na 31 grudnia 2016 roku	2 633	2 609	2 445
<i>w tym:</i>			
część krótkoterminowa	562	470	2 445
część długoterminowa	2 071	2 139	-

Kwoty rezerw oraz uzgodnienie przedstawiające zmiany stanu w ciągu okresu obrotowego przedstawiono w tabeli w pkt 35.1.

Analiza wrażliwości**Rezerwa emerytalna i rentowa**

Zmiana przyjętej stopy dyskontowej o jeden punkt procentowy:	Zwiększenie / zmniejszenie o punkty procentowe	Wpływ na łączne koszty bieżącego zatrudnienia i koszty odsetek	Wpływ na zobowiązanie z tytułu określonych świadczeń
Rok zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku			
w tys. PLN	+1%	(144)	(144)
	-1%	161	161
Rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku			
w tys. PLN	+1%	(138)	(138)
	-1%	157	157
Zmiana wskaźnika rotacji o jeden punkt procentowy:	Zwiększenie / zmniejszenie o punkty procentowe	Wpływ na łączne koszty bieżącego zatrudnienia i koszty odsetek	Wpływ na zobowiązanie z tytułu określonych świadczeń
Rok zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku			
w tys. PLN	+1%	(52)	(52)
	-1%	56	56
Rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku			
w tys. PLN	+1%	(44)	(44)
	-1%	54	54
Zmiana stopy wzrostu wynagrodzeń o jeden punkt procentowy:	Zwiększenie / zmniejszenie o punkty procentowe	Wpływ na łączne koszty bieżącego zatrudnienia i koszty odsetek	Wpływ na zobowiązanie z tytułu określonych świadczeń
Rok zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku			
w tys. PLN	+1%	163	163
	-1%	(121)	(121)
Rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku			
w tys. PLN	+1%	157	157
	-1%	(106)	(106)

Rezerwa na nagrody jubileuszowe

Zmiana przyjętej stopy dyskontowej o jeden punkt procentowy:	Zwiększenie / zmniejszenie o punkty procentowe	Wpływ na łączne koszty bieżącego zatrudnienia i koszty odsetek	Wpływ na zobowiązanie z tytułu określonych świadczeń
Rok zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku			
w tys. PLN	+1%	(105)	(105)
	-1%	116	116
Rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku			
w tys. PLN	+1%	(123)	(123)
	-1%	137	137
Zmiana wskaźnika rotacji o jeden punkt procentowy:	Zwiększenie / zmniejszenie o punkty procentowe	Wpływ na łączne koszty bieżącego zatrudnienia i koszty odsetek	Wpływ na zobowiązanie z tytułu określonych świadczeń
Rok zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku			
w tys. PLN	+1%	(74)	(74)
	-1%	79	79
Rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku			
w tys. PLN	+1%	(79)	(79)
	-1%	87	87

Zmiana stopy wzrostu wynagrodzeń o jeden punkt procentowy:	Zwiększenie / zmniejszenie o punkty procentowe	Wpływ na łączne koszty bieżącego zatrudnienia i koszty odsetek	Wpływ na zobowiązanie z tytułu określonych świadczeń
Rok zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku			
w tys. PLN	+1%	118	118
	-1%	(89)	(89)
Rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku			
w tys. PLN	+1%	135	135
	-1%	(86)	(86)

Wysokość kosztów z tytułu świadczeń emerytalnych (koszty bieżącego zatrudnienia) ujawniono w nocie 14.6 sprawozdania.

28.ZAPASY

Zapasy	Stan na	
	31 grudnia 2017	31 grudnia 2016
Materiały	3 303	3 123
Towary	-	-
Zaliczki na dostawy	-	1
Razem	3 303	3 124

W roku zakończonym 31 grudnia 2017 oraz w roku zakończonym 31 grudnia 2016 roku Grupa nie tworzyła odpisów aktualizujących wartość zapasów.

W roku zakończonym 31 grudnia 2017 oraz w roku zakończonym 31 grudnia 2016 roku Grupa nie dokonała odwrócenia odpisów aktualizujących wartość zapasów.

Żadna kategoria zapasów nie stanowiła zabezpieczenia kredytów lub pożyczek w roku zakończonym 31 grudnia 2017 roku i w roku zakończonym 31 grudnia 2016 roku. Na dzień 31 grudnia 2017 roku ani na dzień 31 grudnia 2016 roku nie było zapasów wycenianych w cenie sprzedaży netto.

29.NALEŻNOŚCI Z TYTUŁU DOSTAW I USŁUG, POZOSTAŁE NALEŻNOŚCI ORAZ NALEŻNOŚCI Z TYTUŁU PODATKU DOCHODOWEGO

Należności z tytułu dostaw i usług, pozostałe należności oraz należności z tytułu podatku dochodowego	Stan na	
	31 grudnia 2017	31 grudnia 2016
z tytułu dostaw i usług	39 883	42 022
z tytułu podatków, dotacji, ceł, ubezpieczeń społecznych, w tym:	598	449
- z tytułu VAT	35	259
- z tytułu CIT	482	108
- inne	81	82
inne	609	870
dochodzone na drodze sądowej	170	172
Razem należności krótkoterminowe - brutto	41 260	43 513
Odpisy aktualizujące należności	10 431	12 259
Razem należności krótkoterminowe - netto	30 829	31 254

Należności z tytułu dostaw i usług nie są oprocentowane i mają średnio 21 dniowy termin płatności.

Okolo 88 % przychodów Grupy realizowane jest w ramach kontraktów z Narodowym Funduszem Zdrowia – płatnikiem pewnym i terminowym. Pozostałą sprzedaż komercyjną Grupa realizuje w formie bezgotówkowej w ramach umów z towarzystwami ubezpieczeniowymi oraz w formie gotówkowej – w ramach obsługi klientów indywidualnych.

Dzięki temu, zdaniem kierownictwa, nie istnieje dodatkowe ryzyko kredytowe, ponad poziom określony odpisem aktualizacyjnym na nieściągalne należności właściwym dla należności handlowych wynikających z tytułu generowania nadwykonań – co jest związane ze specyfiką działalności Grupy.

Zmiany odpisu aktualizacyjnego należności były następujące:

Za rok zakończony 31 grudnia 2017

Poz.	Odpisy aktualizacyjne należności z tytułu dostaw i usług	z tytułu dostaw i usług	z tytułu nadwykonań	inne	Razem
I.	wartość odpisu na początek okresu	698	11 512	49	12 259
1.	zwiększenia z tytułu	2 653	1 254	-	3 907
a)	utworzenie	2 653	1 254	-	3 907
2.	zmniejszenia z tytułu	332	5 354	49	5 735
a)	wykorzystanie	318	387	-	705
b)	rozwiązanie odpisu	-	4 967	46	5 013
c)	inne	14	-	3	17
II.	wartość odpisu na koniec okresu	3 019	7 412	-	10 431

Za rok zakończony 31 grudnia 2016

Poz.	Odpisy aktualizacyjne należności z tytułu dostaw i usług	z tytułu dostaw i usług	z tytułu nadwykonań	inne	Razem
I.	wartość odpisu na początek okresu	698	10 410	-	11 108
1.	zwiększenia z tytułu	105	1 225	49	1 379
a)	utworzenie	105	1 225	49	1 379
2.	zmniejszenia z tytułu	105	123	-	228
a)	wykorzystanie	91	-	-	91
b)	rozwiązanie odpisu	11	123	-	134
c)	inne	3	-	-	3
II.	wartość odpisu na koniec okresu	698	11 512	49	12 259

W związku z istnieniem ryzyka, że należności pozostaną niezapłacone, na dzień 31 grudnia 2017 roku utrzymano saldo odpisów aktualizacyjnych na należności w wysokości 10.431 tys. PLN (na dzień 31 grudnia 2016 roku: 12.259 tys. PLN).

Poniżej przedstawiono analizę należności z tytułu dostaw i usług, które na dzień 31 grudnia 2017 roku i 31 grudnia 2016 roku były przeterminowane, ale nie uznano ich za nieściągalne i nie objęto odpisem.

Stan na	Przeterminowane, lecz ściągalne						
	Razem	Nieprzeterminowane	<30 dni	30-90 dni	90-180 dni	180-360 dni	>360 dni
31 grudnia 2017	29 452	28 385	291	224	89	18	445
31 grudnia 2016	29 812	28 753	440	156	54	153	256

30. POZOSTAŁE AKTYWA FINANSOWE

Na dzień 31 grudnia 2017 roku żadne aktywa finansowe nie zostały zakwalifikowane do kategorii wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy (na dzień 31 grudnia 2016 roku również nie dokonano takiej kwalifikacji). Na dzień 31 grudnia 2017 roku Grupa nie posiada pozostałych aktywów finansowych.

31. ŚRODKI PIENIĘŻNE I ICH EKWIWALENTY

Środki pieniężne w banku są oprocentowane według zmiennych stóp procentowych, których wysokość zależy od stopy oprocentowania jednodniowych lokat bankowych. Lokaty krótkoterminowe są dokonywane na różne okresy, od jednego dnia do jednego miesiąca, w zależności od aktualnego zapotrzebowania Grupy na środki pieniężne i są oprocentowane według ustalonych dla nich stóp procentowych. Wartość godziwa środków pieniężnych i ich ekwiwalentów na dzień 31 grudnia 2017 roku wynosi 11.679 tys. PLN (31 grudnia 2016 roku: 10.879 tys. PLN).

Saldo środków pieniężnych i ich ekwiwalentów wykazane w skonsolidowanym sprawozdaniu z przepływów pieniężnych składało się z następujących pozycji:

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	Stan na	
	31 grudnia 2017	31 grudnia 2016
Środki pieniężne w kasie	64	101
Środki na rachunkach bankowych	9 941	9 276
Lokaty	1 618	1 489
Środki pieniężne w drodze	56	13
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty razem	11 679	10 879
Zmiana stanu środków pieniężnych z tytułu różnic kursowych	3	(2)
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty wykazywane w skonsolidowanym sprawozdaniu z przepływów pieniężnych razem	11 682	10 877

32.KAPITAŁ PODSTAWOWY**32.1 Kapitał podstawowy**

Seria akcji	rodzaj	Liczba akcji - stan na	
		31 grudnia 2017	31 grudnia 2016
A	Imienne / uprzywilejowane	1 500 038	1 500 038
B	na okaziciela	2 500 062	2 500 062
C	na okaziciela	1 500 000	1 500 000
D	na okaziciela	400 000	400 000
E	na okaziciela	737 512	737 512
F	na okaziciela	500 000	500 000
G	na okaziciela	1 189 602	1 189 602
H	na okaziciela	3 692 310	3 692 310
I	na okaziciela	1 265 822	1 265 822
RAZEM		13 285 346	13 285 346

W 2017 roku nie nastąpiły zmiany w kapitale podstawowym Emitenta.

32.1.1 Wartość nominalna akcji

Wszystkie wyemitowane akcje posiadają wartość nominalną wynoszącą 4 PLN i zostały w pełni opłacone.

32.1.2 Prawa akcjonariuszy

Akcje serii A uprzywilejowane są co do głosu w ten sposób, że na jedną akcję przypadają dwa głosy na Zgromadzeniu Akcjonariuszy. Wszystkie akcje są jednakowo uprzywilejowane co do dywidendy oraz zwrotu z kapitału.

32.1.3 Konwersja obligacji na akcje serii

W roku zakończonym dnia 31 grudnia 2017 roku ani dnia 31 grudnia 2016 roku nie dokonano konwersji obligacji na akcje.

32.1.4 Akcjonariusze o znaczącym udziale**Stan na 31 grudnia 2017 roku**

Akcjonariusz	liczba akcji serii A, B, C, D, E, F, G, H, I	% udział w kapitale zakładowym	liczba głosów na WZ	% udział w ogólnej liczbie głosów na WZ
CareUp B.V.	9 381 148	70,61%	10 881 186	73,59%
PZU FIZ AN BIS 1	2 365 662	17,81%	2 365 662	16,00%
PZU FIZ AN BIS 2	1 395 100	10,50%	1 395 100	9,44%

Stan na 31 grudnia 2016 roku

Akcjonariusz	liczba akcji serii A, B, C, D, E, F, G, H, I	% udział w kapitale zakładowym	liczba głosów na WZ	% udział w ogólnej liczbie głosów na WZ
CareUp B.V.	9 381 148	70,61%	10 881 186	73,59%
PZU FIZ AN BIS 1	2 365 662	17,81%	2 365 662	16,00%
PZU FIZ AN BIS 2	1 395 100	10,50%	1 395 100	9,44%

33.KAPITAŁ ZAPASOWY

Kapitał zapasowy w kwocie 96.144 tys. PLN został utworzony z nadwyżki wartości emisyjnej nad wartością nominalną, która została pomniejszona o koszty emisji akcji ujęte jako zmniejszenie kapitału zapasowego.

Seria akcji	Nadwyżka wartości emisyjnej na nominalną	Koszty emisji	Wpływ netto na kapitał zapasowy
seria A-C	5 400	1 421	3 979
seria D	4 200	272	3 928
seria E	6 637	1 000	5 637
seria F	10 500	2 684	7 816
seria G	4 592	748	3 844
seria H	57 231	1 118	56 113
seria I	14 937	110	14 827
Razem	103 497	7 353	96 144

33.1 Pozostałe kapitały

Charakterystyka kapitału	Razem
Na dzień 1 stycznia 2017 roku	242
Różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	242
Na dzień 31 grudnia 2017 roku	259
Różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	259
Charakterystyka kapitału	Razem
Na dzień 1 stycznia 2016 roku	231
Różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	231
Na dzień 31 grudnia 2016 roku	242
Różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	242

33.2 Niepodzielony wynik finansowy oraz ograniczenia w wypłacie dywidendy

Zysk niepodzielony obejmuje również kwoty, które nie podlegają podziałowi, to znaczy nie mogą zostać wypłacone w formie dywidendy.

Statutowe sprawozdania finansowe jednostek zależnych oraz jednostki dominującej są przygotowywane zgodnie z polskimi standardami rachunkowości. Dywidenda może być wypłacona w oparciu o wynik finansowy ustalony w jednostkowym rocznym sprawozdaniu finansowym przygotowanym dla celów statutowych.

Zgodnie z wymogami Kodeksu Spółek Handlowych, jednostka dominująca jest obowiązana utworzyć kapitał zapasowy na pokrycie straty. Do tej kategorii kapitału przelewa się co najmniej 8% zysku za dany rok obrotowy wykazanego w jednostkowym sprawozdaniu spółki dominującej, dopóki kapitał ten nie osiągnie co najmniej jednej trzeciej kapitału podstawowego jednostki dominującej. O użyciu kapitału zapasowego i rezerwowego rozstrzyga Walne Zgromadzenie. Jednakże części kapitału zapasowego w wysokości jednej trzeciej kapitału zakładowego można użyć jedynie na pokrycie straty wykazanej w jednostkowym sprawozdaniu finansowym jednostki dominującej i nie podlega ona podziałowi na inne cele.

Na dzień 31 grudnia 2017 roku nie istnieją inne ograniczenia dotyczące wypłaty dywidendy.

33.3 Udziały niekontrolujące

	Rok zakończony	
	31 grudnia 2017	31 grudnia 2016
Na początek okresu	7 851	7 902
Udział w wyniku jednostek zależnych	(2 172)	(51)
Zmiany w strukturze udziałowców w jednostkach zależnych	353	
Na koniec okresu	6 032	7 851

Szczegóły na temat jednostek zależnych, które mają istotne udziały niekontrolujące:

Jednostka	Procentowa wielkość udziałów oraz praw do głosów posiadanych przez udziałowców niekontrolujących		Zysk / strata zaalokowany/a na udziały niekontrolujące w tys. PLN	Skumulowana wartość niekontrolujących udziałów w tys. PLN	
	31 grudnia 2017	31 grudnia 2016	2017	31 grudnia 2017	31 grudnia 2016
EMC "Silesia" Sp. z o.o.	34,18%	34,18%	(382)	6 077	6 450
"Zdrowie" Sp. z o.o.	12,41%	12,51%	(104)	1 143	895

Na dzień 31 grudnia 2017 roku oraz na dzień 31 grudnia 2016 roku udział w ogólnej liczbie głosów posiadany przez udziałowców niekontrolujących w podmiotach zależnych Grupy jest równy udziałowi udziałowców niekontrolujących w kapitałach tych jednostek.

Poniżej zostały przedstawione informacje finansowe w odniesieniu do wszystkich jednostek zależnych, w których istnieją istotne udziały niekontrolujące. Zawarte poniżej kwoty nie zostały skorygowane o efekty transakcji między jednostkami w Grupie.

	EMC Silesia Sp. z o.o.		"Zdrowie" Sp. z o.o.	
	31 grudnia 2017	31 grudnia 2016	31 grudnia 2017	31 grudnia 2016
Aktywa obrotowe	1 333	1 170	4 020	5 495
Aktywa trwałe	20 590	26 875	15 275	14 290
Zobowiązania krótkoterminowe	2 295	2 750	4 780	7 733
Zobowiązania długoterminowe	7 021	6 284	5 166	4 747
Kapitał przypisany akcjonariuszom jednostki dominującej	8 298	12 513	8 189	6 391
Kapitał akcjonariuszy niekontrolujących	4 309	6 498	1 160	914
Przychody	9 824	8 271	34 908	34 502
Koszty	16 246	8 820	35 703	33 507
Zysk/strata za rok obrotowy	(6 422)	(549)	(795)	995

	EMC Silesia Sp. z o.o.		"Zdrowie" Sp. z o.o.	
	31 grudnia 2017	31 grudnia 2016	31 grudnia 2017	31 grudnia 2016
Zysk/strata netto przypisany akcjonariuszom jednostki dominującej	(4 239)	(404)	(732)	639
Zysk/strata netto przypisany akcjonariuszom niekontrolującym	(2 200)	(210)	(104)	91
Zysk/strata netto za rok obrotowy	(6 439)	(614)	(836)	730
Pozostałe całkowite dochody przypisane akcjonariuszom jednostki dominującej	18	15	(6)	47
Pozostałe całkowite dochody przypisane akcjonariuszom niekontrolującym	9	8	(1)	7
Pozostałe całkowite dochody za rok obrotowy	27	23	(7)	54

34. OPROCENTOWANE KREDYTY BANKOWE, POŻYCZKI I OBLIGACJE

Pozycja	Stan na 31 grudnia 2017				
	Razem	do 1 roku	1 do 3 lat	3-5 lat	powyżej 5 lat
Kredyty i pożyczki	24 688	16 783	7 812	93	-
Pożyczki od podmiotów powiązanych	57 130	2 728	54 402	-	-
Razem	81 818	19 511	62 214	93	-

Pozycja	Stan na 31 grudnia 2016				
	Razem	do 1 roku	1 do 3 lat	3-5 lat	powyżej 5 lat
Kredyty i pożyczki	40 418	39 507	703	208	-
Pożyczki od podmiotów powiązanych	33 640	7 926	25 714	-	-
Razem	74 058	47 433	26 417	208	-

Stan na 31 grudnia 2017 roku

Bank	Kwota kredytu/ pożyczki wg umowy	Kwota kredytu/ pożyczki pozostała do spłaty	Warunki oprocentowania	Termin spłaty	Zabezpieczenia
BGŻ BNP Paribas SA	2 000	374	WIBOR 1M + marża banku	14-06-2018	hipoteka do kwoty 24.000 tys. PLN na nieruchomości położonej we Wrocławiu przy ul. Pilczyckiej; cesja praw z polisy ubezpieczeniowej w/w nieruchomości; cesja na wierzytelnościach z umów pomiędzy PCZ Sp. z o.o. w Kowarach i NFZ; pełnomocnictwo do dysponowania środkami na rachunku bankowym; weksel własny in blanco wraz z deklaracją wekslową, oświadczenie Kredytobiorcy o poddaniu się egzekucji w trybie art.777 KPC
BGŻ BNP Paribas SA	13 448	2 952	WIBOR 3M + marża banku	30-07-2019	hipoteka do kwoty 24.000 tys. PLN na nieruchomości położonej we Wrocławiu przy ul. Pilczyckiej; cesja praw z polisy ubezpieczeniowej w/w nieruchomości; cesja na wierzytelnościach z umów pomiędzy PCZ Sp. z o.o. w Kowarach i NFZ; pełnomocnictwo do dysponowania środkami na rachunku bankowym; weksel własny in blanco wraz z deklaracją wekslową, oświadczenie Kredytobiorcy o poddaniu się egzekucji w trybie art.777 KPC umowa podporządkowania pożyczek Care Up
BGŻ BNP Paribas SA	7 750	4 640	WIBOR 3M + marża banku	31-12-2020	hipoteka do kwoty 13. 500 tys. PLN na nieruchomościach będących własnością PCZ Sp. z o.o., cesja praw z polisy w/w nieruchomości, cesja na wierzytelnościach z umów pomiędzy PCZ Kowary Sp. z o.o. i NFZ, poręczenia spółki RCZ Lubin Sp. z o.o., poręczenia spółki PCZ Kowary Sp. z o.o., pełnomocnictwo do dysponowania środkami na rachunku EMC IM SA, pełnomocnictwo do dysponowania środkami na rachunku PCZ Sp. z o.o. w Kowarach, oświadczenie Kredytobiorcy o poddaniu się egzekucji w trybie art. 777 KPC, umowa podporządkowania pożyczek Care Up
BZ WBK SA	7 000	3 511	WIBOR 1M + marża banku	31-05-2020	hipoteka umowna łączna do kwoty 20.000 tys. PLN na nieruchomościach położonych w Kowarach, Żąbkowicach Śląskich, Świebodzicach; przelew wierzytelności z umowy ubezpieczenia ww nieruchomości; przelew wierzytelności z umów z NFZ zawartych przez EMC IM SA oraz Mikulicz Sp. z o.o.; weksle własny in blanco wraz z deklaracją wekslową; pełnomocnictwo do rachunków prowadzonych w Banku; podporządkowanie wierzytelnościom Banku wynikającym z umowy spłaty wszystkich pożyczek udzielonych EMC, oświadczenie Kredytobiorcy o poddaniu się egzekucji w trybie art.777 KPC
BZ WBK SA	5 075	-	WIBOR 1M + marża banku	30-03-2018	hipoteka umowna łączna do kwoty 20.000 tys. PLN na nieruchomościach położonych w Kowarach, Żąbkowicach Śląskich, Świebodzicach; przelew wierzytelności z umowy ubezpieczenia ww nieruchomości; przelew wierzytelności z umów z NFZ zawartych przez EMC IM SA oraz Mikulicz Sp. z o.o.; weksle własny in blanco wraz z deklaracją wekslową; pełnomocnictwo do rachunków prowadzonych w Banku; podporządkowanie wierzytelnościom Banku wynikającym z umowy spłaty wszystkich pożyczek udzielonych EMC, oświadczenie Kredytobiorcy o poddaniu się egzekucji w trybie art.777 KPC
Raiffeisen Polbank SA	12 684	10 168	WIBOR 1M + marża banku	29-07-2022	pełnomocnictwo do rachunku bieżącego i innych rachunków Kredytobiorcy w Banku, hipoteka umowna łączna do kwoty 8 000 tys. PLN na nieruchomościach położonych w Lubinie, hipoteka bez innych wpisów łączna do kwoty 4 500 tys. zł na nieruchomości położonych w Lubinie, przelew wierzytelności z umowy ubezpieczenia ww nieruchomości, przelew wierzytelności z kontraktów EMC Piaseczno Sp. z o.o. i RCZ Sp. z o. o, gwarancja korporacyjna wystawiona przez RCZ Sp. z o.o. do kwoty kredytu, gwarancja korporacyjna wystawiona przez EMC Piaseczno Sp. z o.o. do kwoty kredytu, weksel in blanco wystawiony przez Kredytobiorcę wraz z deklaracją wekslową
Bank Spółdzielczy w Oleśnicy	300	-	WIBOR 1M + marża banku	13-07-2018	weksel in blanco wraz z deklaracją wekslową, pełnomocnictwo do rachunku bieżącego, cesja wierzytelności z umowy Kredytobiorcy z NFZ
BZWBK Leasing	128	43	Stawka bazowa + marża	23-04-2019	deklaracja wekslowa, przewłaszczenie, cesja z ubezpieczenia

Bank	Kwota kredytu/ pożyczki wg umowy	Kwota kredytu/ pożyczki pozostała do spłaty	Warunki oprocentowania	Termin spłaty	Zabezpieczenia
BZWBK Leasing	118	63	Stawka bazowa + marża	20-12-2019	deklaracja wekslowa, umowa na przewłaszczenie, cesja umowy ubezpieczenia.
BZWBK Leasing	90	47	Stawka bazowa + marża	20-08-2020	deklaracja wekslowa, umowa na przewłaszczenie, cesja umowy ubezpieczenia.
BZWBK Leasing	101	49	Stawka bazowa + marża	22-06-2020	deklaracja wekslowa, umowa na przewłaszczenie, cesja umowy ubezpieczenia.
BZWBK Leasing	138	49	Stawka bazowa + marża	23-04-2019	deklaracja wekslowa, umowa na przewłaszczenie, cesja umowy ubezpieczenia.
BZWBK Leasing	128	46	Stawka bazowa + marża	23-04-2019	deklaracja wekslowa, umowa na przewłaszczenie, cesja umowy ubezpieczenia.
BZWBK Leasing	113	16	Stawka bazowa + marża	25-05-2018	deklaracja wekslowa, umowa na przewłaszczenie, cesja umowy ubezpieczenia.
Penta Hospital Poland	2 700	2 728	WIBOR 1M + marża	30-06-2018	
CareUp BV	14 340	15 177	WIBOR 1M + marża	31-12-2019	
CareUp BV	25 000	27 379	WIBOR 1M + marża	31-12-2019	
CareUp BV	11 600	11 847	WIBOR 1M + marża	31-12-2019	
Raiffeisen Polbank SA	7 000	-	WIBOR 1M + marża banku	29-06-2018	pełnomocnictwo do rachunku bieżącego i innych rachunków Kredytobiorcy w Banku, hipoteka umowna łączna do kwoty 8 000 tys. PLN na nieruchomościach położonych w Lubinie, hipoteka bez innych wpisów łączna do kwoty 4 500 tys. PLN na nieruchomościach położonych w Lubinie, przelew wierzytelności z umowy ubezpieczenia ww nieruchomości, potwierdzona cesja należności z kontraktów zawartych przez EMC Piaseczno, gwarancja korporacyjna wystawiona przez EMC IM SA do kwoty kredytu, weksel in blanco wystawiony przez kredytobiorcę wraz z deklaracją wekslową
PKO Leasing	2 380	2 133	WIBOR 1M + marża	31-04-2018	weksel in blanco, poręczenie wekslowe EMC IM SA, zastaw rejestrowy przedmiotów, przewłaszczenie, polisa ubezpieczeniowa, cesja ubezpieczeniowa, inne
BZ WBK SA	1 000	-	WIBOR 1M + marża banku	30-03-2018	hipoteka umowna, przelew wierzytelności, poręczenie EMC IM SA
BZ WBK SA	500	-	WIBOR 1M + marża banku	30-03-2018	hipoteka umowna, przelew wierzytelności, poręczenie EMC IM SA
PBS Kwidzyn	403	160	WIBOR 1M + marża banku	30-10-2019	Poręczenie Miasta i Powiatu Kwidzińskiego, weksel własny in blanco wraz z deklaracją wekslową, oświadczenie o poddaniu się egzekucji złożone w trybie art. 97 Prawa Bankowego, nieodwołalne pełnomocnictwo do dysponowania rachunkiem bieżącym
Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	869	438	WIBOR 3M + marża banku	20-12-2021	weksel własny in blanco opatrzony klauzulą "bez protestu" na zabezpieczenie spłaty pożyczki, odsetek z tytułu oprocentowania oraz wynikających z umowy należnych odsetek liczonych w wysokości jak dla zaległości podatkowych wraz z deklaracją wekslową
Kredyty, pożyczki razem	114 865	81 819			

Stan na 31 grudnia 2016 roku

Bank	Kwota kredytu/ pożyczki wg umowy	Kwota kredytu/ pożyczki pozostała do spłaty	Warunki oprocentowania	Termin spłaty	Zabezpieczenia
BGŻ BNP Paribas SA	913	96	WIBOR 3M + marża banku	19-04-2017	hipoteka łączna do sumy 1.369 tys. PLN na nieruchomości położonej w Kowarach przy ul. Jeleniogórskiej oraz we Wrocławiu przy ul. Pilczyckiej; cesja praw z polisy ubezpieczeniowej nieruchomości; pełnomocnictwo do dysponowania środkami na rachunku bankowym; weksel własny in blanco, oświadczenie Kredytobiorcy o poddaniu się egzekucji w trybie art.777 KPC
BGŻ BNP Paribas SA	2 000	1 534	WIBOR 1M + marża banku	31-03-2017	hipoteka do kwoty 24.000 tys. PLN na nieruchomości położonej we Wrocławiu przy ul. Pilczyckiej; cesja praw z polisy ubezpieczeniowej w/w nieruchomości; zastaw rejestrowy na wierzytelności z umów pomiędzy PCZ Sp. o.o. w Kowarach i NFZ; pełnomocnictwo do dysponowania środkami na rachunku bankowym; weksel własny in blanco wraz z deklaracją wekslową, oświadczenie Kredytobiorcy o poddaniu się egzekucji w trybie art.777 KPC
BGŻ BNP Paribas SA	13 448	5 065	WIBOR 3M + marża banku	30-07-2019	hipoteka do kwoty 24.000 tys. PLN na nieruchomości położonej we Wrocławiu przy ul. Pilczyckiej; cesja praw z polisy ubezpieczeniowej w/w nieruchomości; zastaw rejestrowy na wierzytelności z umów pomiędzy PCZ Sp. z o.o. w Kowarach i NFZ; pełnomocnictwo do dysponowania środkami na rachunku bankowym; weksel własny in blanco wraz z deklaracją wekslową, oświadczenie Kredytobiorcy o poddaniu się egzekucji w trybie art.777 KPC
BGŻ BNP Paribas SA	7 750	6 146	WIBOR 3M + marża banku	31-12-2020	hipoteka do kwoty 13. 500 tys. PLN na nieruchomościach będących własnością PCZ Sp. z o.o., w Kowarach cesja praw z polisy w/w nieruchomości, zestaw rejestrowy na wierzytelnościach PCZ Sp. z o.o. w Kowarach i NFZ, poręczenia spółki RCZ Lubin Sp. z o.o., poręczenia spółki PCZ Sp. z o.o. w Kowarach, pełnomocnictwo do dysponowania środkami na rachunku EMC IM, pełnomocnictwo do dysponowania środkami na rachunku PCZ Kowary Sp. z o.o., oświadczenie Kredytobiorcy o poddaniu się egzekucji w trybie art.777 KPC
BGŻ BNP Paribas SA	13 000	-	WIBOR 3M + marża banku	16-10-2021	hipoteka w kwocie 150% kwoty kredytu na nieruchomości Zdrowie Sp. z o.o., cesja praw polisy ubezpieczeniowej do kwoty kredytu, zastaw rejestrowy na wierzytelnościach z umów na świadczenia zawartych pomiędzy Zdrowie Sp. z o.o. i NFZ w kwocie min 15 000 tys. PLN, zastaw rejestrowy na udziałach w posiadanych przez kredytobiorcę, poręczenie udzielone przez: Zdrowie Sp. z o.o., Mikulicz Sp. z o.o., Regionalne Centrum Zdrowia w Lubinie, weksel własny in blanco Kredytobiorcy wraz z deklaracją wekslową, pełnomocnictwo do dysponowania rachunkami bankowymi prowadzonymi przez Kredytobiorcę w Banku, oświadczenie Kredytobiorcy o poddaniu się egzekucji w trybie art.777 KPC co do spłaty zobowiązań pieniężnych wynikających z umowy do kwoty 19 500 tys. zł, oświadczenie poręczycieli o poddaniu się egzekucji w trybie art.777 KPC co do spłaty zobowiązań pieniężnych wynikających z umowy do kwoty 19 500 tys. PLN
BZ WBK SA	7 000	4 783	WIBOR 1M + marża banku	31-05-2020	hipoteka umowna łączna do kwoty 20.000 tys. PLN na nieruchomościach położonych w Kowarach, Ząbkowicach Śląskich, Świebodzicach; przelew wierzytelności z umowy ubezpieczenia ww nieruchomości; przelew wierzytelności z umów z NFZ zawartych przez EMC IM oraz Mikulicz Sp. o.o.; weksle własny in blanco wraz z deklaracją wekslową; pełnomocnictwo do rachunków prowadzonych w Banku; podporządkowanie wierzytelnościom Banku wynikającym z umowy spłaty wszystkich pożyczek udzielonych EMC, oświadczenie Kredytobiorcy o poddaniu się egzekucji w trybie art.777 KPC

Bank	Kwota kredytu/ pożyczki wg umowy	Kwota kredytu/ pożyczki pozostała do spłaty	Warunki oprocentowania	Termin spłaty	Zabezpieczenia
BZ WBK SA	3 500	868	WIBOR 1M + marża banku	11-05-2017	hipoteka umowna łączna do kwoty 20.000 tys. PLN na nieruchomościach położonych w Kowarach, Żąbkowicach Śląskich, Świebodzicach; przelew wierzycelności z umowy ubezpieczenia ww nieruchomości; przelew wierzycelności z umów z NFZ zawartych przez EMC IM oraz Mikulicz Sp. z o.o.; weksle własny in blanco wraz z deklaracją wekslową; pełnomocnictwo do rachunków prowadzonych w Banku; podporządkowanie wierzycelnościom Banku wynikającym z umowy spłaty wszystkich pożyczek udzielonych EMC, oświadczenie Kredytobiorcy o poddaniu się egzekucji w trybie art.777 KPC
Raiffeisen Polbank SA	12 684	12 386	WIBOR 1M + marża banku	29-07-2022	pełnomocnictwo do rachunku bieżącego i innych rachunków Kredytobiorcy w Banku, hipoteka umowna łączna do kwoty 8 000 tys. PLN na nieruchomościach położonych w Lubinie, hipoteka bez innych wpisów łączna do kwoty 4 500 tys. PLN na nieruchomościach położonych w Lubinie, przelew wierzycelności z umowy ubezpieczenia ww nieruchomości, przelew wierzycelności z kontraktów EMC Piaseczno Sp. z o.o. i RCZ Sp. z o.o., gwarancja korporacyjna wystawiona przez RCZ Sp. z o.o. do kwoty kredytu, gwarancja korporacyjna wystawiona przez EMC Piaseczno Sp. z o.o. do kwoty kredytu, weksel in blanco wystawiony przez Kredytobiorcę wraz z deklaracją wekslową
CareUp BV	7 740	7 926	WIBOR 1M + marża	31-12-2017	-
CareUp BV	25 000	25 714	WIBOR 1M + marża	31-12-2018	-
Raiffeisen Polbank SA	7 000	6 857	WIBOR 1M + marża banku	30-06-2017	pełnomocnictwo do rachunku bieżącego i innych rachunków Kredytobiorcy w Banku, hipoteka umowna łączna do kwoty 8 000 tys. PLN na nieruchomościach położonych w Lubinie, hipoteka bez innych wpisów łączna do kwoty 4 500 tys. zł na nieruchomościach położonych w Lubinie, przelew wierzycelności z umowy ubezpieczenia ww nieruchomości, potwierdzona cesja należności z kontraktów zawartych przez EMC Piaseczno, gwarancja korporacyjna wystawiona przez EMC IM SA do kwoty kredytu, weksel in blanco wystawiony przez kredytobiorcę wraz z deklaracją wekslową
BZ WBK SA	1 000	0	WIBOR 1M + marża banku	11-05-2017	hipoteka umowna, przelew wierzycelności, poręczenie EMC
BZ WBK SA	500	0	WIBOR 1M + marża banku	11-05-2017	hipoteka umowna, przelew wierzycelności, poręczenie EMC
PBS Kwidzyn	403	240	WIBOR 1M + marża banku	30-10-2019	Poręczenie Miasta i Powiatu Kwidzyńskiego, weksel własny in blanco wraz z deklaracją wekslową, oświadczenie o poddaniu się egzekucji złożone w trybie art. 97 Prawa Bankowego, nieodwołalne pełnomocnictwo do dysponowania rachunkiem bieżącym
Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	869	537	WIBOR 3M + marża banku	20-12-2021	weksel własny in blanco opatrzony klauzulą "bez protestu" na zabezpieczenie spłaty pożyczki, odsetek z tytułu oprocentowania oraz wynikających z umowy należnych odsetek liczonych w wysokości jak dla zaległości podatkowych wraz z deklaracją wekslową
Mleasing Sp. z o. o.	233	53	WIBOR 6M + marża instytucji	31-05-2017	przewłaszczenie na zabezpieczenie
BZ WBK SA	1 300	946	WIBOR 1M +marża banku	04-04-2017	przelew wierzycelności, gwarancja BGK, weksel in blanco wraz z deklaracją wekslową
BZWBK Leasing	118	92	stawka bazowa + marża instytucji	20-12-2019	deklaracja wekslowa, umowa na przewłaszczenie, cesja umowy ubezpieczeniowej
BZWBK Leasing	90	63	stawka bazowa + marża instytucji	20-08-2020	deklaracja wekslowa, umowa na przewłaszczenie, cesja umowy ubezpieczeniowej
BZWBK Leasing	101	67	stawka bazowa + marża instytucji	22-06-2020	deklaracja wekslowa, umowa na przewłaszczenie, cesja umowy ubezpieczeniowej
BZWBK Leasing	138	84	stawka bazowa + marża instytucji	23-04-2019	deklaracja wekslowa, umowa na przewłaszczenie, cesja umowy ubezpieczeniowej

Bank	Kwota kredytu/ pożyczki wg umowy	Kwota kredytu/ pożyczki pozostała do spłaty	Warunki oprocentowania	Termin spłaty	Zabezpieczenia
BZWBK Leasing	128	78	stawka bazowa + marża instytucji	23-04-2019	deklaracja wekslowa, umowa na przewłaszczenie, cesja umowy ubezpieczeniowej
BZWBK Leasing	113	43	stawka bazowa + marża instytucji	25-05-2018	deklaracja wekslowa, umowa na przewłaszczenie, cesja umowy ubezpieczeniowej
BS w Oleśnica	300	212	WIBOR 1M + marża banku	14-07-2017	weksel in blanco wraz z deklaracją wekslową, pełnomocnictwo do rachunku bieżącego, cesja wierzytelności z umowy Kredytobiorcy z NFZ
BZWBK Leasing	128	78	stawka bazowa i marża	23-04-2019	deklaracja wekslowa, przewłaszczenie cesja z ubezpieczenia
BZ WBK SA	275	179	WIBOR 1M + marża banku	21-07-2017	weksel in blanco wraz z deklaracją wekslową
Agencja Leasingów i finansów SA	92	12	stawka bazowa + marża instytucji	07-06-2017	weksel in blanco wraz z deklaracją wekslową, przewłaszczenie przedmiotów finansowanych pożyczką, cesja z ubezpieczenia
Kredyty, pożyczki razem	105 823	74 058			

W dniu 14 marca 2017 roku Emitent zawarł aneks do umowy kredytu inwestycyjnego w rachunku kredytowym z dnia 12 lipca 2016 roku z Raiffeisen Bank Polska Spółka Akcyjna z siedzibą w Warszawie. Na podstawie w/w aneksu zmianie uległa prowizja administracyjna banku.

W dniu 14 marca 2017 roku spółka zależna Regionalne Centrum Zdrowia Sp. z o.o. zawarła aneks do umowy kredytu inwestycyjnego w rachunku kredytowym z dnia 12 lipca 2016 roku z Raiffeisen Bank Polska Spółka Akcyjna z siedzibą w Warszawie. Na podstawie w/w aneksu zmianie uległa prowizja administracyjna banku.

W dniu 15 marca 2017 roku Emitent oraz spółki zależne Mikulicz Sp. z o.o., Zdrowie Sp. z o.o., zawarły aneks do umowy o Multiliniję z dnia 11 maja 2015 roku wraz z późniejszymi zmianami z Bankiem Zachodnim WBK Spółka Akcyjna z siedzibą we Wrocławiu. Na podstawie w/w zmianie uległa marża banku oraz termin spłaty kredytu, który został wydłużony do 30 września 2017 roku.

W dniu 15 marca 2017 roku na mocy w/w aneksu z Bankiem Zachodnim WBK Spółka Akcyjna z siedzibą we Wrocławiu, do umowy jako kolejne strony przystąpiły spółki zależne Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Zawidawie Sp. z o.o. oraz Centrum Medyczne „Medyk” Sp. z o.o. którym Bank udzielił kredytu w rachunku bieżącym do kwot 1.300 tys. PLN dla spółki Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Zawidawie Sp. z o.o. oraz 275 tys. PLN dla spółki Centrum Medyczne „Medyk”. Wyżej wymieniona umowa o Multiliniję zastąpiła obowiązującą umowę o kredycie w rachunku bieżącym do dnia 4 kwietnia 2017 roku dla spółki Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Zawidawie oraz zastąpiła obowiązującą do dnia 20 kwietnia 2017 roku umowę o kredycie w rachunku bieżącym dla spółki Centrum Medyczne Medyk.

W dniu 30 marca 2017 roku Emitent zawarł aneks techniczny do umowy kredytu obrotowego z dnia 30 października 2012 roku w rachunku bieżącym z Bankiem BGŻ BNP Paribas Spółka Akcyjna z siedzibą w Warszawie. Na podstawie w/w aneksu zmianie uległ termin spłaty kredytu, który został wydłużony do dnia 30 kwietnia 2017 roku.

W dniu 19 kwietnia 2017 roku Emitent dokonał terminowej spłaty kredytu nieodnawialnego udzielonego przez Bank BGŻ BNP Paribas Spółka Akcyjna z siedzibą w Warszawie w dniu 19 kwietnia 2013 roku. Spłata kredytu dokonana została w kwocie wymaganej ostatniej raty kapitałowej.

W dniu 25 kwietnia 2017 roku spółka zależna Regionalne Centrum Zdrowia Sp. z o.o. zawarła z Raiffeisen – Leasing Polska Spółka Akcyjna z siedzibą w Warszawie umowę o pożyczkę medyczną na kwotę 2.380 tys. PLN przeznaczoną na sfinansowanie inwestycji. Oprocentowanie pożyczki medycznej wynosi WIBOR 1M + marża instytucji finansującej.

W dniu 27 kwietnia 2017 roku Emitent zawarł aneks techniczny do umowy kredytu obrotowego z dnia 30 października 2012 roku w rachunku bieżącym z Bankiem BGŻ BNP Paribas Spółka Akcyjna z siedzibą w Warszawie. Na podstawie w/w aneksu zmianie uległ termin spłaty kredytu, który został wydłużony do dnia 15 maja 2017 roku.

W dniu 9 maja 2017 roku Raiffeisen Bank Polska Spółka Akcyjna z siedzibą w Warszawie, poinformował Emitenta o zmianie marży kredytu w związku z niespełnieniem warunków brzegowych umowy kredytowej z dnia 12 lipca 2016 roku.

W dniu 9 maja 2017 roku Raiffeisen Bank Polska Spółka Akcyjna z siedzibą w Warszawie, poinformował Regionalne Centrum Zdrowia, Spółkę zależną o zmianie marży kredytu w związku z niespełnieniem warunków brzegowych umowy kredytowej z dnia 12 lipca 2016 roku.

W dniu 15 maja 2017 roku Emitent zawarł aneks techniczny do umowy kredytu obrotowego z dnia 30 października 2012 roku w rachunku bieżącym z Bankiem BGŻ BNP Paribas Spółka Akcyjna z siedzibą w Warszawie. Na podstawie w/w aneksu zmianie uległ termin spłaty kredytu, który został wydłużony do dnia 14 czerwca 2017 roku.

W dniu 30 maja 2017 roku spółka zależna Regionalne Centrum Zdrowia Sp. z o.o. zawarła z Pekao Leasing Spółka Akcyjna z siedzibą w Warszawie (wcześniej Raiffeisen – Leasing Polska Spółka Akcyjna) aneks techniczny do umowy o pożyczkę medyczną.

W dniu 31 maja 2017 roku spółka zależna Zdrowie Sp. z o.o. dokonała terminowej spłaty pożyczki udzielonej przez mLeasing Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie, umowa pożyczki została zakończona.

W dniu 7 czerwca 2017 roku spółka zależna Centrum Medyczne „Medyk” Sp. z o.o. dokonała terminowej spłaty pożyczki udzielonej przez Agencję Leasingu i Finansów Spółka Akcyjna z siedzibą we Wrocławiu, umowa pożyczki została zakończona.

W dniu 15 czerwca 2017 roku Emitent zawarł aneks techniczny do umowy kredytu obrotowego z dnia 30 października 2012 roku w rachunku bieżącym z Bankiem BGŻ BNP Paribas Spółka Akcyjna z siedzibą w Warszawie. Na podstawie w/w aneksu zmianie uległ termin spłaty kredytu, który został wydłużony do dnia 30 czerwca 2017 roku.

W dniu 22 czerwca 2017 roku spółka zależna Regionalne Centrum Zdrowia Sp. z o.o. zawarła aneks techniczny do umowy kredytu obrotowego w rachunku bieżącym z Raiffeisen Bank Polska Spółka Akcyjna z siedzibą w Warszawie. Na podstawie w/w aneksu zmianie uległ termin spłaty kredytu, który został wydłużony do dnia 31 lipca 2017 roku.

W dniu 29 czerwca 2017 roku Emitent zawarł aneks techniczny do umowy kredytu obrotowego z dnia 30 października 2012 roku w rachunku bieżącym z Bankiem BGŻ BNP Paribas Spółka Akcyjna z siedzibą w Warszawie. Na podstawie w/w aneksu zmianie uległ termin spłaty kredytu, który został wydłużony do dnia 31 lipca 2017 roku.

W dniu 14 lipca 2017 roku spółka zależna Q-Med Sp. z o.o. zawarła aneks do umowy kredytu obrotowego w rachunku bieżącym z Bankiem Spółdzielczym z siedzibą w Oleśnicy. Na podstawie w/w aneksu zmianie uległ termin spłaty kredytu, który został wydłużony do dnia 13 lipca 2018 roku.

W dniu 24 lipca 2017 roku spółka zależna Regionalne Centrum Zdrowia Sp. z o.o. zawarła aneks techniczny do umowy kredytu obrotowego w rachunku bieżącym z Raiffeisen Bank Polska Spółka Akcyjna z siedzibą w Warszawie. Na podstawie w/w aneksu zmianie uległ termin spłaty kredytu, który został wydłużony do dnia 29 czerwca 2018 roku, zmianie uległy warunki brzegowe utrzymania marży banku jak i zabezpieczenie kredytu.

W dniu 27 lipca 2017 roku Emitent zawarł aneks do umowy kredytu obrotowego w rachunku bieżącym z dnia 30 października 2012 roku z Bankiem BGŻ BNP Paribas Spółka Akcyjna z siedzibą w Warszawie. Na podstawie w/w aneksu zmianie uległ termin spłaty kredytu, który został wydłużony do dnia 14 czerwca 2018 roku, zmianie uległa marża banku, oraz zabezpieczenia kredytu.

W dniu 27 lipca 2017 roku Emitent zawarł aneks do umowy kredytu inwestycyjnego z dnia 30 października 2012 roku z Bankiem BGŻ BNP Paribas Spółka Akcyjna z siedzibą w Warszawie. Na podstawie w/w aneksu zmianie uległa marża banku oraz zabezpieczenia kredytu.

W dniu 27 lipca 2017 roku Emitent zawarł aneks do umowy kredytu obrotowego w rachunku kredytowym z dnia 6 listopada 2015 roku z bankiem BGŻ BNP Paribas Spółka Akcyjna z siedzibą w Warszawie. Na podstawie w/w aneksu zmianie uległa marża banku oraz zabezpieczenia kredytu.

W dniu 8 sierpnia 2017 roku Emitent zawarł porozumienie o rozwiązaniu za porozumieniem stron umowy kredytowej z dnia 17 października 2016 roku z Bankiem BGŻ BNP Paribas Spółka Akcyjna z siedzibą w Warszawie.

W dniu 8 sierpnia 2017 roku Emitent zawarł aneks do umowy kredytu inwestycyjnego z dnia 12 lipca 2016 roku z Raiffeisen Bank Polska Spółka Akcyjna z siedzibą w Warszawie.

Na podstawie w/w aneksu zmianie uległy warunki brzegowe utrzymania marży banku oraz wprowadzono dodatkowe zabezpieczenie kredytu.

W dniu 27 września 2017 roku Emitent oraz spółki zależne Mikulicz Sp. z o.o., Zdrowie Sp. z o.o., NZOZ Zawidawie Sp. z o.o. zawarły aneks do umowy o Multilinię z dnia 11 maja 2015 roku wraz z późniejszymi zmianami z Bankiem Zachodnim WBK Spółka Akcyjna z siedzibą we Wrocławiu. Na podstawie w/w aneksu zmianie uległa kwota limitu na poszczególne spółki oraz termin spłaty kredytu, który został wydłużony do 30 marca 2018 roku.

W dniu 7 listopada 2017 roku Emitent zawarł aneks do umowy o kredycie w rachunku bieżącym z Bankiem Spółdzielczym z siedzibą w Oleśnicy. Na podstawie w/w aneksu Emitent wszedł w prawa i obowiązki inkorporowanej do Emitenta spółki zależnej Q-Med Sp. z o.o.

W dniu 21 listopada 2017 roku Emitent oraz spółki zależne Mikulicz Sp. z o.o., Zdrowie Sp. z o.o., NZOZ Zawidawie Sp. z o.o. zawarły aneks techniczny do umowy o Multilinię z dnia 11 maja 2015 roku wraz z późniejszymi zmianami z Bankiem Zachodnim WBK Spółka Akcyjna z siedzibą we Wrocławiu. Na podstawie w/w aneksu ujednotoczono numery rachunków bankowych związanych z powyższą umową.

Na dzień 31 grudnia 2017 roku Grupa przekroczyła graniczną wartość wskaźnika finansowego zawartego w następujących umowach kredytowych:

Bank	Rodzaj kredytu	Kwota kredytu/ pożyczki wg umowy	Kwota kredytu/ pożyczki pozostała do spłaty na dzień 31.12.2017	Warunki oprocentowania	Termin spłaty
Raiffeisen Bank Polska	Kredyt inwestycyjny	12 684	10 168	WIBOR 1M + marża banku	29-07-2022
Raiffeisen Bank Polska	Kredyt w rachunku bieżącym	7 000	-	WIBOR 1M + marża banku	29-06-2018

W związku z faktem niewypełnienia warunków umownych, zgodnie z art. 69 MSR 1 Grupa zakwalifikowała część długoterminową w/w kredytów inwestycyjnych w wysokości 7.949 tys. PLN do zobowiązań krótkoterminowych (na dzień 31 grudnia 2016 roku kwota długoterminowych kredytów zakwalifikowanych do zobowiązań krótkoterminowych wyniosła 21.000 tys. PLN).

Powyższe kredyty nie zostały postawione w stan wymagalności pomimo niewypełnienia warunków finansowych na dzień 31 grudnia 2017 roku. Na podstawie prowadzonych rozmów z Bankami i ze względu na tylko nieznaczne przekroczenie wskaźnika, Zarząd nie oczekuje postawienia kredytów w stan wymagalności.

Pożyczki

Na podstawie ramowej umowy pożyczki zawartej 25 września 2013 roku z CareUp B.V. z siedzibą w Amsterdamie Emitent w dniu 12 stycznia 2017 roku zwrócił się o wypłatę pożyczki w kwocie 6.600 tys. PLN. Kwota ta wpłynęła na rachunek bankowy Emitenta w dniu 19 stycznia 2017 roku.

Na podstawie ramowej umowy pożyczki zawartej 2 lipca 2017 roku z Penta Hospitals Poland Emitent otrzymał na rachunek bankowy kwotę 2.000 tys. PLN w dniu 3 lipca 2017 roku oraz kwotę 700 tys. PLN w dniu 12 lipca 2017 roku.

Na podstawie ramowej umowy pożyczki zawartej 1 sierpnia 2017 roku z CareUp B.V. z siedzibą w Amsterdamie Emitent otrzymał na rachunek bankowy kwotę 1.600 tys. PLN w dniu 3 sierpnia 2017 roku, kwotę 4.000 tys. PLN w dniu 4 sierpnia 2017 roku; kwotę 4.000 tys. PLN w dniu 19 września 2017 roku oraz kwotę 2.000 tys. PLN w dniu 15 listopada 2017 roku.

35. REZERWY**35.1 Zmiany stanu rezerw****Stan na 31 grudnia 2017 roku**

Poz.	Wyszczególnienie	Świadczenia emerytalne i podobne	Na jubileusze	Na roszczenia pacjentów	Na inne przyszłe zobowiązania	Razem
Długoterminowe						
I.	Wartość rezerwy na początek okresu	2 072	2 138	554	-	4 764
1.	zwiększenia z tytułu	178	32	67	-	277
a)	nabycie spółki zależnej	-	-	-	-	-
b)	utworzenie	178	32	67	-	277
c)	reklasyfikacje	-	-	-	-	-
2.	zmniejszenia z tytułu	53	328	29	-	410
a)	wykorzystanie	-	-	29	-	29
b)	rozwiązanie zbędnej	53	328	-	-	381
c)	reklasyfikacje	-	-	-	-	-
II.	Wartość rezerwy na koniec okresu	2 197	1 842	592	-	4 631
Krótkoterminowe						
I.	Wartość rezerwy na początek okresu	560	472	229	724	1 985
1.	zwiększenia z tytułu	141	119	-	21	281
a)	nabycie spółki zależnej	-	-	-	-	-
b)	utworzenie	141	119	-	21	281
c)	reklasyfikacje	-	-	-	-	-
d)	inne	-	-	-	-	-
2.	zmniejszenia z tytułu	128	54	200	357	739
a)	wykorzystanie	-	-	200	332	532
b)	rozwiązanie zbędnej	128	54	-	-	182
c)	reklasyfikacje	-	-	-	-	-
d)	inne	-	-	-	25	25
II.	Wartość rezerwy na koniec okresu	573	537	29	388	1 527

Stan na 31 grudnia 2016 roku

Poz.	Wyszczególnienie	Świadczenia emerytalne i podobne	Na jubileusze	Na roszczenia pacjentów	Na inne przyszłe zobowiązania	Razem
Długoterminowe						
I.	Wartość rezerwy na początek okresu	1 939	3 325	636	-	5 900
1.	zwiększenia z tytułu	188	-	6	-	194
a)	nabycie spółki zależnej (nota 5)	73	-	-	-	73
b)	utworzenie	110	-	6	-	116
c)	reklasyfikacje	5	-	-	-	5
2.	zmniejszenia z tytułu	55	1 187	88	-	1 330
a)	wykorzystanie	-	-	13	-	13
b)	rozwiązanie zbędnej	-	1 010	75	-	1 085
c)	reklasyfikacje	55	177	-	-	232
II.	Wartość rezerwy na koniec okresu	2 072	2 138	554	-	4 764
Krótkoterminowe						
I.	Wartość rezerwy na początek okresu	190	463	662	412	1 687
1.	zwiększenia z tytułu	383	177	-	453	1 013
a)	nabycie spółki zależnej	1	-	-	-	1
b)	utworzenie	327	-	-	448	775
c)	reklasyfikacje	55	177	-	-	232
d)	inne	-	-	-	5	5
2.	zmniejszenia z tytułu	13	168	393	141	715
a)	wykorzystanie	-	-	109	87	196
b)	rozwiązanie zbędnej	8	168	284	54	514
c)	reklasyfikacje	5	-	-	-	5
II.	Wartość rezerwy na koniec okresu	560	472	229	724	1 985

36. POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA, ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU DOSTAW I USŁUG I ROZLICZENIA MIĘDZYOKRESOWE**36.1 Pozostałe zobowiązania (długoterminowe)**

Zobowiązania długoterminowe	Stan na	
	31 grudnia 2017	31 grudnia 2016
- zobowiązanie z tytułu przyrzeczonej kwoty za udziały w spółce „Zdrowie” Sp. z o.o.	-	1 287
- wycena zobowiązania z tytułu przyrzeczonej kwoty zapłaty za udziały w spółce „Zdrowie” Sp. z o.o.	-	(30)
- zobowiązanie z tytułu użytkowania udziałów w spółce „Zdrowie” Sp. z o.o.	-	14
- wycena zobowiązania z tytułu użytkowania udziałów w spółce „Zdrowie” Sp. z o.o.	-	(1)
- dotacje z ryzykiem zwrotu (dot. „Zdrowie” Sp. z o.o.)	1 286	1 286
- zobowiązanie płatne w ratach z tytułu zakupu środków trwałych (dot. RCZ Sp. z o.o.)	-	-
- zobowiązanie z tyt. nabycia udziałów w spółkach zależnych	-	1 218
Razem	1 286	3 774

36.2 Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania (krótkoterminowe)

Zobowiązania krótkoterminowe	Stan na	
	31 grudnia 2017	31 grudnia 2016
z tytułu dostaw i usług	32 210	27 023
zobowiązania z tytułu CIT	431	73
pozostałe zobowiązania, w tym z tytułu	19 450	16 151
- z tytułu VAT	116	183
- z tytułu ZUS	7 660	7 687
- z tytułu PIT	1 602	1 495
- z tytułu PFRON	45	35
- z tytułu podatku od nieruchomości	1	-
- z tytułu wynagrodzeń	5 919	5 274
- zobowiązanie z tytułu zwrotu dotacji od Urzędu Marszałkowskiego w Gdańsku	68	68
- zobowiązanie z tytułu dzierżawy udziałów w spółce „Zdrowie” Sp. z o.o.	14	28
- zobowiązanie z tyt. kary umownej (Starostwo Powiatowe w Lubinie)	1 300*	-
- z tyt. nabycia udziałów w spółkach zależnych	2 679	1 269
- inne	46	112
Razem	52 091	43 247

*Zobowiązanie zostało opisane w nocie 39.1.

Zasady i warunki płatności powyższych zobowiązań:

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług są nieoprocentowane i zazwyczaj rozliczane w terminach 21-dniowych. Pozostałe zobowiązania są nieoprocentowane.

Na dzień 31 grudnia 2017 roku ani na dzień 31 grudnia 2016 roku żadne zobowiązania finansowe nie zostały zakwalifikowane do kategorii wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy.

36.3 Rozliczenia międzyokresowe wykazywane w pasywach

Rozliczenia międzyokresowe przychodów i rozliczenia międzyokresowe bierne	Stan na	
	31 grudnia 2017	31 grudnia 2016
Długoterminowe, w tym:	9 152	7 503
Dotacje na zakup środków trwałych	6 915	4 615
Rozliczenie nieodpłatnie przyjętych środków trwałych	786	1 000
Czynsz otrzymany z góry	1 451	1 888
Krótkoterminowe, w tym:	5 227	4 187
Dotacje na zakup środków trwałych	949	671
Rozliczenie nieodpłatnie przyjętych środków trwałych	586	425
Rezerwy na niewykorzystane urlopy	3 090	2 445
Czynsz otrzymany z góry	436	436
Rezerwy na premie	165	209
Pozostałe	1	1
Razem	14 379	11 690

37. PRZYCZYNY WYSTĘPOWANIA RÓŻNIC POMIĘDZY BILANSOWYMI ZMIANAMI NIEKTÓRYCH POZYCJI ORAZ ZMIANAMI WYNIKAJĄCYMI ZE SPRAWOZDANIA Z PRZEPLÝWÓW PIENIĘŻNYCH

Wyszczególnienie		Rok zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku	Rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku dane przekształcone*
Należności	Bilansowa zmiana należności długo- i krótkoterminowych	425	(1 865)
	Objęcie kontroli nad nowymi spółkami zależnymi	-	2 792
	Zmiana stanu należności w rachunku przepływu pieniężnych	425	936
Zobowiązania	Bilansowa zmiana zobowiązań operacyjnych z wyjątkiem pożyczek i kredytów	5 595	11 044
	Zobowiązania z tyt. leasingu finansowego	403	156
	Objęcie kontroli nad nowymi spółkami zależnymi	-	(1 205)
	Zmiana zobowiązań inwestycyjnych	1 948	(2 336)
	Kwota zapłacona na poczet udziałów w spółkach zależnych	1 109	5 641
	Inne	-	29
	Zmiana stanu zobowiązań operacyjnych w rachunku przepływu pieniężnych	9 055	13 329
Zapasy	Bilansowa zmiana zapasów	(179)	(171)
	Objęcie kontroli nad nowymi spółkami zależnymi	-	293
	Zmiana stanu zapasów w rachunku przepływu pieniężnych	(179)	122

Wyszczególnienie		Rok zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku	Rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku dane przekształcone*
Rezerwy	Bilansowa zmiana rezerw	(591)	(838)
	Objęcie kontroli nad nowymi spółkami zależnymi	-	(418)
	Eliminacja zmiany stanu rezerw odniesionych na całkowite dochody	(157)	239
	Zmiana stanu rezerw w rachunku przepływów pieniężnych	(748)	(1 017)
Rozliczenia międzyokresowe	Bilansowa zmiana rozliczeń międzyokresowych	(3 076)	(1 807)
	Objęcie kontroli nad nowymi spółkami zależnymi	-	63
	Eliminacja otrzymanych nieodpłatnie w danym okresie środków trwałych	(20)	(204)
	Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych w rachunku przepływów pieniężnych	3 056	(1 948)
Inne korekty			
	Zapłacone prowizje od kredytów	42	89
	Eliminacja wyceny obligacji	178	-
	Impairment	(6 295)	11 524
	Inne korekty w rachunku przepływów pieniężnych	6 075	11 613
Podatek dochodowy zapłacony	Bilansowa zmiana zobowiązań z tytułu podatku dochodowego	358	-
	Podatek dochodowy za dany rok	(1 041)	(557)
	Podatek dochodowy zapłacony w rachunku przepływów pieniężnych	(683)	(557)
Wydatki na nabycie aktywów finansowych w jednostkach powiązanych			
	Kwota zapłacona na poczet udziałów w spółce „Zdrowie” Sp. z o.o.	28	70
	Kwota zapłacona na poczet udziałów w spółkach NZOZ Zawidawie Sp. z o.o., CM Medyk Sp. z o.o., Q-Med. Sp. z o.o.	1 109	30 089
	Środki pieniężne w spółkach zależnych na dzień objęcia kontroli	-	(2 021)
	Wydatki na nabycie aktywów finansowych w jednostkach powiązanych	1 137	28 138

*Dane przekształcone zgodnie z korektą opisaną w nocie nr 11 niniejszego sprawozdania finansowego.

38. ZOBOWIĄZANIA INWESTYCYJNE

Emitent zobowiązał się ponieść nakłady inwestycyjne wynikające z następujących umów inwestycyjnych:

1) Umowa przedwstępna zbycia i użytkowania udziałów w Spółce “Zdrowie” Sp. z o.o. z Powiatem Kwidzińskim, Miastem Kwidzyn, PEC Sp. z o.o. w Kwidzynie, PWiK Sp. z o.o. z dnia 31 maja 2013 roku. O zawarciu umowy informowano w trybie raportu bieżącego nr 53/2013 z dnia 31 maja 2013 roku.

W wyniku zawarcia w/w umowy Emitent użytkuje udziały "Zdrowie" Sp. z o.o. pozostające własnością Miasta Kwidzyn, PEC Sp. z o.o. w Kwidzynie, PWiK Sp. z o.o. Po upływie pięcioletniego okresu, tj. do 1 czerwca 2018 roku, zostanie zawarta Umowa przyrzeczona nabycia udziałów, za ustaloną w umowie przedwstępnej kwotę, w wyniku której Emitent wejdzie w posiadanie użytkowanych wcześniej udziałów. W przypadku nieprzystąpienia przez Emitenta do zawarcia umowy przyrzeczonej w terminie, a także w sytuacji zrzeczenia się użytkowania udziałów traci on zadatek, nadto właściciele

udziałów mogą proporcjonalnie do liczby udziałów zażądać zapłaty kary umownej w kwocie 2.000 tys. PLN.

2) W wyniku realizacji umowy przedwstępnej zbycia udziałów oraz użytkowania udziałów z dnia 31 maja 2013 roku, na podstawie umowy zbycia udziałów w spółce „Zdrowie” Sp. z o.o. z siedzibą w Kwidzynie z dnia 8 kwietnia 2016 roku zawartej pomiędzy Powiatem Kwidzyńskim (Sprzedający) oraz Emitentem (Kupujący) Emitent zobowiązał się do zainwestowania minimum 10.000 tys. PLN do dnia 30 czerwca 2018 roku w prace podnoszące standard infrastruktury szpitala i dostosowujące do obowiązujących wymogów. Wskazane prace już się rozpoczęły i nie ma żadnego ryzyka niewywiązania się z wymienionego zobowiązania. Obecnie poziom zaawansowania prac wynosi 85%.

3) Umowa nabycia 100% udziałów w Regionalnym Centrum Zdrowia w Lubinie z dnia 11 lutego 2014 roku (umowa). O zawarciu umowy informowano w trybie raportu bieżącego nr 24/2014 z dnia 11 lutego 2014 roku.

W dniu 18 września 2017 r., Emitent zawarł z Powiatem Lubińskim ugodę przed Sądem Okręgowym w Legnicy, VI Wydział Gospodarczy dotyczącą sporu na tle realizacji umowy sprzedaży udziałów z dnia 11 lutego 2014 roku.

Zgodnie z w/w umową Emitent zobowiązał się do przeprowadzenia następujących inwestycji: remont części technicznej szpitala (w terminie 12 miesięcy od dnia zawarcia umowy), utworzenie SOR z ładowiskiem, remont, modernizacja i dostosowanie poszczególnych pomieszczeń szpitala, podniesienie standardu pobytu pacjentów, zakup wyposażenia i sprzętu (w terminie 36 miesięcy od dnia zawarcia umowy). Mając na względzie, że inwestycje wskazane w umowie (wartość inwestycji ponad 10.000 tys. PLN), zostały wykonane w znacznej części oraz że Emitent zaangażował środki pieniężne w wysokości przewyższającej kwotę zobowiązania umownego (wartość zrealizowanej inwestycji ponad 30.000 tys. PLN), w ramach ugody Emitent zobowiązał się do zapłaty na rzecz Powiatu Lubińskiego kary umownej w kwocie 1.500 tys. PLN z tytułu niewykonania inwestycji w terminie określonym umową z czego w dniu 29 grudnia 2017 roku dokonał częściowej spłaty w kwocie 200 tys. PLN. Na dzień bilansowy saldo wynosi 1.300 tys. PLN.

Na podstawie ugody, Emitent zawarł aneks do umowy sprzedaży udziałów z dnia 11 lutego 2014 roku, na mocy którego inwestycje objęte Programem Dostosowawczym sporządzonym dla spółki RCZ Sp. z o.o., stanowiącym załącznik do umowy, oraz inwestycje określone przepisami ustawowymi określającymi wymagania, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą (w tym w szczególności wynikające z ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 roku o działalności leczniczej i z rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 czerwca 2012 roku w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą), zostaną zrealizowane w terminach określonych przepisami ustawowymi nie później jednak niż do dnia 29 września 2018 roku.

39. ZOBOWIĄZANIA WARUNKOWE

Grupa nie posiada żadnych gwarancji ani poręczeń udzielonych jednostkom spoza Grupy.

39.1 Sprawy sądowe

W 2017 roku i do dnia podpisania niniejszego sprawozdania w EMC Instytut Medyczny SA oraz w spółkach z Grupy EMC nie wystąpiły postępowania toczące się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej dotyczące zobowiązań albo wierzytelności EMC Instytut Medyczny SA lub jednostki od niej zależnej, których jednostkowa i łączna wartość stanowiłaby co najmniej 10% kapitałów własnych EMC Instytutu Medycznego SA.

Do typowych sporów sądowych, w których biorą udział spółki z Grupy EMC należą spory związane z roszczeniami pacjentów. Potencjalne roszczenia objęte są polisą ubezpieczeniową OC podmiotów

lecniczych. Ubezpieczenie OC podmiotu leczniczego zabezpiecza spółki z Grupy EMC przed finansowymi konsekwencjami niekorzystnego rozstrzygnięcia sporu.

Wartości sporów sądowych, których ryzyko przegrania ocenia się na niskie nie uwzględnia się w procesie tworzenia rezerw na szkody, w przypadku sporów których ryzyko przegrania ocenia się na wysokie utworzenie rezerwy determinuje udział ubezpieczyciela w sporze, jako jeden z pozwanych.

W roku 2017 zidentyfikowaliśmy jeden spór sądowy z wysokim ryzykiem przegrania, przy czym ubezpieczyciel jest przypozywany w sprawie i wartość sporu nie przekracza sum gwarancyjnych wynikających z polisy obowiązkowego OC jak i polisy dobrowolnej OC.

Powyższe każe sądzić, że potencjalny negatywny wynik sporów na wynik finansowy jest stosunkowo niski.

W polisach obowiązujących w 2017 roku suma gwarancyjna w obowiązkowym ubezpieczeniu OC podmiotu leczniczego wynosiła 100 tys. EURO na jedno zdarzenie i 500 tys. EURO na wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia. W przypadku roszczenia z możliwym wyczerpaniem się pierwszego limitu odpowiedzialności (tj. 100 tys. EURO), dalsze kwoty odszkodowania są wypłacane przez ubezpieczyciela z polisy dobrowolnej, gdzie suma gwarancyjna wynosi 500 tys. EURO na jedno zdarzenie i 1.000 tys. EURO na wszystkie zdarzenia. Grupa EMC zgodnie z prawem posiada ubezpieczenie obowiązkowe dla każdego podmiotu leczniczego i Zarząd zdecydował o wykupieniu dobrowolnej polisy z maksymalnymi do osiągnięcia na rynku polskim sumami gwarancyjnymi wymienionymi powyżej.

Każde kolejne roszczenie realizowane z polisy danego podmiotu leczniczego jest wypłacane w pierwszej kolejności z polisy obowiązkowego ubezpieczenia OC do wysokości 100 tys. EUR (chyba że łączna wysokość wypłat z tej polisy przekroczy 400 tys. EUR, wówczas pozostanie różnica pomiędzy 500 tys. EUR a sumą wypłaconych odszkodowań), a w przypadku wyczerpania tego limitu z ubezpieczenia dobrowolnego na analogicznych zasadach.

Zarząd Grupy na bieżąco monitoruje ryzyka związane ze sprawami sądowymi dotyczącymi tzw. błędów medycznych. Przy współpracy z brokerem ubezpieczeniowym, ubezpieczycielem jak również kancelarią prawną wypracowywane są najbardziej efektywne rozwiązania. Już na etapie zgłoszenia szkody przez poszkodowanego wszystkie wyżej wymienione strony są informowane o takich zdarzeniach. W ramach Grupy usługi świadczy wielu specjalistów we wszelkich dziedzinach medycyny. Konsultacje z nimi bazujące na dostępnej dokumentacji medycznej pozwalają osiągnąć natychmiastową wiedzę na temat potencjalnych zagrożeń.

39.2 Rozliczenia podatkowe

Aktualnie nie toczą się żadne kontrole podatkowe w Grupie.

Rozliczenia podatkowe oraz inne obszary działalności podlegające regulacjom (na przykład sprawy celne czy dewizowe) mogą być przedmiotem kontroli organów administracyjnych, które uprawnione są do nakładania wysokich kar i sankcji. Brak odniesienia do utrwalonych regulacji prawnych w Polsce powoduje występowanie w obowiązujących przepisach niejasności i niespójności. Często występujące różnice w opiniach, co do interpretacji prawnej przepisów podatkowych zarówno wewnątrz organów państwowych, jak i pomiędzy organami państwowymi i przedsiębiorstwami, powodują powstawanie obszarów niepewności i konfliktów. Zjawiska te powodują, że ryzyko podatkowe w Polsce jest znacząco wyższe niż istniejące zwykle w krajach o bardziej rozwiniętym systemie podatkowym.

Rozliczenia podatkowe mogą być przedmiotem kontroli przez okres pięciu lat, począwszy od końca roku, w którym nastąpiła zapłata podatku. W wyniku przeprowadzanych kontroli dotychczasowe rozliczenia podatkowe Grupy mogą zostać powiększone o dodatkowe zobowiązania podatkowe. Zdaniem Grupy na dzień 31 grudnia 2017 roku nie wystąpiły przesłanki do tworzenia rezerwy na rozpoznane i policzalne ryzyko podatkowe.

40. INFORMACJE O PODMIOTACH POWIĄZANYCH

W trakcie roku zakończony 31 grudnia 2017 roku Emitent był stroną następujących transakcji z pozostałymi podmiotami powiązanymi – niewchodzącymi w skład Grupy Kapitałowej:

Strona transakcji-kluczowy personel kierowniczy	Przedmiot transakcji	Kwota transakcji w okresie	Saldo na 31.12.2017
BIZ Konsulting Sp. z o.o. S.K.	Usługi świadczone na rzecz Emitenta	192	16
BIZ Konsulting Sp. z o.o. S.K.	Usługi świadczone na rzecz spółki zależnej Lubmed Sp. z o.o.	68	10
BIZ Konsulting Sp. z o.o. S.K.	Usługi świadczone na rzecz spółki zależnej Mikulicz Sp. z o.o.	48	10
BIZ Konsulting Sp. z o.o. S.K.	Usługi świadczone na rzecz spółki zależnej RCZ Sp. z o.o.	79	-
BIZ Konsulting Sp. z o.o. S.K.	Usługi świadczone na rzecz spółki zależnej PCZ Sp. z o.o. w Kowarach	36	10
Properties and More Sp. z o. o.	Usługi świadczone na rzecz Emitenta	264	7
Properties and More Sp. z o. o.	Usługi świadczone na rzecz spółki zależnej Lubmed Sp. z o.o.	154	10
Properties and More Sp. z o. o.	Usługi świadczone na rzecz spółki zależnej Mikulicz Sp. z o.o.	45	10
Properties and More Sp. z o. o.	Usługi świadczone na rzecz spółki zależnej RCZ Sp. z o.o.	48	-
Properties and More Sp. z o. o.	Usługi świadczone na rzecz spółki zależnej PCZ Sp. z o.o. w Kowarach	32	7
Razem		966	80
Strona transakcji-jednostka sprawująca współkontrolę nad Emitentem	Przedmiot transakcji	Kwota transakcji w okresie	Saldo na 31.12.2017
CareUp B.V.	Pożyczka z odsetkami	28 689	54 402
Strona transakcji-pozostałe podmioty powiązane	Przedmiot transakcji	Kwota transakcji w okresie	Saldo na 31.12.2017
Penta Hospitals Poland sp. z o. o.	Pożyczka z odsetkami	2 754	2 728
Prywatna lecznica Certus sp. z o.o.	Usługi świadczone przez Emitenta	12	15
Razem		2 766	2 743

Rok zakończony dnia 31 grudnia 2016

Strona transakcji	Przedmiot transakcji	Kwota transakcji w okresie	Saldo na 31.12.2016
Indywidualna Praktyka Lekarska Ireneusz Pikulicki	Usługi świadczone na rzecz Emitenta	286*	18
Properties and More Sp. z o. o.	Usługi świadczone na rzecz Emitenta	595	48
Specjalistyczna Praktyka Lekarska dr n.med. Bożena Gołębiowska	Usługi świadczone na rzecz Emitenta	253**	-
PRO-FIRMA Doradztwo Gospodarcze Agnieszka Szpara	Usługi świadczone na rzecz spółki zależnej EMC Piaseczno Sp. z o.o.	324***	-
CareUp B.V.	Pożyczka z odsetkami	-	33 639
Razem		1 458	33 705

* Kwota transakcji w okresie 01-12.2016r Pan Ireneusz Pikulicki w Zarządzie EMC Instytut Medyczny SA do dnia 20.09.2016r.

**Kwota transakcji w okresie 01-04.2016r. Pani Bożena Gołębiowska w Zarządzie EMC Instytut Medyczny SA do dnia 02.05.2016r.

***Kwota transakcji w okresie 01-04.2016r. Pani Agnieszka Szpara w Zarządzie EMC Instytut Medyczny SA do dnia 30.04.2016r.

40.1 Jednostka dominująca całej Grupy

Na dzień 31 grudnia 2017 roku podmiotem dominującym dla Grupy był CareUp B.V., który był właścicielem 70,61% akcji zwykłych Emitenta.

Na dzień 31 grudnia 2016 roku podmiotem dominującym dla Grupy był CareUp B.V., który był właścicielem 70,61% akcji zwykłych Emitenta.

CareUp B.V. należy do grupy PLNAP Holdings Limited, dla której podmiotem dominującym jest Penta Investments Group Limited.

40.2 Podmiot o znaczącym wpływie na Grupę

Na dzień 31 grudnia 2017 roku podmioty z Grupy PZU były właścicielem 28,31% akcji zwykłych Emitenta, na dzień 31 grudnia 2016 roku było to odpowiednio 28,31% akcji zwykłych Emitenta.

40.3 Warunki transakcji z podmiotami powiązanymi

Transakcje z podmiotami powiązanymi odbywały się na warunkach rynkowych.

40.4 Inne transakcje z udziałem członków Zarządu

W 2017 roku Emitent nie dokonał istotnych transakcji sprzedaży na rzecz członków Zarządu.

W 2016 roku Emitent nie dokonał istotnych transakcji sprzedaży na rzecz członków Zarządu.

40.5 Wynagrodzenie wyższej kadry kierowniczej Grupy**40.5.1 Wynagrodzenie wypłacone lub należne członkom Zarządu oraz członkom Rady Nadzorczej Grupy**

Wynagrodzenia osób wchodzących w skład organów zarządzających i nadzorujących Grupy łącznie z tytułu zarządzania oraz innych funkcji pełnionych w Spółkach wyniosły:

Wynagrodzenia w spółce dominującej	Rok zakończony dnia 31 grudnia 2017	Rok zakończony dnia 31 grudnia 2016
Zarząd Spółki	1 100	1 749
Rada Nadzorcza	12	12
Rada Naukowa	-	-
Wynagrodzenia razem	1 112	1 761
Wynagrodzenia Zarządów w spółkach zależnych	1 183	1 828
Razem	2 295	3 589

Wynagrodzenie członków Zarządu Emitenta łącznie z tytułu zarządzania, świadczenia usług oraz innych pełnionych funkcji otrzymane w spółce dominującej:

Imię i nazwisko	Rok zakończony dnia	Rok zakończony dnia
	31 grudnia 2017 roku	31 grudnia 2016 roku
Prezes Zarządu – Rafał Szmuc ¹	447	-
Prezes Zarządu – Agnieszka Szpara ²	-	314
Członek Zarządu – Tomasz Suchowierski	268	624
Członek Zarządu – Ireneusz Pikulicki ³	-	420
Członek Zarządu – Bożena Gołębiowska ⁴	-	319
Członek Zarządu – Maciej Piorunek ⁵	385	72
Wynagrodzenia razem	1 100	1 749

¹ W Zarządzie EMC Instytut Medyczny SA od dnia 10 stycznia 2017 roku

² W Zarządzie EMC Instytut Medyczny SA od dnia 01 września 2014 roku do 30 kwietnia 2016 roku

³ W Zarządzie EMC Instytut Medyczny SA od dnia 01 kwietnia 2015 roku do 30 września 2016 roku

⁴ W Zarządzie EMC Instytut Medyczny SA od dnia 01 kwietnia 2015 roku do 02 maja 2016 roku

⁵ W Zarządzie EMC Instytut Medyczny SA od dnia 01 października 2016 roku

Wynagrodzenie członków Zarządu Emitenta otrzymane w spółkach zależnych

Imię i nazwisko	Spółka zależna	Rok zakończony dnia	Rok zakończony dnia
		31 grudnia 2017	31 grudnia 2016
Agnieszka Szpara	EMC Piaseczno Sp. z o.o.	-	324
Tomasz Suchowierski	EMC Piaseczno Sp. z o.o.	3	1
Maciej Piorunek	EMC Piaseczno Sp. z o.o.	40	1
Ireneusz Pikulicki	EMC Piaseczno Sp. z o.o.	-	15
Rafał Szmuc	Lubmed Sp. z o.o.	68	-
Tomasz Suchowierski	Lubmed Sp. z o.o.	155	1
Maciej Piorunek	Lubmed Sp. z o.o.	1	1
Rafał Szmuc	Regionalne Centrum Zdrowia Sp. z o.o.	79	-
Tomasz Suchowierski	Regionalne Centrum Zdrowia Sp. z o.o.	48	-
Maciej Piorunek	Regionalne Centrum Zdrowia Sp. z o.o.	2	2
Rafał Szmuc	Mikulicz Sp. z o.o.	48	-
Tomasz Suchowierski	Mikulicz Sp. z o.o.	47	1
Maciej Piorunek	Mikulicz Sp. z o. o	2	1
Rafał Szmuc	PCZ Sp. z o.o. w Kowarach	36	-
Tomasz Suchowierski	PCZ Sp. z o.o. w Kowarach	34	1
Maciej Piorunek	PCZ Sp. z o.o. w Kowarach	2	1
Tomasz Suchowierski	Zdrowie Sp. z o.o.	-	1
Maciej Piorunek	Zdrowie Sp. z o. o.	-	1
Tomasz Suchowierski	Silesia Med. Serwis Sp. z o. o.	2	1
Tomasz Suchowierski	Silesia Sp. z o. o.	2	-

Imię i nazwisko	Spółka zależna	Rok zakończony dnia 31 grudnia 2017	Rok zakończony dnia 31 grudnia 2016
Maciej Piorunek	Silesia Sp. z o. o.	2	-
Tomasz Suchowierski	NZOZ Zawidawie Sp. z o.o.	-	1
Maciej Piorunek	NZOZ Zawidawie Sp. z o.o.	-	1
Wynagrodzenia, razem		571	354

Wynagrodzenie członków Rady Nadzorczej spółki EMC Instytut Medyczny SA

Imię i nazwisko	Rok zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku	Rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku
Mateusz Słabosz	3	3
Vaclav Jirku	2	3
Jędrzej Litwiniuk	1	2
Grzegorz Stępiński	3	3
Lenka Siklienková	-	1
Attila Vegh	3	-
Jędrzej Socha	-	-
Dariusz Hołubowicz	-	-
Michał Hulbój	-	-
Wynagrodzenia razem	12	12

W okresie objętym sprawozdaniem finansowym Grupa Kapitałowa nie dokonywała wypłat świadczeń dla kluczowego personelu kierowniczego w postaci:

- świadczeń z tytułu rozwiązania stosunku pracy,
- pozostałych świadczeń długoterminowych,
- świadczeń po okresie zatrudnienia,
- płatności w formie akcji własnych.

41. INFORMACJE O WYNAGRODZENIU BIEGŁEGO REWIDENTA LUB PODMIOTU UPRAWNIONEGO DO BADANIA SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH

W dniu 21 lipca 2017r. Rada Nadzorcza Spółki EMC Instytut Medyczny SA podjęła uchwałę o wyborze firmy Ernst & Young Audyty Polska spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k. z siedzibą w Warszawie do zbadania sprawozdania finansowego Spółki EMC Instytut Medyczny SA oraz skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy EMC Instytut Medyczny SA za lata obrotowe kończące się dnia 31 grudnia 2017 roku, 31 grudnia 2018 oraz 31 grudnia 2019 roku oraz do przeprowadzenia przeglądu śródrocznego skróconego sprawozdania finansowego Spółki EMC Instytut Medyczny SA oraz śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy EMC Instytut Medyczny SA za okresy 6 miesięcy kończące się dnia 30 czerwca 2017 roku, 30 czerwca 2018 oraz 30 czerwca 2019 roku. O wyborze podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych informowano w trybie raportu bieżącego nr 19/2017 z dnia 24 lipca 2017 roku.

Spółka	Podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych	Rodzaj sprawozdania	Data podpisania umowy na badanie w 2016 i 2017 roku	Wynagrodzenie	
				2017	2016
EMC IM SA	Ernst & Young Audyt Polska Sp. z o.o. Sp. k.	Roczne jednostkowe i skonsolidowane		51	
		Przeгляд śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania	24 lipca 2017	48	
	PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o.	Roczne jednostkowe i skonsolidowane			50
		Przeгляд śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania	10 czerwca 2016		39
Razem				99	89
EMC Piaseczno Sp. z o.o.	Ernst & Young Audyt Polska Sp. z o.o. Sp. k.	Roczne jednostkowe	15 marca 2018	35	
	PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o.	Roczne jednostkowe	12 września 2016		20
Razem				35	20
PCZ Sp. z o.o. w Kowarach	Ernst & Young Audyt Polska Sp. z o.o. Sp. k.	Roczne jednostkowe	15 marca 2018	30	
	PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o.	Roczne jednostkowe	12 września 2016		15
Razem				30	15
„Zdrowie” Sp. z o.o.	Ernst & Young Audyt Polska Sp. z o.o. Sp. k.	Roczne jednostkowe	15 marca 2018	35	
	PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o.	Roczne jednostkowe	12 września 2016		20
Razem				35	20
EMC Silesia Sp. z o.o.	Ernst & Young Audyt Polska Sp. z o.o. Sp. k.	Roczne jednostkowe	15 marca 2018	25	
	PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o.	Roczne jednostkowe	12 września 2016		15
Razem				25	15
RCZ Sp. z o.o.	Ernst & Young Audyt Polska Sp. z o.o. Sp. k.	Roczne jednostkowe	15 marca 2018	54	
	PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o.	Roczne jednostkowe	12 września 2016		30
Razem				54	30

Wyżej wymienione kwoty są kwotami netto, wystawione faktury są powiększone o podatek VAT.

42. CELE I ZASADY ZARZĄDZANIA RYZYKIEM FINANSOWYM

Do głównych instrumentów finansowych, z których korzysta Grupa, należą kredyty bankowe, obligacje, umowy leasingu finansowego, środki pieniężne i lokaty krótkoterminowe. Głównym celem tych instrumentów finansowych jest pozyskanie środków finansowych na działalność Grupy. Grupa posiada też inne instrumenty finansowe, takie jak należności i zobowiązania z tytułu dostaw i usług, które powstają bezpośrednio w toku prowadzonej przez nią działalności.

Zasadą stosowaną przez Grupę obecnie i przez cały okres objęty sprawozdaniem jest nieprowadzenie obrotu instrumentami finansowymi.

Główne rodzaje ryzyka wynikającego z instrumentów finansowych Grupy obejmują ryzyko stopy procentowej, ryzyko związane z płynnością, ryzyko walutowe oraz ryzyko kredytowe. Zarząd weryfikuje i uzgadnia zasady zarządzania każdym z tych rodzajów ryzyka.

Ryzyko stopy procentowej

Narażenie Grupy na ryzyko rynkowe wywołane zmianami stóp procentowych dotyczy przede wszystkim zaciągniętych kredytów krótko- i długoterminowych oraz obligacji korporacyjnych, a w dalszej kolejności zobowiązań wynikających z umów leasingu finansowego.

Grupa nie zabezpiecza stóp procentowych za pomocą pochodnych instrumentów finansowych.

	Zwiększenie / zmniejszenie o punkty procentowe	Wpływ na wynik finansowy brutto
Rok zakończony dnia 31 grudnia 2017		
tys. PLN	+1%	(335)
	-1%	335
Rok zakończony dnia 31 grudnia 2016		
tys. PLN	+1%	(415)
	-1%	415

42.1 Ryzyko walutowe

Ryzyko walutowe dla Grupy może powstać w wyniku dokonywania przez nią transakcji sprzedaży lub zakupów w walutach innych niż jej waluta wyceny. W okresie sprawozdawczym transakcje zawierane w walucie obcej były incydentalne i nie stanowiły istotnej wartości w działalności Grupy.

42.2 Ryzyko cen towarów

Ze względu na specyfikę działalności (głównie świadczenie usług medycznych) Grupa nie jest narażona na ryzyko zmiany cen towarów.

42.3 Ryzyko kredytowe

Grupa zawiera transakcje wyłącznie z renomowanymi firmami o dobrej zdolności kredytowej. Wszyscy klienci, którzy pragną korzystać z kredytów kupieckich, poddawani są procedurom wstępnej weryfikacji. Ponadto, dzięki bieżącemu monitorowaniu stanów należności, narażenie Grupy na ryzyko nieściągalnych należności jest nieznaczne. Główny kontrahent, Narodowy Fundusz Zdrowia, jest płatnikiem pewnym i wypłacalnym.

W odniesieniu do innych aktywów finansowych Grupy, takich jak środki pieniężne i ich ekwiwalenty, ryzyko kredytowe Grupy powstaje w wyniku niemożności dokonania zapłaty przez drugą stronę umowy, a maksymalna ekspozycja na to ryzyko równa jest wartości bilansowej tych instrumentów.

42.4 Ryzyko związane z płynnością

Grupa monitoruje ryzyko braku funduszy przy pomocy narzędzia okresowego planowania płynności. Narzędzie to uwzględnia terminy wymagalności/ zapadalności zarówno inwestycji jak i aktywów finansowych (np. konta należności, pozostałych aktywów finansowych) oraz prognozowane przepływy pieniężne z działalności operacyjnej.

Celem Grupy jest utrzymanie równowagi pomiędzy ciągłością a elastycznością finansowania, poprzez korzystanie z rozmaitych źródeł finansowania, takich jak kredyty w rachunku bieżącym, kredyty bankowe, obligacje, umowy leasingu finansowego. Tabela poniżej przedstawia zobowiązania Grupy

na dzień 31 grudnia 2017 roku oraz na dzień 31 grudnia 2016 roku według daty zapadalności na podstawie umownych niezdyktowanych płatności.

31 grudnia 2017	Na żądanie	Poniżej 3 miesięcy	Od 3 do 12 miesięcy	Od 1 roku do 5 lat	Powyżej 5 lat	Razem
Oprocentowane kredyty, pożyczki i leasing	10 174	2 729	9 677	90 391	-	112 971
Zobowiązania z tyt. dostaw i usług	15 061	16 792	67	290	-	32 210
Pozostałe zobowiązania	-	7 340	2 686	1 286	-	11 312
	25 235	26 861	12 430	91 967	-	156 493
31 grudnia 2016	Na żądanie	Poniżej 3 miesięcy	Od 3 do 12 miesięcy	Od 1 roku do 5 lat	Powyżej 5 lat	Razem
Oprocentowane kredyty, pożyczki i leasing	28 438	11 658	10 845	34 035	15	84 991
Zobowiązania z tyt. dostaw i usług	7 460	19 246	317	-	-	27 023
Pozostałe zobowiązania	22	5 439	1 290	3 774	-	10 525
	35 920	36 343	12 452	37 809	15	122 539

W związku z faktem niewypełnienia warunków umownych, zgodnie z art. 69 MSR 1 Grupa zakwalifikowała część długoterminową w/w kredytów inwestycyjnych w wysokości 7.949 tys. PLN do zobowiązań krótkoterminowych (na dzień 31 grudnia 2016 roku kwota długoterminowych kredytów zakwalifikowanych do zobowiązań krótkoterminowych wyniosła 21.000 tys. PLN).

Powyższe kredyty nie zostały postawione w stan wymagalności pomimo niewypełnienia warunków finansowych na dzień 31 grudnia 2017 roku. Na podstawie prowadzonych rozmów z Bankami Zarząd nie oczekuje postawienia kredytów w stan wymagalności.

Tabela poniżej przedstawia należności Grupy.

31 grudnia 2017	Na żądanie	Poniżej 3 miesięcy	Od 3 do 12 miesięcy	Od 1 roku do 5 lat	Powyżej 5 lat	Razem
Środki pieniężne	11 679	-	-	-	-	11 679
Należności	1 067	29 762	-	-	-	30 829
Udzielone pożyczki	-	-	-	-	-	-
	12 746	29 762	-	-	-	42 508
31 grudnia 2016	Na żądanie	Poniżej 3 miesięcy	Od 3 do 12 miesięcy	Od 1 roku do 5 lat	Powyżej 5 lat	Razem
Środki pieniężne	10 879	-	-	-	-	10 879
Należności	1 059	30 195	-	-	-	31 254
Udzielone pożyczki	-	-	-	-	-	-
	11 938	30 195	-	-	-	42 133

43. INSTRUMENTY FINANSOWE**43.1 Wartości godziwe poszczególnych klas instrumentów finansowych**

Poniższa tabela przedstawia porównanie wartości bilansowych i wartości godziwych wszystkich instrumentów finansowych Grupy, w podziale na poszczególne klasy i kategorie aktywów i zobowiązań.

	Wartość bilansowa		Wartość godziwa*	
	31 grudnia 2017	31 grudnia 2016	31 grudnia 2017	31 grudnia 2016
Aktywa finansowe:	41 910	41 684	41 910	41 684
Pozostałe aktywa finansowe:	41 910	41 684	41 910	41 684
długoterminowe:	-	-	-	-
krótkoterminowe:	41 910	41 684	41 910	41 684
należności z tyt. dostaw i usług	29 452	29 812	29 452	29 812
pozostałe należności	779	993	779	993
środki pieniężne	11 679	10 879	11 679	10 879
Zobowiązania finansowe	129 668	116 337	129 668	116 337
Oprocentowane kredyty, pożyczki i obligacje w tym:	81 818	74 058	81 818	74 058
długoterminowe oprocentowane wg zmiennej stopy	62 307	26 358	62 307	26 358
długoterminowe oprocentowane wg stałej stopy	-	267	-	267
w rachunku bieżącym	370	10 378	370	10 378
krótkoterminowe:	19 141	37 055	19 141	37 055
Pozostałe zobowiązania długoterminowe w tym:	3 424	6 431	3 424	6 431
zobowiązania z tyt. leasingu finansowego	2 138	2 657	2 138	2 657
Pozostałe	1 286	3 774	1 286	3 774
Pozostałe zobowiązania krótkoterminowe w tym:	44 426	35 848	44 426	35 848
zobowiązania z tyt. leasingu finansowego	2 190	2 074	2 190	2 074
zobowiązania z tyt. dostaw i usług	32 210	27 023	32 210	27 023
Pozostałe	10 026	6 751	10 026	6 751

* w wyniku analizy wartości poszczególnych kategorii aktywów i zobowiązań nie stwierdzono istotnych rozbieżności między wartością bilansową a wartością godziwą.

43.2 Pozycje przychodów, kosztów, zysków i strat ujęte w rachunku zysków i strat w podziale na kategorie instrumentów finansowych**Rok zakończony 31 grudnia 2017**

	Przychody/ (koszty) z tyt. odsetek	Zyski/ (straty) z tyt. różnic kursowych	Rozwiązanie /(utworzenie) odpisów aktualizacyjnych	Zyski/ (straty) z tyt. wyceny	Pozostałe	Razem
Aktywa finansowe:	18	(33)	(2 853)	-	-	(2 868)
Pozostałe aktywa finansowe:	18	(33)	(2 853)	-	-	(2 868)
krótkoterminowe:	18	(33)	(2 853)	-	-	(2 868)
należności z tyt. dostaw i usług	10	(24)	(2 853)	-	-	(2 867)
środki pieniężne	8	(9)	-	-	-	(1)
Zobowiązania finansowe	(4 344)	-	-	-	-	(4 344)
Oprocentowane kredyty, pożyczki i obligacje w tym:	(3 797)	-	-	-	-	(3 797)
długoterminowe oprocentowane wg zmiennej stopy	(2 563)	-	-	-	-	(2 563)
krótkoterminowe oprocentowane wg zmiennej stopy	(1 125)	-	-	-	-	(1 125)
w rachunku bieżącym	(109)	-	-	-	-	(109)
Pozostałe zobowiązania w tym:	(547)	-	-	-	-	(547)
zobowiązania z tyt. leasingu finansowego	(192)	-	-	-	-	(192)
zobowiązania z tyt. dostaw i usług	(200)	-	-	-	-	(200)
pozostałe	(155)	-	-	-	-	(155)

Rok zakończony 31 grudnia 2016

	Przychody/ (koszty) z tyt. odsetek	Zyski/ (straty) z tyt. różnic kursowych	Rozwiązanie /(utworzenie) odpisów aktualizacyjnych	Zyski/ (straty) z tyt. wyceny	Pozostałe	Razem
Aktywa finansowe:	44	(7)	(99)	-	-	(62)
Pozostałe aktywa finansowe:	44	(7)	(99)	-	-	(62)
krótkoterminowe:	44	(7)	(99)	-	-	(62)
należności z tyt. dostaw i usług	9	(5)	(99)	-	-	(95)
środki pieniężne	35	(2)	-	-	-	33
Zobowiązania finansowe	(2 436)	9	-	(132)	-	(2 559)
Oprocentowane kredyty, pożyczki i obligacje w tym:	(2 186)	-	-	(132)	-	(2 318)
długoterminowe oprocentowane wg zmiennej stopy	(725)	-	-	-	-	(725)
krótkoterminowe oprocentowane wg zmiennej stopy	(1 440)	-	-	(132)	-	(1 572)
w rachunku bieżącym	(21)	-	-	-	-	(21)
Pozostałe zobowiązania w tym:	(250)	9	-	-	-	(241)
zobowiązania z tyt. leasingu finansowego	(196)	-	-	-	-	(196)
zobowiązania z tyt. dostaw i usług	(54)	9	-	-	-	(45)

43.3 Ryzyko stopy procentowej**Na 31 grudnia 2017 roku**

Oprocentowanie stałe	<1 rok	1-3 lata	3-5 lat	>5 lat	Ogółem
Pożyczki	115	230	93	-	438
	115	230	93	-	438

Oprocentowanie zmienne	<1 rok	1-3 lata	3-5 lat	>5 lat	Ogółem
Aktywa gotówkowe	11 679	-	-	-	11 679
Kredyty w rachunku bieżącym	370	-	-	-	370
Kredyty inwestycyjne	15 705	5 730	-	-	21 435
Pożyczki od podmiotów powiązanych	2 728	54 402	-	-	57 130
Pożyczki od podmiotów obcych	593	1 630	222	-	2 445
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	2 190	2 050	88	-	4 328
	33 265	63 812	310	-	97 387

Na 31 grudnia 2016 roku

Oprocentowanie stałe	<1 rok	1-3 lata	3-5 lat	>5 lat	Ogółem
Pożyczki	321	751	-	-	1 072
	321	751	-	-	1 072

Oprocentowanie zmienne	<1 rok	1-3 lata	3-5 lat	>5 lat	Ogółem
Aktywa gotówkowe	10 879	-	-	-	10 879
Kredyty w rachunku bieżącym	10 594	-	-	-	10 594
Kredyty inwestycyjne	28 592	160	-	-	28 752
Pożyczki od podmiotów powiązanych	7 926	25 714	-	-	33 640
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	2 074	2 386	271	-	4 731
	60 065	28 260	271	-	88 596

43.4 Zmiany zobowiązań wynikających z działalności finansowej

Pozycje	01 stycznia 2017	zmiany wynikające z przepływów pieniężnych z działalności finansowej	zmiany wynikające z uzyskania lub utraty kontroli nad jednostkami zależnymi lub innymi przedsięwzięciami	skutki zmian kursów walutowych	zmiany wartości godziwych	Inne*	31 grudnia 2017
Zobowiązania długoterminowe							
Oprocentowane kredyty i pożyczki	26 625	12 150	-	-	(7)	23 539	62 307
Zobowiązania z tytułu leasingu	2 657	-519	-	-	-	-	2 138
Zobowiązania krótkoterminowe							
Oprocentowane kredyty i pożyczki	47 433	-6 999	-	-	-	(20 923)	19 511
Zobowiązania z tytułu leasingu	2 074	116	-	-	-	-	2 190
	78 789	4 748	-	-	(7)	2 616	86 146

*Pozycja inne dotyczy reklasyfikacji kredytów i pożyczek pomiędzy zobowiązaniami długo- i krótkoterminowymi oraz naliczenia umownych odsetek od pożyczek.

44. ZARZĄDZANIE KAPITAŁEM

Głównym celem zarządzania kapitałem Grupy jest utrzymanie dobrego ratingu kredytowego i bezpiecznych wskaźników kapitałowych, które wspierałyby działalność operacyjną Grupy i zwiększały wartość dla jej akcjonariuszy.

Grupa zarządza strukturą kapitałową i w wyniku zmian warunków ekonomicznych wprowadza do niej zmiany. W celu utrzymania lub skorygowania struktury kapitałowej, Grupa może zmienić wypłatę dywidendy dla akcjonariuszy, zwrócić kapitał akcjonariuszom lub wyemitować nowe akcje. W roku zakończonym dnia 31 grudnia 2017 roku i 31 grudnia 2016 roku nie wprowadzono żadnych zmian do celów, zasad i procesów obowiązujących w tym obszarze.

Grupa monitoruje stan kapitałów stosując wskaźnik dźwigni, który jest liczony jako stosunek zadłużenia netto do sumy kapitałów powiększonych o zadłużenie netto. Do zadłużenia netto Grupa wlicza oprocentowane kredyty i pożyczki, zobowiązania z tytułu dostaw i usług i inne zobowiązania, pomniejszone o środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych. Kapitał obejmuje kapitał własny należny akcjonariuszom jednostki dominującej pomniejszony o kapitały rezerwowe z tytułu niezrealizowanych zysków netto.

	31 grudnia 2017	31 grudnia 2016 dane przekształcone*
Oprocentowane kredyty i pożyczki	81 818	74 058
Zobowiązania z tyt. dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	57 705	51 752
Minus środki pieniężne i ich ekwiwalenty	(11 679)	(10 879)
Zadłużenie netto	127 844	114 931
Kapitał własny	129 184	130 366
Kapitały rezerwowe z tyt. niezrealizowanych zysków netto	-	-
Kapitał razem	129 184	130 366
Kapitał i zadłużenie netto	257 028	245 297
Wskaźnik dźwigni	0,4974	0,4685

*Dane przekształcone zgodnie z korektą opisaną w notcie nr 11 niniejszego sprawozdania finansowego.

45. STRUKTURA ZATRUDNIENIA

Spółka	2017			2016		
	Pracownicy umysłowi	Pracownicy fizyczni	Ogółem	Pracownicy umysłowi	Pracownicy fizyczni	Ogółem
EMC Instytut Medyczny S.A.	539	88	627	485	104	589
Lubmed Sp. Z o.o.	51	7	58	58	7	65
Mikulicz Sp. Z o.o.	117	27	144	107	39	146
EMC Health Care Limited	-	-	-	6	1	7
EMC Silesia Sp. z o.o.	99	15	114	69	24	93
PCZ Sp. z o.o. w Kowarach	107	40	147	112	54	166
EMC Piaseczno Sp. z o.o.	126	11	115	88	11	99
Zdrowie Sp. z o.o.	210	40	250	224	51	275
RCZ Sp. z o.o.	428	87	515	418	113	531
NZOZ Zawidawie Sp. z o.o.	73	8	81	66	15	81
CM Medyk Sp. z o.o.	-	-	-	6	1	7
Q-Med Sp. z o.o.	-	-	-	33	6	39
RAZEM	1750	323	2 051	1 672	426	2 098

46. ZDARZENIA NASTĘPUJĄCE PO DNIU BILANSOWYM

W dniu 24 stycznia 2018 roku Spółka EMC Instytut Medyczny SA zawarła porozumienie dot. Umowy sprzedaży udziałów w Zawidawie Sp. z o.o. przez Sunzi Sp. z o.o. z dnia 25.07.2016. Niniejsze porozumienie uregulowało następujące kwestie:

- 1) Potrącenie kwoty 100.000 PLN (przy czym 38 838,36 PLN zostało zatrzymanych wcześniej) z kwoty kaucji gwarancyjnej zatrzymanej w ramach ww. umowy w związku z wystąpieniem zdarzeń wywołujących odpowiedzialność odszkodowawczą zbywcy (korekta faktury wystawionej przed dniem nabycia udziałów).
- 2) Zmiana terminów wypłaty drugiej transzy kaucji gwarancyjnej: wypłata pierwszej części transzy do 31.01.2018 (zrealizowane) oraz drugiej części transzy do 31.03.2018,
- 3) Potrącenie z wypłaty drugiej części transzy, o której mowa powyżej, kwoty zobowiązań Specjalistycznego Centrum Pielęgnacyjno-Opiekuńczego Ewa-Med. Sp. z o.o. w wysokości 120.000 PLN,
- 4) Skorygowanie faktury dot. usług informatycznych i kadrowych na rzecz Zawidawie Sp. z o.o. przez ACZ sp. z o.o. dot. okresu 01-05.2017 o kwotę 11 750 PLN netto,
- 5) Zobowiązanie Sunzi Sp. z o.o. do poniesienia nakładów inwestycyjnych na dostosowanie do wymogów PPOŻ budynku przy ulicy Wejherowskiej, w której świadczone są usługi medycznej przez przychodnię prowadzoną przez EMC IM SA, która wchodziła w skład Zawidawie Sp. z o.o.”.

W dniu 5 lutego 2018 roku Raiffeisen Bank Polska Spółka Akcyjna z siedzibą w Warszawie, w związku z niespełnieniem warunków brzegowych umowy kredytowej z dnia 12 lipca 2016 roku za drugi i trzeci kwartał 2017 roku, wezwał Emitenta do przedstawienia dodatkowego zabezpieczenia w postaci gwarancji spłaty zobowiązania ze strony głównego udziałowca Emitenta firmy Careup B.V. W dniu 6 marca 2018 roku Emitent przekazał wyżej wymienioną gwarancję.

Po dniu bilansowym do dnia sporządzenia sprawozdania finansowego za rok obrotowy, to jest do 16 marca 2018 roku, nie wystąpiły inne zdarzenia, które powinny być ujęte w sprawozdaniu finansowym roku obrotowego, poza przedstawionymi powyżej.

Prezes Zarządu
Rafał Szmuc

Członek Zarządu
Tomasz Suchowierski

Członek Zarządu
Maciej Piorunek

.....

.....

.....

Wrocław 16 marca 2018 roku